

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
snujeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 124 (12.756)

Trst, sredi, 27. maja 1983

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Pomembna razsodba ustavnega sodišča v zvezi z rabo slovenske zastave v Pripadniki manjšine lahko uporabljajo svojo zastavo tudi brez dovoljenja

Postopek je sprožil goriški pretor Gagliardi na zahtevo odv. Sanzina v zvezi s tožbo proti predsedniku štandreške sekcije VZPI – ANPI Stanku Marušiču leta 1983

RIM — Narodne manjšine in druge skupine (politične, sindikalne in kulturne organizacije) lahko odslej brez dovoljenja krajevnih političnih oblasti izobešajo tuje zastave. Ta pomembni sklep je sprejelo ustavno sodišče, ki je razveljavilo staro določilo iz leta 1929, prvi člen zakona 1085, ki je določal potrebo po tem dovoljenju, s čemer je zapadel tudi tretji člen istega zakona, ki je določal kazen za kršitelje.

Do razprave o tem vprašanju pred ustavnim sodiščem je prišlo na zahtevo goriškega pretorja dr. Giovannija Gagliardija z dne 2. 11. 1983, ki je bil poklican, da razsoda v sodnem postopku proti predsedniku štandreške sekcije VZPI-ANPI Stanislavu Marušiču, ki je 25. aprila tistega leta ob spomeniku padlim dal izobesiti poleg italijanske tudi slovensko zastavo. Marušiča so karabinerji prijaviili sodišču, češ, da je kršil omenjeni zakon iz leta 1929.

Na sodni obravnavi 2. novembra istega leta je Marušičev zagovornik, odvetnik Peter Sanzin poleg drugih ugovorov poudaril, da je zakon protiustaven, ker ne upošteva priznanih jezikovnih skupin na tržaškem teritoriju. V utemeljitev svoje trditve je goriški odvetnik navedel številne mednarodne in notranje pravne listine, iz katerih izhaja, da je slovenska narodnostna manjšina mednarodno priznana ter je dodal, da se zakon iz leta 1929 nikakor ne more uporabljati v zvezi s priznanimi narodnimi manjšinami, kadar njihovi pripadniki izobe-

šajo svoje narodne zastave. »čeprav vprašanje slovenske narodnostne manjšine še ni v celoti zakonsko urejeno ... obstaja specifična stvarnost, ki je sodne oblasti ne morejo spregledati,«
je med drugim zapisal odvetnik Sanzin.

Na osnovi te zahteve je goriški pretor Gagliardi v dolgi utemeljitvi svojega sklepa, da preda akte ustavne-mu sodišču z namenom, da ugotovi, ali je zakon iz leta 1929 v skladu z ustavnimi določili ali ne, ocenil, da se upravičeno postavlja vprašanje, ali ni bil kršen princip enakopravnosti in obenem zaščite manjšin, ker ni bilo upoštevano dejstvo, da na državnem ozemlju obstajajo tudi italijanski državljani drugačnega narodnostnega izvora, ki imajo svoje tradicije, običaje, jezik in narodne barve, ki lahko predstavljajo tudi barve zastav tujih držav. Pretor je poleg tega napisal, da »zahteva po predhodnem dovoljenju za izobešanje zastav narodnih manjšin — glede na to, da pripadajo skupnosti z državnega ozemlja, bi jih lahko smatrali za notranje, čeprav odgovarjajo zastavam tujih držav — uvaaja torej bistveno omejevanje, pa čeprav relativno, svobode izražanja lastne identitete nekaterih skupnosti. Po pretorjevem mnenju se torej upravičeno postavlja vprašanje skladnosti obravnavanega zakona z ustavo, saj ta zakon v svojem bistvu omejuje pravico do izobešanja zastav narodnih manjšin.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Natta: Ideja o prehodni vladi pretveza za obuditev prejšnje

RIM — Predlog o prehodni vladi, ki ga je iznesel Craxi v izjavah za »forum«
časopisa Repubblica, ni prijal komunistom. Alessandro Natta je med predstavitvijo programa KPI za deseto zakonodajno dobo na včerajšnji tiskovni konferenci rekel, da bi to pomenilo vleči za nos volivce, ki so jim bile vsiljene predčasne volitve in od katerih se zahteva, da se izrečejo o temeljnih političnih izbirah. Prehodna vlada bi po mnenju komunistov pomenila dimno zaveso, za katero bi se zdajšnja Fanfanijeva vlada obdržala v Palači Chigi še po volitvah, kar naj bi prililo svežega kisika strankam iz razpuščene koalicije v pričakovanju, da se vihar no vzdušje med njimi poleže. Natta je torej prepričan, da predstavlja Craxijev predlog uvod v obnovitev petstrankarske večine, česar pa komunisti seveda ne morejo sprejeti.

Vodja KPI je nato označil kot »zabavno«
zamisel tajnika PSDI Nicolazija o nekakšni »konzularni«
vladi; po tej zamisli naj bi sleherni stranka koalicije imela pravico do vstopa v Palačo Chigi po izmenah, ki bi trajale vsaka leto dni. »Ko ne bi morali grenko ugotoviti, da je šel vsak smisel za stvarnost in politiko rakom zvižgat, bi se ob tem prav živo nasmejali,«
je pripomnil Natta. Po njegovem je tudi socialdemokratska ideja zgolj potegavščina na rovaš volivcev, saj bi njena uresničitev izvotvila vsega pomena pravico ljudi do samostojne izbire.

Komunistični veljak je zatem odločno zanikal trditev podpredsednika republikanske skupine v poslanski zbornici Adolfa Battaglia, češ, da je Fanfani

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ZADOŠČENJE

PETER SANZIN

Ko sem dobil iz uredništva dnevnika telefonsko obvestilo, da je ustavno sodišče sprejelo našo zahtevo, da legitimno izobešamo slovensko zastavo, me je obšlo veliko zadoščenje. Ne toliko in samo zaradi rezultata, saj sem bil vedno prepričan v naš prav, kakor zaradi zadovoljstva, ki bo nedvomno navdalo vse tiste, ki so se dosledno borili v vseh povojnih letih za javni prikaz slovenskih barv.

Spominjam se nevšečnosti, ki smo jih doživljali (v petdesetih letih), ko smo polagali vence na goriško pokopališče, ker smo jih krasiili s slovensko trobojnico z rdečo zvezdo; tovariši bivši partizani Ladi, Gušto, Stanko in vsi ostali (kaj bi naštevati vsa imena!) so vztrajali, kljub bolj ali manj prikritim pritiskom političnega oddelka kvesture.

Potem so se začele nevšečnosti ob izobešanju zastave, za katero smo beležili netoleriranje, čeprav je šlo le za posebne svečanosti, kot praznik osvoboditve ali odkritje raznih spomenikov padlim za svobodo.

Dokler ni prišlo, verjetno po nalogu ali na pobudo kakega nam ne preveč naklonjenega »varuha javnega reda«, do prijave Stanka Marušiča, predsednika bivših borcev iz Štandreža.

Dal bi se obuditi marsikateri spomin; no, vse to je vendar mimo.

Iz pravnega vidika bomo lahko kaj več rekli, ko bomo analizirali vsebinsko razsodbo. Vendar lahko že sedaj ugotovimo daljnosežnost odločitve ustavnega sodišča, ker je prišlo do priznanja pravice do izraza etnične identitete posameznikov in skupnosti tudi s svobodnim prikazom narodnih barv in simbolov.

Zakonski osnutki o zaščiti slovenske manjšine niso obravnavali problema pravice uporabe slovenske zastave in s tem v zvezi je bilo čutili dvom (ko smo v raznih manjšinskih forumih govorili o stvari), da bi večinski italijanski sogovorniki negativno reagirali s pripombami o nacionalističnih pojavih ipd.: danes ne sme več biti dvoma, ustavno sodišče je izreklo jasno besedo in pričakuje-mo, da bodo javni in politični dejavniki poskrbeli za izdajo pravne določbe, ki bo tudi formalno uzakonila (s primerno zaščito) pravico do uporabe vseh nacionalnih simbolov slovenske skupnosti.

SNALS zahteva njen odstop, zvezni sindikati pa grozijo s splošno stavko Falcuccijska uvedla komisarski režim za redno izpeljavo ocenjevalnih sej

Pri Ustici odkrili razbitine letala DC-9

PARIZ — V globini 3.500 je globinska žepna podmornica Nautile odkrila razbitine potniškega letala DC-9 družbe Itavia, ki je iz še nepojasnjenih vzrokov strmoglavil v morje pri Ustici 27. junija 1980. To je včeraj sporočila francoska družba Ifremer, ki so ji poverili nalogo, da odkrije in morda dvigne z dna Tirenskega morja razbitine letala.

S slik, ki sta jih posnela podmorski robot Epoulard in podmornica Nautile, je razvidno, da se je letalo dobesedno raztreščilo na desetine delov. Večina kosov je velikih le nekaj centimetrov, trup letala je na več krajih preklan, prav tako rep, ki je ločen od trupa.

Tehnična komisija, ki jo je imenoval sodnik Vittorio Bucarelli, bo skupaj s francoskimi izvedenci pregledala fotografske in televizijske posnetke razbitin. Šele nato se bodo odločili za morebiten dvig najpomembnejših delov, ki bi lahko pojasnili vzroke zagonetne letalske nesreče. Vsi dosedanja poskusi, da bi kategorično izključili možnost, da je nekdo z raketo sestrelil letalo, so bili namreč neuspešni. Dvig razbitin bi moral torej vsaj delno potrditi ali zavreči to tezo.

RIM — Falcuccijska je pahnila šolnike z dežja pod kap. Dan po rimski demonstraciji desetisočev učnih moči, ki je izzvenela v alarmni zvo-nec, je ministrica izdala okrožnico, s katero avtoritarno odreja reden potek končnih ocenjevalnih sej: stavkajoče profesorje bodo zamenjali komisarji ad acta, to je vsi tisti, ki ne pristajajo na protest »temeljnih šolskih odborov (COBAS)«. Ne samo, za primer, da nihče ne bi hotel za komisarja, bo lahko opravil delo ocenjevalne komisije sam ravnatelj oziroma njegov namestnik. Falcuccijska utemeljuje ta sklep s pravnimi določili, ki jamčijo rednost šolske službe, in z ustavno pravico učne mladine, da nemoteno nadaljuje študij. Ukrep ni kazenske narave, pravi in dodaja, da bo avtomatično propadel, brž ko se bo sestav razrednega sveta normaliziral. Ministrica obljublja, da bo začasno nameščeno učno in neučno osebje v skladu z razpoložljivimi mesti ohranilo službeno mesto v naslednjem šolskem letu v pričakovanju zakona o prehodu v stalež.

Odbori COBAS menijo drugače. Okrožnica je zanje nezakonita in žaljiva, zato bodo zahtevali njeno razveljavitev. Ko pa bi bilo to nemogoče, bodo ocenjevanje ob koncu leta prepričili z »belo stavko«, kar pomeni, da bodo prišli v razred in zapovrstjo prečitali vse šolske naloge vseh dijakov, kar bo trajalo tedne in kar jim zakon

tudi dovoljuje. Še ostrejši je avtonomni sindikat SNALS, ki je z vrstniki iz CGIL, CISL in UIL februarja podpisal novo delovno pogodbo: zahteval je odstop Falcuccijske in nujnost sestanka z vlado, vrh tega pa se je odpovedal »akcijskemu paktu«
z zveznimi sindikati. No, Fanfani bo sprejel v petek tako zastopnika SNALS kot Pizzinata, Marinija in Benvenuta, ki bodo zahtevali od njega v prvi vrsti takojšnjo ureditev vprašanja sup-lentov in izplačila zaostankov.

Zvezni sindikati so obsodili SNALS zaradi odstopa od skupnega nastopanja, sicer pa ostro ožigosali okrožnico Falcuccijske: če ne bo vlada že ta teden povoljno rešila odprtih problemov, bodo oklicali stavko vsega šolskega osebja. Hude reakcije je ministrica izzvala tudi pri KPI (»gre za neodgovorno in izzivalno dejanje«), ZKMI-FGCI (»tisti, ki so protestirali v Rimu, so polnopravni pogajalni subjekti«), PSI (»nujna je izredna seja parlamentarnih šolskih komisij«), KD (»šola gori in ogenj treba takoj pogasiti, da se ne razširi«), PLI (»problemi se ne rešujejo s prisilo«) in DP (»krivi so tudi zvezni sindikati«), medtem ko PRI napada šolnike-demonstrante, o katerih pravi ACLI, da njihovi cilji niso povsem jasni, Fanfani pa: »Če bi se radi sešli z mano, bi mi lahko pisali vsaj razglednico.«(dg)

Scalfaro obiskal Bocen zaradi zadnjih atentatov

BOCEN — Notranji minister Scalfaro je včeraj obiskal Bocen, kjer se je srečal s predstavniki krajevnih oblasti in razpravljajal o zadnjih atentatih, do katerih je na Južnem Tirolskem prišlo v teh dneh (do zadnjega atentata prav včeraj ponoči, ko so neznanci iz drvečega avta streljali proti neki karabinjerski postaji). Scalfaro je bil zelo umirjen, saj je dejal, da so dogodki izredno resni, vendar nima nihče namena, da bi jih še bolj dramatiziral. Notranji minister je izrazil upanje, da bi bila v kratkem rešena še odprta vprašanja v zvezi s statutom avtonomije bocenske pokrajine, kajti to bo zajamčilo varnost v pokrajini in mir med prebivalstvom. Kot je sam Scalfaro dejal časnikarjem, so bili njegovi bocenski pogovori zelo umirjeni, na njih je prevladovala, ob splošni obsodbi atentatov, presoja o potrebah dodatnih varnostnih ukrepov, predvsem pa soglasje o nujnosti, da bi se med

prebivalstvom in varnostnimi silami vzpostavilo vzdušje medsebojnega z-upanja.

Po mnenju predsednika bocenskega pokrajinskega odbora in obenem predsednika Južnotirolske ljudske stranke Magnaga je bilo srečanje vse-kakor koristno vsem. Magnago se je obvezal, da bo v čimkrajšem času poslal Scalfaru podrobno poročilo o stanju na Južnem Tirolskem, v katerem bo vztrajal pri dveh vprašanjih: 1. da morajo pripadniki varnostnih sil obvladati oba jezika, saj samo tako lahko kljubujejo vsakršnemu kaznivemu dejanju, drugič pa, da lahko nemško govoréči državljani opravljajo vojaško službo na Južnem Tirolskem, kar je notranje ministrstvo že odobrilo, a česar nato ni spoštovalo. Na vprašanje, komu koristijo zadnji atentati pa je Magnago dejal, da koristijo samo neo-fašistični stranki.

V Ljubljani se je začela konferenca SZDL o ekologiji

LJUBLJANA — Onesnaževanje okolja v Sloveniji ne ovira le gospodarskega razvoja, temveč je iz dneva v dan tudi več dokazov o težkih zdravstvenih posledicah med prebivalstvom. Zgovorni so podatki, da je obolelih preko 60 odstotkov gozdov, slabša pa se tudi kakovost voda iz zraka. To, zdaj že dokaj alarmantno stanje, je bilo izhodišče za pripravo problemske konference Socialistične zveze Slovenije na temo ekologije, energije in varčevanja, ki se je včeraj začela v Ljubljani.

Enoletna javna razprava je po besedah uvodničarja, predsednika problemske konference Jožeta Kneza, presegla vsa pričakovanja tako po množičnosti kot po angažiranosti in demokratičnosti sodelujočih. Ljudje, ki se zavedajo problemov okolja, od konference veliko pričakujejo, kar ji daje pomembno politično težo. Želijo čisto, zeleno in neonesnaženo Slovenijo, brez jedrskih elektrarn, v veliki ve-

čini pa so podprli opredelitve glede racionalnega razvoja energetike — tako imenovano mehko varianto razvoja. Razprava je konferenci ponudila rešitev z energetsko varnejšo tehnologijo in prestrukturiranjem v glavnem energetsko zelo potratne industrije v Sloveniji.

V zvezi z jugoslovanskim jedrskim programom je Jože Knez poudaril, da so konferenci predlagali sprejem motorija na izgradnjo jedrskih elektrarn do konca stoletja. Predvsem gre za to, da obstoječa tehnologija izkoriščanja nuklearne energije prinaša še vedno prevelika tveganja, pri čemer je treba upoštevati tudi dejstvo, da elektroenergetska bilanca omogoča pokrivanje potreb, izgradnja novih atomskih central pa bi pomenila tudi stršansko gospodarsko breme.

Po uvodnih referatih so delegati razpravljali po komisijah ter se popolne zopet sestali na plenarni seji. (dd)

● Alessandro Natta

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ni ponudil komunistom štiri ministrstva: »Fanfani na kaj takšnega nikoli ni pomislil!« Demanti pa je prišel tudi iz same Palače Chigi: »Izjava Battaglie je gola izmišljotina,« piše v sporočilu Fanfania, ki dodaja, da ni nikdar predlagal Natti ali kakšnemu drugemu predstavniku KPI sodelovanja v vladi. Pa tudi predlog, naj bi v vladi sodeloval podpredsednik te ali one veje parlamenta, naj ne bi nikoli zadeval komunističnih parlamentarecev.

Toda kljub zanikanjem Fanfania in Natta — slednji zanika tudi možnost, da je predsednik ministrskega sveta povabil predsednico poslanske zbornice Nilde Iotti k vstopu v vlado — socialist Fabbri trdi nasprotno: »Bolj verjamem Battaglii kot pa tajniku KPI in predsedniku vlade.«

Vzporedno s to polemiko pa razgibava volilno kampanjo še ena, namreč predlog De Mite o premirju med zavezniškimi strankami v političnih govorih. Nosilec republikanske liste v Rimu Oscar Mammi je ironično dejal naslednje: »Demokristjanski tajnik je med vožnjo od Rima do Genove šel skozi Damask. V Rimu je ostro polemiziral s PRI in celo vsega prerekel Spadoliniju; v Genovi je predlagal premirje, ki naj povrne dostojanstvo politiki. Navdušeno soglašamo in samo čakamo, da se pogovorimo s KD o tem, kako bomo v novi zakonodajni dobi skupaj nižali davčne kolonike z okrnjevanjem utaj in večanjem priliva od davkov, kako bomo krčili javni primanjkljaj, kako sanirali državne soudeležbe, kako preuredili pokojnine brez praznih obljub, kako zaščitili načelo še iz časov preporoda o svobodni Cerkvi v svobodni državi in tako naprej...«

Manj ironičen je tajnik liberalcev Altissimo: »Končno nekaj razsodnosti! Politika spopadov nikomur ne koristi in lahko v nadaljnjem večjemu ogrozi stabilnost volitev.«

G. R.

Gibanje inflacije v SR Sloveniji

LJUBLJANA — V letošnjem aprilu je bilo v Sloveniji življenje enkrat dražje, kot aprila lani. Cene življenjskih potrebščin, ki zajemajo najvažnejše predmete in storitve osebne potrošnje, so bile aprila letos v primerjavi z istim mesecem lani za 104,5 odstotka višje.

v primerjavi z decembrom lani so bile po podatkih zavoda SR Slovenije za statistiko aprilske cene življenjskih potrebščin za 35,6 odstotka višje, v primerjavi s predhodnim mesecem marcem pa so bile višje za 6,4 odstotka. Cene blaga so se povečale za 6,8 odstotkov, cene storitev pa za 4,4 odstotka. (dd)

Na petoveljskem procesu v Benetkah se je ponovila stara pesem

Sestanki fašističnih skrajnežev posvečeni izključno visoki politiki, in ne atentatom

BENETKE — Francesco Neami in Manlio Portolan sta tržaškim bralcem dobro znani imeni fašističnih skrajnežev, ki sta pred leti imela precej opravka s kroniko fašističnih dejanj v Trstu in najbrž ne samo v tem mestu. Nekajkrat sta bila tudi pred sodniki, obtožena med drugim, da sta skupno z drugimi skušala obnoviti delovanje prepovedane fašistične stranke. Bila sta v Trstu med voditelji najbolj skrajnih fašističnih skupin Avanguardia nazionale in Ordine nuovo. Kot taka sta imela stike bodisi s podobno videmsko skupino, na čelu katere je bil Vincenzo Vinciguerra, ter skupinami iz Veneta, ki jih je vodil meddeželni koordinator Maggi, ki je med obtoženi na procesu o atentatu v Petovljah.

Vendar se zdi, da sta bila oba prava »angelčka«, prav tako kot drugi fašistični skrajneži, ki se v teh dneh pojavljajo pred sodniki porotnega sodišča v Benetkah. Včeraj sta namreč Neami in Portolan pričala. Sodniki so hoteli vedeti, kakšni so bili njihovi stiki, oziroma stiki tržaške skupine z Videmčani in tudi z meddeželnim centrom v Benetkah. Če bi bili morali verjeti izjavam vseh teh, bi bili sodniki seveda razočarani. Na sestankih da so govorili le o kulturi, le o politiki, kvečjemu o strujarskih akcijah

znotraj MSI, takrat kot so Rauti in njegovi vstopili v to stranko. Na številna vprašanja predsednika sodišča Gavanina je Portolan večkrat začudeno vprašal, naj mu predsednik pove, kaj so sploh govorili na številnih sestankih v Mestrah. Portolan je celo dejal, da se ni nikdar ukvarjal z nasiljem: »Ko bi bil vedel, da se bo na kakem sestanku govorilo o nasilju, o atentatih in podobnem, sploh ne bi bil šel na take sestanke,« je povedal danes ne več mladi fašistični skrajnež, ki je tudi dejal, da so mu ista vprašanja že postavljali na drugih procesih. Poleg dveh Tržačanov so tudi drugi fašistični skrajneži zanikali vsakršno sodelovanje v nasilnih akcijah, kot da bi teh sploh ne bilo.

Po svoje je bilo zanimivo tudi pričanje karabinerskega podčastnika Romana Mechillija. Bil je to mož, ki je tipkal zaupna in druga pisma generalom, ki so poveljevali diviziji Pastrengo v Milanu. Bil je v tej službi tudi takrat, ko je bil na čelu divizije general Palumbo. Mechilli je zanikal, da bi bil kdajkoli kaj napisal polkovniku Mingarelliju v zvezi s Petovljami. Kot je znano, obtožnica trdi, da je Palumbo Mingarelliju dal navodila, naj se v tej zadevi pozanima, ali niso za atentat krivi rdečkarji. Podoficir pa je

povedal, da je Palumbo večkrat osebno pisal pisma, še posebej Liciu Gelliju, vodji zloglasne lože P2, katere član je bil tudi Palumbo.

S tem v zvezi je vredno omeniti tudi zaslišanje priče Giorgia Zicarija, nekdanjega posebnega dopisnika milanskega dnevnika Corriere della Sera. Zicari je s pomočjo prijateljev zelo lahko prišel do spoznanja, kako in zakaj so karabinjerji prijeli sesterico Goričanov 21. marca 1973. Že v naslednjih dneh je Zicari v svojem dnevniku objavil točne podatke, medtem ko vse drugo časopisje, v prvi vrsti krajevno, ni še vedelo, zakaj so bili karabinjerji prijeli sesterico. Zicari, ki so ga kasneje izločili iz novinarske zbornice zaradi vezi s tajnimi službami (sedaj pa spet opravlja novinarski poklic), se je branil, da je stvari izvedel na normalen način.

Danes bodo sodniki soočili vrsto karabinjerskih podčastnikov. Hočejo namreč dobiti jasno sliko, kako se je v prvih dneh po atentatu vodila preiskava. Dolej so namreč podčastniki, nekateri obtoženi, drugi pa samo pričë, dajali diametralno nasprotno izjavo. Nejasnosti so tako glede sestave poročil o preiskavi kot tudi o najdenih tulcih samokresa.

MARKO WALTRITSCH

Posojilo EGS Jugoslaviji

BRUSELJ — Voditelji diplomacij Evropske skupnosti so včeraj sprejeli predlog o dodelitvi 550 milijonov ecujev, oziroma približno 640 milijonov dolarjev posojila Jugoslaviji. To je predlog mandata za pogovore o finančnem sodelovanju z Jugoslavijo za 6-letni rok. Ministri so ocenili, da bi pretežni del teh sredstev moral biti porabljen za financiranje gradnje preostalih 650 kilometrov avtoceste Bratstva in enotnosti.

Kot je bilo predvideno, niso odobrili nikakršnih nevratljivih sredstev za kritje stroškov obresti na ta posojila. Evropska komisija je najprej predlagala, da bi Jugoslaviji odobrili 520 milijonov ecujev posojila in 40 milijonov »evropskega denarja« iz proračuna EGS. Tega predloga niso sprejeli predvsem zaradi nasprotovanja Londona in Bonna, delno pa tudi Lizbone.

Včeraj sprejeti mandat EGS bo podlaga za pogovore o finančnem sodelovanju med EGS in Jugoslavijo, ki bi morali biti hkrati s trgovinskimi pogovori v drugi polovici julija v Bruslju. (dd)

ZDA bi hotele poslati v Zaliv multinacionalne pomorske sile

Caspar Weinberger

BRUSELJ — Med poletom iz Washingtona v Bruselj, kjer se je včeraj pričel sestanek obrambnih ministrov NATO pakta, je šef Pentagona Caspar Weinberger izrazil novinarjem namen, da bo na sestanku sprožil vprašanje celovite zaščite Zaliva. Drugače pove-

dano, bo ameriški obrambni minister zahteval, da se evropski zavezniki konkretno angažirajo pri zaščiti tega strateško izredno pomembnega območja. To naj bi izpeljali z ustanovitvijo multinacionalne pomorske sile. Seveda so to le ugibanja novinarjev, na dlani pa je, da bi Američani radi delili usodo, predvsem pa tudi riziko, z evropskimi zavezniki.

Zvedelo se je tudi, da bo Reaganova administracija sprožila to vprašanje tudi na vrhu industrializiranih držav, ki bo v začetku junija v Benetkah. Ameriška vojna mornarica je že dalj časa prisotna v Zalivu s svojimi najboljšimi ladjami, dve letalonosilki pa krožita v Indijskem oceanu pred Hormuškim vrati. Angleška prisotnost v območju temelji na uporabi ameriške vojaške baze na otoku Diego Garcia, koder stacionirajo manjše angleške pomorske enote. Tudi Francozi so že dalj časa prisotni, svoje oporišče pa imajo v Džibutiju. Američani namenjajo poenotiti poveljstvo teh enot, ki bi s tem pridobile na učinkovitosti in na prožnosti. Weinberger misli tudi na logistično podporo, to pa naj bi jo nudili Italija in Španija.

V krogih NATO Weinbergerjevo izjavo sicer ocenjujejo nekoliko drugače. Po njihovem mnenju ZDA ne zahtevajo, da bi evropski zavezniki — in še toliko manj NATO pakt — neposredno sodelovali v patroliranju Zaliva, želeli pa bi, da bi prevzeli vlogo dela ameriškega šestega ladjevja, ki se je »preselilo« v Zaliv.

Italijanski politični veljaki so včeraj enoglasno izjavili, da o tem domnevem ameriškem načrtu ne vedo nič. To sta dejala obrambni minister Gaspari in Bruslju in zunanji minister Andreotti v televizijskem intervjuju. Fanfani pa je iz Kanade vnaprej izključil to možnost rekoč: »Saj vendarle nismo marinci!«

Kakorkoli že, Zaliv postaja, mimo meteoroloških razmer, vedno bolj vroč in tega se Američani tudi dobro zavedajo.

V ta okvir spada tudi včerajšnja izjava predsednika iranskega parlamenta Hašemija Rafсандžanija, ki se je na seji višjega obrambnega sveta obrnil na skupino letalskih tehnikov rekoč: »Ko helikopter s samomorilskim pilotom lahko uniči vojaško ladjo, je treba postaviti v dvom učinkovitost tujega ladjevja.«

● Pripadniki manjšine lahko uporabljajo svojo zastavo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Včerajšnja razsodba ustavnega sodišča sicer potrjuje dejansko stanje v državi že vrsto let. Kot so sami sodniki napisali, namreč v Italiji že dolgo časa brez dovoljenja dopuščajo izobešanje takih zastav »ob priložnosti plemenitih političnih manifestacij in zaradi manj plemenitih turistično-trgovskih potreb«. Ustavno sodišče je torej ugotovilo v dose-danji izkušnji »nasprotje med temi določili, ki so bila izdana v določeni ideološko-politično klimi«, torej v državi, ki ni priznala drugih vrednot razen tistih, katerih nosilec je bila in jih je uveljavljala s prisilo, »in ustavo«. Svojas, so poudarili sodniki ustavnega sodišča, je bila zastava nerazdružljivo vezana na določene ideologije, predstavljala je vrednote države, kateri je pripadala, bila je simbol ozemeljske suverenosti, zamisljene s totalitarnega vidika. Da-

nes ni več tako. »Ker država ne more več vsiljevati vrednot in ideološke vsebine, ki bi zadevala vse državljane in vsakega posameznega državljana, so zastave samo simbol, pod katerim se prepoznavna neka država in, kvečjemu jasni, nedvoumni ideali, ki vodijo ljudstvo. Demokratska država se ne more bati soočanja z ideali, h katerim težijo ljudstva drugih držav in narodov, ki so drugačni od tistega, kateremu pripada večina njenih državljanov; nasprotno, demokratska država se osnuje in živi v tem soočanju ter zato lahko ima od njega samo interes. To toliko bolj, ker, potem ko je bila poudarjena splošna pravica do izobešanja tujih zastav v javnosti, ostaja vedno možnost morebitne prepovedi, ki bi jo od primera do primera, ob vsaki priložnosti, ko bi obstajali res izredni vzroki javnega reda ali medna-

rodne ureditve, uveljavila pristojna institucionalna oblast (in ne politična oblast).«

To so osrednje točke utemeljitve razsodbe, ki jo je izrekel ustavno sodišče. Razsodbo bo moč natančneje oceniti, ko bo na razpolago celotno besedilo. Vsekakor pa je treba že sedaj poudariti dvoje:

1. Gre za zelo pomemben dogodek, ki pojasnjuje eno od odprtih vprašanj slovenske manjšine in tudi drugih manjšin. Kot je odvnetnik Sanzin v svojem komentarju, ki ga danes objavljamo, izrecno poudaril, v raznih zakonskih osnutkih za zaščito Slovencev in tudi za zaščito drugih manjšin ni bilo določila o rabi narodne zastave. Sedaj je ta raba dejansko uzakonjena (kot neposredna posledica dejstva, da je bila prepoved odpravljena), kar rešuje za slovensko manjšino eno odprtih vprašanj.

2. To je že druga razsodba ustavnega sodišča v zvezi s pravicami slovenske manjšine v Italiji. 20. januarja leta 1982 je namreč ustavno sodišče razsodilo, da ni mogoče proti pripadnikom manjšin uveljavljati člena 137 kazenskega postopnika, ki je predvideval kaznovanje tistih državljanov, ki pred sodnikom nočejo govoriti v italijanščini, kljub temu, da ta jezik poznajo. Ob tem je navdse pomembno dejstvo, da je slovenski manjšini doslej dvakrat uspelo prenesti svojo problematiko pred ustavno sodišče in da je obakrat dobila zahtevano zadoščenje. To je tudi javna potrditev, ki bi lahko prišla do izraza tudi pri obravnavanju odnosov države do manjšin v zvezi z izvajanjem mednarodnih listin, da državni aparat še zdaleč ni izpolnil svojih dolžnosti do manjšin, konkretnije tistih dolžnosti, ki si jih je sam zadal s svojo ustavo.(bbr)

Gorbačov končal obisk v Bukarešti

BUKAREŠTA — Včeraj se je končal dvodnevni obisk sovjetskega voditelja Gorbačova v Romuniji. Partijska voditelj obeh držav sta v sklepnih pogovorih obravnavala predvsem mednarodne teme, kjer sta si njuni stališči precej podobni. Gorbačov in Ceausescu sta po neuradnih vesteh podrobno preučila predvsem vprašanje razorožitve.

Kar se pa tiče perestrojke je Ceausescu elegantno vendar odločno odvrnil novo sovjetsko politiko. Na delavski skupščini je namreč romunski voditelj, ob prisotnosti Gorbačova dejal, da različne izkušnje graditve novega družbenega reda v posameznih deželah doprinejajo k nastanku »različnih poti v socializem«. »Zaradi tega,« je zaključil Ceausescu, »mora biti vsaka partija svobodna, da samostojno izdela svojo politično linijo.«

Zdi se, da so pri ženevskih pogovorih o razorožitvi težave, bolj rečeno ovire, zmeraj bolj premostljive. Preprosto kaže, da nismo več daleč od sprejema sporazuma o odpravi in uničenju raket srednjega doмета v Evropi ter da se pot počasi zravnava tudi pri problemu izstrelkov na krajši domet. Zahodnoevropski člani Atlantske zveze (najvišji predstavniki Francije in Zahodne Nemčije so se srečali te dni) imajo sicer pripombe, češ, kaj bo z našo obrambo v primeru sovjetskega napada, dejstvo pa je, da so se le začeli spreminjati nekateri globalni pojmi in pogledi. Mitterrand je na pogovoru s Kohlom navsezadnje le namignil, da »utegne biti predlog Gorbačova za popolno odpravo raketnega orožja konec koncev sprejemljiv.«

Prav tako so vse bolj čvrsti obeti v zvezi s kemičnim orožjem, ki jih proučuje in naj bi jih takorekč tudi verificirala posebna konferenca o razorožitvi, v kateri ja 40 držav, med njimi prevladujejo neuvrščeni. Tudi v primeru sporazuma nevarnosti seveda ne bodo dokončno mimo, saj bodo lahko še zmeraj proizvajali to prav tako usodno orožje pa pod plaščem kake »mirnodobne« ali civilne proizvodnje. Korak naprej pa bi bil vseeno še kako očiten. Mnogi mednarodni politični krogi delijo mnenje, da na področju razorožitve še nikoli nismo prišli tako daleč, kot prav v zadnjih dneh.

Pogovore (ter seveda predvsem poglede) o razorožitvi prežema nova dinamika. Pri velesi-

Tudi ob aktivnem doprinosu nevtralnih in neuvrščenih držav Evropa upa v bistvene premike na poti postopne razorožitve

lah je prejkoslej zavel nov veter. Oborožitev stane, problemov znotraj držav pa je nič koliko. Gorbačov se je v Sovjetski zvezi lotil temeljnih ovir notranje zaostalosti, počasnosti in togosti, v Združenih državah pa bodo prihodnje leto predsedniške volitve, na katerih bi se Reagan prejkoslej rad poslovlil tudi s kakim stvarnim miroljubnim dosežkom. »Irangate« ga naravnost sili v kako šokantno pozitivno mednarodno potezo.

Politika velesil vsebuje potemtakem znamenja prehoda iz »apriornega« oboroževanja v navsezadnje zavestno pripravljenost za razoroževanje. Razorožitev začenja biti, kot kaže, sestavni del njenih prizadevanj. Sovjetska zveza se je začela bolj intenzivno, pa tudi bolj sproščeno, vključevati v svet, ustrezni odnosi Združenih držav, kjer se povečujejo simptomi tako politične, kot gospodarske in finančne recesije, pa postajajo spravljevsji.

Odsevi bi bili kajpak izredni, če bi se le uspeli sporazumeti v zvezi z raketami v Evropi, ki je najmanjša, zato pa tudi takorekč najbolj strnjena in najbolj izpostavljena celina. Blažilniška vloga neuvrščenih in nevtralnih držav je k sreči zmeraj bolj opazna in dobrodošla, dejali bi vse bolj objektivno potrebna. Sklep o evroizstrelkih bi dejansko bil prvi jedrski sporazum na svetu, ki bi imel še to dragoceno značilnost, da ne bi vseboval le klavzul o zmanjševanju in omejevanju, pač pa naravnost o uničenju zalog.

Šlo bi zategadelj za hvalevredno politično potezo in za izjemem psihološki učinek. Tak sporazum bi zanesljivo odprl vrata drugim podobnim ali pa tudi sporazumom, ki bi zadevali druga področja. Razorožitev je pač najtrši oreh. Bržčas se niso dani pogoji za optimizem, na dose-danjih, zlasti zadnjih pogajanjih pa so, kot kaže, le zgradili most, po katerem pelje pot v »umirje-

no pričakovanje«. Vloga in dejavnost neuvrščenih in nevtralnih držav pa sta čedalje bolj pomembna opora temu novemu teku.

Ne gre namreč pozabiti, da so razna pogajanja še kako povezana, navsezadnje tudi zato, ker pogosto obravnavajo isto temo, v tem primeru temo o razorožitvi. Znamenje napredka so tudi na dunajski konferenci KEVS (Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi), kjer so nevtralne in neuvrščene dežele, na pobudo in v soglasju z razvitimi deželami in velesilama, prevzele vlogo sklepnega člana konference. Vemo, namreč, da so jim zaupali nalogo priprave dokončnih dokumentov o vseh treh takoimenovanih »košarah«, se pravi o razorožitvi, o gospodarski problematiki in o človekovih pravicah.

Naloge so si razdelili takole: Avstrija bo sodelovala pri izdelavi listine o »spoštovanju hel-sinskih načel«, Finska bo formulirala postavke v zvezi s problemom varnosti v Evropi, Švica se je lotila listine o gospodarskem sodelovanju, Švedska se ukvarja s takorekč humanitarnimi vprašanji, Jugoslaviji pa so naložili, da pripravi postavke o »kontinuiteti Helsinkov«. V sleherni skupini kajpak sodelujejo tudi predstavniki drugih udeleženk konferenc, delegati neuvrščenih in nevtralnih držav pa imajo vlogo »charmana«. Gre za nova spoznanja in napredek, ki zaslužijo, da se podčrtajo.

MIRO KOCJAN

S seje Izvršnega odbora

Velika zaskrbljenost SKGZ ob protislovenski kampanji

GORICA — Slovenska kulturno-gospodarska zveza je zelo zaskrbljena in obžaluje, da se je zlasti na Tržaškem volilna kampanja začela v znamenju napadov na slovensko narodnostno skupnost in njene pravice. Ugotovitev je izšla s seje Izvršnega odbora SKGZ, ki se je sestal v Gorici. IO je podrobno analiziral sedanje politično stanje v deželi zlasti v luči volilne kampanje in vzel v pretres zadržanje političnih strank do manjšine. Pri tem je ugotovil, da je predvsem v Trstu med manjšimi strankami prodrla melonarska miselnost in stranke, v tekmi za glasove Liste za Trst, vodijo svojo kampanjo v protislovenskem duhu. V tem okviru je zlasti zaskrbljujoče volilno zavezništvo socialistov in Liste. Vendar ravnanje tržaških socialistov ne sme pogojevati ocene o delu in

kampanji PSI v ostalih pokrajinah. Zlasti v Vidmu je opazna odprtost do slovenske problematike, ki se odraža tudi v kandidaturi špeterskega župana Firmina Mariniga. IO je tudi z zadovoljstvom vzel na znanje doslednost KPI pri obravnavanju nacionalne problematike, ki se odraža tudi v kandidaturi slovenskih predstavnikov na njenih listah. Slovenska skupnost pa je izbrala pot povezovanja z manjšinskimi organizacijami, kar tudi lahko rodi nekatere sadove.

IO je po daljši razpravi sklenil, da bo o sedanjem stanju pripravil daljšo izjavo.

V nadaljevanju seje je IO razpravljala o vrsti posvetov, ki jih je SKGZ priredila v zadnjem času. Zelo pozitivna je bila ocena seminarja, ki ga je priredil TO za videmsko pokrajino v Bardu. Na tem srečanju je jasno prišlo do izraza, da je organizacija tudi v tej pokrajini postala politični subjekt, ki lahko učinkovito predstavlja interese tamkajšnje slovenske skupnosti in ni več zgolj povezovalni element na kulturni ravni. To je pozitiven korak naprej, saj v še večji meri dokazuje, kako so Slovenci videmske pokrajine sestavni del manjšine. Seveda ostaja še veliko odprtih problemov (zlasti kadrovske vprašanje), ki pa ob načrtnem delu ne bodo nepremostljivi.

Prav tako sta posvet o šolski in mladinski problematiki dala veliko gradiva. Na tej osnovi bosta odbor za šolstvo in odbor za mladino pripravila načrt za nadaljnje delo. Posvet o šolski problematiki v Trstu in v Gorici je pokazal, da je danes v ospredju vprašanje kakovosti slovenske šole, posvet o mladinski problematiki pa je potrdil, da se s problematiko mladih ne smejo ukvarjati samo mladi, pač pa je potrebna tudi skrb odraslih.

Tudi vprašanja v komisijah!

TRST — Včeraj se je odprlo novo obdobje v delovanju deželne skupščine in njenih organov. Prvič se je namreč zgodilo, da je predstavnik deželne vlade odgovarjal na vprašanja tudi v komisiji (doslej se je to dogajalo samo v skupščini); v komisiji za zdravstvo in higieno je namreč predsednik Adriano Biasutti, ki po odstopu Renzullija začasno vodi to odborništvo, odgovoril na vrsto vprašanj, ki so jih zastavili svetovalci.

S tako spremembo bo namreč delovanje deželne skupščine hitrejša in seveda učinkovitejša, za kar se že dalj časa zavzemajo svetovalske skupine; za doseg tega cilja pa bodo gotovo potrebni še drugi ukrepi.

Jože Šajn razstavlja v Mali galeriji v Sežani

SEŽANA — Zveza kulturnih organizacij Sežana je v Mali galeriji v Sežani odprla zanimivo razstavo svobodnega umetnika Jožeta Šajna iz Ilirske Bistrice. Na otvoritvi je slikar sam pripovedoval o svojem umetniškem ustvarjanju, v kulturnem programu pa sta igralca Ivica in Bojan Podgoršek uprizorila Podgorškovo igro »Govorilna ura«.

Jože Šajn razstavlja prvič v Sežani, pred petnajstimi leti pa se je sežanske-mu občinstvu predstavil v hotelu Maestoso v Lipici. Kot slikar pripoveduje, je razstavo v Sežani posvetil pokojnemu prijatelju in umetniku Ivanu Varlu iz Sežane. Skupaj z njim sta večkrat zahajala po Krsu. Znamenitost kraške narave in temperament kraškega človeka je bil česti motiv Šajna in tako je od vsega začetka nastajal cikel, ki ga je slikar poimenoval Vešče. Ta cikel je nastajal preko trideset let. Slikar pravi, da je človek kot otrok kraške narave, trdega, trpeč, rečen in večen vseskozi in povsod prisoten. Ker se je človek odtrgal od narave in lebdil brez lastne identitete, kot polivinilast človek, verujoč v lažne dobrine, je postal Vešča - uničevalec vsega lepega in dobrega, uničevalec in samomorilec. V začetku je slikar upodabljaj večje v kraški pokrajini (saj od tu tudi izhaja - rojen je leta 1936 v Knežaku) kot ljudi, kot plesoče črne vile noči, porojene v mesečini decembrskih prazničnih dni. Iz noči so stopile v bel dan kamnite kraške pokrajine med temnozeleno bore... Vse bolj in bolj so se spreminjale iz pravilnih bitij v ljudi. Stopile so iz narave in zaživele kot samostojna bitja, bitja naše podzvesti. Zato te večje še zmeraj ohranijo človeško podobo, izražajo pa našo podzvest, naše ideje. Nekatere večje so tudi protest na stvarnost, nekatere pa izražajo tudi človekove vrline. Ker je slikar optimist, so večinoma njegove večje srečne in le malo jih je črnih in hudobnih. Ciklus Vešče obsega preko sto slik, za razstavo v Sežani pa je slikar izbral šestnajst večj. Ker so razstavljena dela nastala v različnih obdobjih, zasledimo različne slikarske stile in različno tehniko. Na razstavi so najbolj prisotna olja.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

JAVNA TRIBUNA O AIDSU

Na sporedu bo danes ob 17. uri v Portorožu

PORTOROŽ — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije prireja javno okroglo mizo »AIDS — izgubljena vojna?«, ki bo danes ob 17. uri v prireditvenem prostoru Dancing Ljubljana v Portorožu.

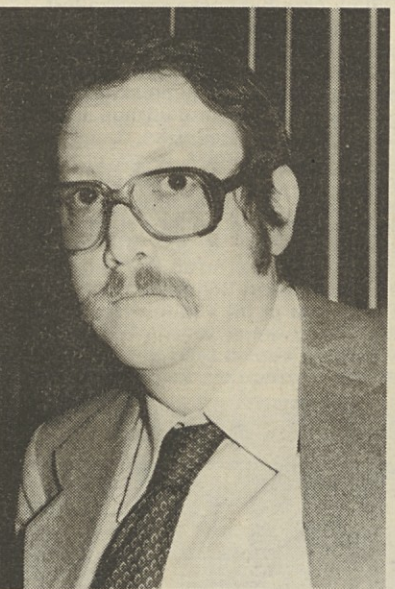
Okrogla miza sodi v širšo akcijo, s katero se mladinci pirske občine vključujejo v borbo proti kugi 20. stoletja.

Okrogle mize se bodo udeležili priznani strokovnjaki iz Jugoslavije in Italije: dr. Borut Brinovec, prof. dr. Miha Likar, dr. Dunja Piškur - Kosmač, dr. Tirelli in drugi.

pogovor s kandidati za parlamentarne volitve

Gabriele Renzulli o načrtih videmske PSI

VIDEM — Na ponedeljkovi tiskovni konferenci videmske federacije PSI, na kateri so predstavili javnosti slovenskega kandidata iz Beneške Slovenije Firmina Mariniga, je tekla beseda tudi o vprašanju zakonske zaštite slovenske manjšine ter o zelo spornem volilnem zavezništvu med melonarji in tržaško PSI. Tako o prvem kot o drugem vprašanju je uvodoma spregovoril bivši podpredsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine GABRIELE RENZULLI, ki je podobno kot špeterski župan Marinig kandidat za poslansko zbornico v volilnem okrožju Gorica, Videm, Pordenon in Belluno. Renzullija ni potrebno posebej predstavljati, saj je dolgo let aktivno angažiran v deželnem političnem in upravnem življenju, bil je dolgo let deželni odbornik za zdravstvo, v zadnjem času pa je bil podpredsednik deželnega odbora. Deželni komite PSI ga je z veliko večino glasov predlagal za nosilca liste v furlanskem okrožju, strankino vsedrzhavno vodstvo pa je v zadnjem trenutku z dvomljivo potezo postavilo za nosilca liste pordenonskega poslanca De Carlija in poslanko Roberto Bredo. V tem članku objavljamo povzetke iz Renzullijevega govora na ponedeljkovem srečanju s časnikarji.

Glede uzakonitve globalne zaštite je Renzulli podčrtal, da bo PSI na vsedrzhavni ravni po volitvah spet predložila zakonski osnutek za zaščito Slovencev v Italiji, ki pa bo moral sloneti

na realističnih temeljih, tako da bo imel v novem parlamentu, kar se da dobre možnosti za čimprejšnji prodor. V novi zakonodajni dobi bo treba stremeti po čim širših političnih zavezništvih ter vsaj v prvi fazi parlamentarnega postopka posvečati prvenstveno pozornost elementom, ki združujejo stranke in ne tistim, o katerih obstaja razhajanja. Cilj PSI ostaja globalna zaštita, je še dejal Renzulli, ki je dodal, da videmska federacija trdno zau-pa v politične in gospodarske smernice osimskega sporazuma tako glede manjšinske problematike kot glede dvostranskega sodelovanja s sosednjo Jugoslavijo. V tem sklopu se bodo socialisti tudi potegovali, da bo novi parlament čimprej uzakonil zakonske predloge za gospodarski razvoj obmejnega področja Furlanije ter osnutke za razvoj goratih področij, ki od blizu zanima Beneško Slovenijo.

Manj prepričljiv pa je bil Renzulli pri oceni nenaravnega volilnega zavezništva med tržaškimi socialisti in Listo za Trst, ki je zelo zanimal pristojne časnikarje, ki so se spraševali, kako je lahko levičarska sila, kot je PSI, sklenila zavezništvo s provincialnimi in nacionalističnimi melonarji. »Treba je najprej naglasiti,« je dejal

bivši podpredsednik deželne vlade, »da sta si položaja v Trstu in v Furlaniji v vseh smislih bistveno različna in da je zato tudi sporazum z Listo sad specifičnosti tržaških razmer. Gre za različni stvarnosti in za različna zgodovinska trenutka.« je dodal Renzulli, »po mnenju katerega je treba kandidaturu prof. Arduina Agnellija pojmovati kot skupno kandidaturu socialistov, radikalcev in socialdemokratov, ki jo LpT samo od zunaj podpira.« Renzulli je vsekakor izključil, da bo lahko LpT na vsedrzhavni ravni ter v novem parlamentu pogojevala politične izbire PSI in to niti v odnosu do slovenske manjšine.

SANDOR TENCE

»Sama prireditve 22. zborna pionirjev Jugoslavije v Koprju je bila pripravljena v znamenju miru, prijateljstva in sožitja in pod geslom letošnjih 15. pionirskih iger »Pionirji, srečno pot v 21. stoletje«. V tem prepričanju in s takimi občutki so na to pot krenili vsi udeleženci koprškega zborna pionirjev.

IZTOK UMER

doma in v svetu dobro poznan

61.

FULVIO TOMIZZA
Prevod: Majda Capuder

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

COPYRIGHT ZIT

Tragedija neke manjšine

No, gospod Pepi se je izkazal za kavalirja do obeh deklet in — zmenili so se. Cita naj bi se vrnila v Ilirsko Bistrico, da si preskrbi vse potrebno in kakor hitro bi dobila obvestilo, bi naložila prtljago in odpotovala.

Sedem dni zatem je bil petek, 10. marca. Zjutraj je gospod Božo Milanović telefoniral Stanku in ga prosil, naj sprejme in tudi skuša pomagati nekemu znanцу iz Ljubljane, natančneje doktorju Zajcu, ki je zbežal pred »rdečimi«. Čudno priporočilo nekemu, ki je bil na tem, da zbeži pred »belimi«. Kakorkoli že, Stanko je pristal na sestanek, zmenila sta se za zvečer okrog pol devetih pri njem doma.

Bilo je tri četrt na osem, ko se je odpravil k tašči in tustu na večerjo. Dani, ki je bila nerazpoložena, je ostala doma, kjer naj bi si sama nekaj pripravila. Zet je v naglici pojedel in se opravičil, da se mora tako hitro posloviti, češ da ga doma čaka obisk; vzel je še mleko kot vsak večer in šel.

Med deveto in deveto petnajst minut je pri Tomažičevih zazvonil telefon. Oglasila se je vratarica iz hiše v Ulici

Rossetti in vprašala, če imajo ključke stanovanja gospe in gospoda Vuk; v njunem nadstropju so se namreč slišali strelji.

Starša sta odhitela v ulico, ki je bila pod njima. Pred hčerino hišo se je že zbrala gruča radovednežev okrog dveh policijskih vozil, ki ju je prav tako poklicala vratarica. Nekaj karabinerjev se je že povzpelo v tretje nadstropje, trkali so na vrata, a notri se ni nihče oglasil; vratarica pa jim je odsvetovala, da bi vdirali, z ozirom na to, da so na poti sem sorodniki, ki nosijo ključke.

Spet so šli gor, tokrat v spremstvu Tomažičevih, ki sta imela tudi ključ dvigala, in odprli so stanovanje. Vrata v jedilnico so bila odprta, soba razsvetljena. Vodja karabinerjev, ki je prvi zagledal krvavi prizor, je nagonsko potisnil gospo Emo proti mali kuhinji. Pepi Tomažič, ki ni zbral toliko poguma, da bi obiskal svoja dva zapornika, je moral prvi videti: tuji gost, prevrnjen čez dva stola ob mizi, prekriti s kristalom, Stanko prav tako mrtev, je ležal na tleh, Dani tik ob steni na kolenih, toda obrnjena s hrbtom proti možu, je ravno izdihnila zadnji vzdih, v mlaki krvi pod sabo.

Medtem ko so odgovorni potiskali stara zakonca v drugo sobo ter ju skušali pomiriti, da bi lahko začeli z meritvami, je vodja karabinerjev zasliševal vratarico. Okrog devetih je videla, kako so se trije moški v naglici spuščali po stopnicah, vsi so bili oblečeni v bele dežne plašče, pokriti z modrimi baskovkami. Na vprašanje, kaj se vendar dogaja, so ji v popačenem tržaškem dialektu s slovenskim naglasom odgovorili, da zgoraj streljajo, in že so izginili skozi

vrata ter se — kot je izpričal neki mimoidoči — razleteli vsak na svojo stran.

Takoj so ugotovili, da je bil gost ubit s strelom, ki mu je povzročil notranjo krvavitev, medtem ko so v Stanka izstrelili sedem strelav s pištolo kalibra devet; zadet je bil tudi v roke, ki jih je v obrambi dvignil. Na Dani so streljali od zgoraj, naboj je predrl desno oko in ji ga vrgel iz jamice in izstopil v grlu; izkrevavela je do smrti. oblečena v kožuh, v rokavicah in z baretko na glavi, kot bi bila pripravljena, da gre ven. Ujela se je za steno in padla na kolena; morda je hotela prositi milost za moža ali zase, kdo ve, ali pa je hotela pomagati Stanku, ki je bil že zadet. Dovolj časa je bilo, da je lahko videla, kako se je zvil skupaj in izdihnil. Bog ni uslišal niti tiste najbolj goreče prošnje, ki jo je vdani zapornik tolikokrat ponavljal, in če bi umirajoči uspelo ohraniti vsaj malo jasno misel, da bi si hotela poiskati tolažbe v enem izmed nešteti dokazov ljubezni s strani moža, bi se zagotovo spomnila prošnje, ki jo je on tako vztrajno ponavljal Jezusu Kristusu: »Ne daj, da bi umrl prej kot ona, naj ne ostane sama na tej zemlji. Naj ona umrje prej kot jaz, pa čeprav eno samo uro pred mano. Nočem, da bi bila še kdaj sama, nočem in nočem. Nočem, da bi še kdaj trpela zaradi osamljenosti! Naj ji stojim ob strani do njene zadnjega diha, vse dokler ji neha biti srce. Naj bo njen zadnji nasmeh namenjen meni!«

Knjigo prodajata Tržaška knjigarna in knjigarna Terčon v Nabrežini

V replikah odbornikov in glasovalnih izjavah na Pokrajini Vprašanje Slovencev v ospredju tudi ob odobritvi proračuna 87

Tržaški pokrajinski svet je odobril proračun za letošnje leto in priložene dokumente, kljub temu da je njihova vrednost precej vprašljiva, saj vladni dekret, ki določa smernice za njihovo sestavo in državne dotacije za kritje stroškov, še ni bil dokončno uzakonjen in je torej zelo verjetno, da bo treba v bližnji prihodnosti marsikatero postavko popraviti. Za proračun je glasovalo 17 svetovalcev večinske koalicije (Lista za Trst, KD, PSI, Slovenska skupnost in PSDI, medtem ko je bil republikanski podpredsednik - odbora Cervesi odsoten zaradi bolezni) proti pa 9 svetovalcev KPI, Neodvisne leve in MSI.

Pred glasovanjem so se vrstile replike pristojnih odbornikov in predsednika Locchija na ugovore in pripombe, ki so jih o proračunskih dokumentih in posameznih resorjih dela bili izrekli svetovalci med razpravo pretekli ponedeljek. Locchi je z zadovoljstvom ugotovil, da je bila kljub volilnemu vzdušju razprava umirjena in večinoma konstruktivna, le komunistom je zameril, da so na nedavni tiskovni konferenci dajali o proračunu in delu odbora ostre negativne ocene, ki so po njegovem neupravičene. Slovenska odbornika Harej (SSK) in Čok (PSI) sta v replikah odgovorila komunističnemu svetovalcu Wilhelmu, ki je bil odboru očital, da v proračunskih dokumentih sploh ni omenil slovenske manjšine.

Že sam Locchi se je izgovarjal, da posebnega omenjanja vprašanja Slovencev ni bilo treba, češ da se je v svojem uvodnem posegu glede splošnih tem skliceval na program večine, ki obravnava tudi slovensko problematiko. Harej pa je naglasil, da so potrebe slovenskega dela prebivalstva vključene v vrsti proračunskih postavk, od pobud za knjižnice do raznih razstav, koncertov in podpor kulturnim ustanovam. Glede manjšinske zaščite pa je odbornik SSK obžaloval, da

se v predvolilnem vzdušju umikajo tudi stranke, ki so bile do pred nekaj časa njene zagovornice. Zavrnil je trditve, da so Slovenci že dovolj zaščiteni in ocenil, da je sedanja gonja nevarna za družbeno sožitje, za kar morajo skrbeti ne le država, ampak tudi krajevne uprave.

Tudi socialistični odbornik Čok je zavrnil Wilhelmove očitke, češ da poteka delovanje odborništva za kmetijstvo v tesnem sodelovanju tudi s slovenskimi organizacijami in ustanovami ter s slovenskimi občinskimi upravami, pri čemer je navedel osvojitve programov Kmečke zveze in sodelovanje z Narodno in študijsko knjižnico ter s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem (glede ceste terana). Glede globalne zaščite je dejal, da bo PSI predložila svoj nov osnutek tudi v novi zakonodajni dobi, v kateri bo treba najti kompromis med stališči raznih strank, da se bo vendar zaščita uzakonila.

Med strože politično razpravo, ki je prišla do izraza ob glasovalnih izjavah, je zabeležiti polemične osti, ki so si jih izmenjavali demokristjani in listarji (na eni strani sam Locchi in na-

čelnik skupine Russo Cirillo, na drugi pa Stener in Cesanelli) in baje namerne »začasno« odsojnost socialistične Clarcije, kar priča o nesoglasjih v večini. Tej je načelnik svetovlaske skupine KPI Martone prerokoval kratko življenje, saj bodo po njegovem prišla njena protislovja odločno do izraza takoj po volitvah. Krvkost koalicije po Martonejevem mnenju dokazuje tudi plehkost proračunskih dokumentov, ki opuščajo ali obravnavajo povsem površno najpomembnejše probleme krajevne skupnosti, od vprašanj prometa (za kar bo Pokrajina prevzela pristojnost od julija), do onesnaženja okolja, upravljanja skrbstva in vprašanja deželne enotnosti, za kar se ne zna uprava konkretno angažirati. Uprava je tudi povsem prezrla vprašanje slovenske manjšine, kar je zelo hudo, je poudaril Martone, ker morajo prav krajevne uprave dejavno prispevati k njegovemu reševanju. Obžalovanja vredno je tudi, da se sedaj izmikajo tudi take stranke, kot je PSI, čeprav gre pri uzakonitvi zaščite za dolžnost, ki jo narekuje že 40 let republiška ustava in torej za dolg italijanske večine do Slovencev, je zaključil Martone.

Izpopolnjevanje ob uvedbi novih učnih načrtov Od septembra dalje obvezni tečaji IRRSAE za učitelje

Učitelje čaka konec tega in v začetku prihodnjega šolskega leta naporno delo: priprava na nove učne načrte za osnovno šolo, ki bodo stopili v veljavo septembra s šolskim letom 1987/88. Del slovenskih učiteljev (tako imenovani animatorji) se bo v drugi polovici junija udeležil neobveznega petdnevnega seminarja ob sklepu tečajev IRRSAE za pripravo na nove programe, septembra pa bodo morali vsi učitelji slediti obveznemu izpopolnjevanju, ki se bo nadaljevalo še v teku šolskega leta.

Ob sprejetju novih učnih načrtov za osnovno šolo je ministrstvo za šolstvo poverilo deželni zavod za raziskovanje, izpopolnjevanje in eksperimentiranje na šolskem področju IRRSAE nalogo, da poskrbijo za pripravo tečajev, na katerih naj bi učitelje seznanili z novostmi načrtov, da bi jih začeli uspešno uvajati. Deželni zavod IRRSAE za Furlanijo-Julijsko krajino je začel s tečaji februarja letos. Pripravil je program, ki ga izvaja skupina strokovnjakov in sicer po komisijah (za vsako predmetno področje posebej). Med udeleženci je v vsaki komisiji tudi slovenski član, ki bo pridobljeno znanje posredoval slovenskim učiteljem-animatorjem. Le-ti bodo nato septembra priskočili izvedencem

na pomoč pri izvajanju obveznih izpopolnjevalnih tečajev.

Prvi del (neobveznega) izpopolnjevanja se bo zaključil s petdnevnim seminarjem, ki bo od 22. do 26. junija v Gradežu. Prva dva dni bo približno 350 italijanskih in slovenskih učiteljev iz vse dežele skupno sledilo predavanjem, naslednje tri dni pa bodo poglobili znanje po posameznih predmetnih področjih. Pri tem bo slovenskim učiteljem-animatorjem predstavljen dokončen izpopolnjevalni program za novo šolsko leto.

Obvezni izpopolnjevalni tečaji se bodo začeli v prvi polovici septembra. Po ministrski odredbi je za te tečaje predvidenih 40 ur. Po tehničnem načrtu, ki ga pripravlja zavod IRRSAE, se bodo slovenski učitelji pred začetkom pouka udeležili dvodnevne tečaja za skupnih 16 ur, med šolskim letom pa bo na sporedu še nekaj izpopolnjevalnih popoldnevov. Slovenski učitelji bodo porazdeljeni v skupine po predmetnih področjih. Učitelji prvih razredov bodo predvidoma sledili tečajem iz slovenskega jezika. V naslednjem šolskem letu (1988/89) bo na vrsti drugo predmetno področje, in tako dalje, dokler se ne bodo učitelji seznanili z novostmi iz vseh predmetnih področij. Po petih letih izpopolnjevalnih tečajev bi morali preveriti pridobljeno znanje učiteljev. Doslej še ni znano, ali bo ta termin veljal tudi za slovenske šole. Na našiholah bodo namreč učitelji poučevali šest predmetnih področij (slovenski jezik, matematiko, italijanski jezik, naravoslovno področje, antropološko področje, izrazno področje), to je eno področje več (slovenski jezik) kot njihovi italijanski kolegi. To pa pomeni tudi, da bodo slovenski učitelji sledili šestim izpopolnjevalnim tečajem, enemu več kot italijanski učitelji. Bodo opravili šest tečajev v šestih letih ali pa v predvidenih petih, s tem da bodo v enem letu sledili dvema tečajema? Ministrstvo za šolstvo se doslej o tem ni izreklo.

Protest bolnikov bolnišnice Santorio

Zdravstveni sistem, kljub številnim reformam in spremembam pravilnikov, še vedno ne dosega zaželenih ureditvenih ravni. Poslednji primer kaosa, v katerem se nahajajo mnogi zdravstveni domovi, je bolnica za pljučne bolezni in tuberkulozo S. Santorio. Hospitalizirani bolniki so te dni izdali tiskovno sporočilo, v katerem natevajo težave in probleme, s katerimi se dnevno soočajo.

Tržaška zveza za boj proti tuberkulozi in komisija za hospitalizirane bolnike sta že pred časom odločno odklonili deželni zakon o zdravstveni reformi, ki nosi št. 28/85. Ta čas pa se v bolnici Santorio širijo vesti, da namerava Kraljeva zdravstvena enota še dodatno skrajšati število postelj ter zdravniško in pomožno osebje. Prizadeti sedaj sprašuje-

jo odgovorne pri KZE, kako je mogoče mrcvariti bolnike s tuberkulozo, kljub temu da je bolnišnica Santorio že od nekdaj namenjena zdravljenju te težke bolezni. KZE je svoj čas že omejila število postelj na 94, proti 170, ki jih je predvidevala zdravstvena reforma iz leta 1983. Po dolgotrajnih zahtevah je KZE dodelila novih 16 postelj eksperimentalnega značaja, statistike pa narekujejo, da je bolnikov s TBC vselej več kot razpoložljivih ležišč.

Hospitalizirani bolniki bolnišnice Santorio bodo zato v znak protesta naslovili na odgovorne upravitelje in oblasti protestno pismo, da bi jih opozorili na časovne termine, v teku katerih bi morali predložiti zakonski osnutek o novem zdravstvenem načrtu za triletnje 1988-1990.

Ob 5-letnici Slovenskega zdravniškega društva Zdravniki-pevci iz Zagreba gostje slovenskih kolegov

V petek, 29. maja, bo s pričetkom ob 20. uri v dvorani Prosvetnega društva Tabor na Opčinah nenavaden koncert. Nastopili bodo »Zagrebački ljecnici pjevači«, se pravi zdravniki-pevci iz Zagreba. Koncert prireja Slovensko zdravniško društvo iz Trsta, ki namerava s tem kulturnim dogodkom praznovati 5. obletnico svojega delovanja.

Zagreb ima že 16 let moški pevski zbor, katerega člani in dirigent so zdravniki. »Zagrebački ljecnici pjevači« so namreč nastali leta 1971 na pobudo glasbenega pedagoga, zborovodja in skladatelja prof. Rudolfa Matza in delujejo v okviru Glasbenega oddelka Društva zdravnikov Hrvaške. Od leta 1974 jih vodi internist in kardiolog dr. Mijo Bergovec. Za seboj imajo več kot sto samostojnih koncertov in nastopov, izvajajo pa predvsem skladbe zdravnikov-glasbenikov, kot so Bajamonti, Torkvat-Brlčić in brata Ipavec. Posneli so tudi ploščo pri Jugotonu.

S koncertom kolegov pevcev iz Zagreba bodo slovenski zdravniki v Italiji proslavili na vsekakor izvirnen način 5-letnico ustanovitve svojega društva. Društvo šteje danes več kot sto članov s Tržaškega in Goriškega, od vsega začetka pa mu predseduje tržaški zdravnik in javni delavec dr. Rafko Dolhar. »Naše društvo je nastalo z namenom, da se slovenski zdravniki v Italiji med seboj spoznavamo, da se v mejah možnosti skupno strokovno izpopolnjujemo in da se seznanjamo z dosežki medicine v SR Sloveniji kakor

tudi s slovensko medicinsko terminologijo,« nam je povedal Dolhar. »Mislim, da je obračun prvih petih let delovanja še kar ugoden. Priredili smo 35 strokovnih predavanj in srečanj, na katerih so govorili kolegi najrazličnejših strok iz Slovenije, nekajkrat pa tudi naši člani in priznani strokovnjaki iz Italije.«

Med najpogostejšimi predavatelji so bili zdravniki iz bližnjih bolnišnic v Kopru, Valdoltri in Sezani, sicer pa so prišli tudi kolegi iz drugih uglednih zdravniških središč v Sloveniji, kot je Klinični center v Ljubljani. Društvo je nadalje organiziralo dva strokovna ogleda zdravilišča v Rogoški Slatini in priredilo dvodnevni simpozij v Kanalski dolini, ki so se ga poleg članov udeležili tudi zdravniki iz Slovenije in iz avstrijske Koroške. »Šlo je za prvi poskus nekakšnih slovenskih zdravniških dnevov. Upam, da bo ta zamisel v bodoče polneje zaživela,« je pojasnil Dolhar.

Strokovno izpopolnjevanje v okviru Slovenskega zdravniškega društva je dokaj zapleteno vprašanje, saj društvo združuje zdravnike najrazličnejših profilov in specializacij in poleg tega še živinozdravnike in farmacistice. »Raznolikost članstva predstavlja vsekakor po eni strani problem, a po drugi strani tudi bogastvo,« je podčrtal Dolhar. »Marsikateri zdravstveni problem zahteva interdisciplinaren pristop in prav v tem smislu bi lahko s strokovnega vidika ovrednotili posebnosti našega društva.«

Na občnem zboru začrtani ambiciozni programi Boljunsko srenje čaka veliko dela

Odbor boljunske srenje je na petkovem občnem zboru predstavil bogat, a obenem zahteven načrt za nadaljnje delovanje. Boljunska srenja, v katero spadajo poleg Boljunca še Lakotiče in Krmenka, naj bi tako po skoraj treh desetletjih mirovanja ponovno zaživele. Problemi, s katerimi se bodo novozvoljeni odborniki morali najprej spoprijeti, so res številni. Treba bo narediti natančen popis srenjske lastnine, predvsem stavb in parcel, urediti nov sedež, ki naj bi bil v boljunski torkli, pogozditi oziroma primerno uporabiti oba opuščena kamnoloma, ki sta v zadnjih letih postala pravo odlagališče odpadnih materialov, ponovno uvesti vaško »pogrebno službo«, ne nazadnje pa začeti s sistematičnim čiščenjem

gozdov, saj je največji gozd v občini Dolina prav boljunska srenjska last.

Poleg načrta o nadaljnjem delovanju je bilo na petkovem občnem zboru prebrano tudi izčrpno poročilo dosedanjega odbora, ki je po skupnem dogovoru odbornikov poldrugo leto deloval brez predsedniške, tajniške in blagajniške funkcije, to pa predvsem zato, da bi si prav vsi nabrali potrebnih izkušenj. Najvažnejša pobuda, ki se je je dosedanj odbor s skupino prostovoljcev lotil, je bilo čiščenje gozdne površine na hribu Sv. Mihaela, ki se vzpenja med Boljuncem in Borštom. Poleg tega je bil s sodelovanjem dijakov slovenskega zavoda za geometre v glavnih obrisih začrtan tudi načrt za gradnjo vozne poti, ki naj bi po opu-

čeni strugi za mlino šla od zgornjega mlina do enega od izvirov Glinščice, in sicer do t. i. »Valce«. S to cesto naj bi bila strma pobočja doline Glinščice lažje dosegljiva, predvsem za nadaljnje čiščenje in nego gozdov, ki pokrivajo ta del boljunske srenjske lastnine, pa tudi za morebitne gasilske posege. Iz poročila je izšel še problem označevanja novih stez in pešpoti, ki so jih nekatere planinske in ekološke organizacije, pa tudi skupine posameznikov »ustvarjale« brez posvetovanja s srenjskim odborom in drugimi vaškimi komponentami.

Po tem delu občnega zbora so bili na vrsti pozdravi raznih organizacij. Željo po tesnejšem sodelovanju in uspešnem delu v vaški, pa tudi izvenvaški skupnosti so izrazili predstavniki KD F. Prešeren, boljunske fantovske, občinske uprave, prebeneške in borštanske srenje ter zaveljske lovske družine. Sledila je diskusija, na kateri je strokovno posegel tudi odbornik za okolje Stojan Sancin. Spregovoril je predvsem o konkretnih, skoraj birokratskih problemih, s katerimi se mora v današnjih časih spoprijeti tudi srenjska organizacija zato, da bi bilo upravljanje le-te čim popolnejše. Med drugim se je zavzel za gradnjo vozne poti, ki je po njegovem mnenju prvi pogoj za reševanje perečega problema gozdov oz. gošče, kjer je zaradi izredne gostote rastlin nevarnost požara še povečana. Dana je bila nato razrešeni- ca staremu odboru, po tajnih volitvah pa so prisotni soglasno potrdili predlagano kandidatno listo novega odbora, ki ga sestavljajo predstavniki iz Boljunca, Lakotiča in Krmenke.

Srečanje predstavnikov KZ z občinsko upravo

Zagotoviti razvoj kmetijstva v devinsko-nabrežinski občini

V soboto so se v Nabrežini sestali predstavniki Kmečke zveze z devinsko-nabrežinsko upravo. Na srečanju, na katerem sta občino zastopala župan Bojan Brezigar in odbornik Igor Tuta, Kmečko zvezo pa predsednik Alfonz Guštin, tajnik Edi Bukavec, odbornik Danilo Lupinc ter zastopnika kraškega zadružnega hleva Boris Škerk in Dario Zidarič, so obravnavali problematiko v zvezi z razvojem kmetijstva v devinsko-nabrežinski občini s posebnim ozirom na predloge, ki so bili zneseni na zadnjem občnem zboru Kmečke zveze.

Predsednik Guštin in tajnik Bukavec sta opozorila na težave, s katerimi se soočajo kmetje ter se zlasti poudarila, da so oblasti, v prvi vrsti dežela, preveč pasivne do teh vprašanj. Kmečka zveza zato predlaga vsem krajevnim upravam, da bi skupno nastopile pri deželni upravi v korist tega sektorja. Poudarjena je bila tudi potreba po novih po-

segih na področju vinogradništva, glede na dejstvo, da namerava dežela podvojiti proizvodnjo vin z zaščitenim poreklom, obenem je bila izražena želja, da bi se v okviru razvoja turistične dejavnosti upoštevale tudi možnosti komplementarnih dejavnosti kmetijstva in kmečkega turizma.

Župan Brezigar je v odgovoru predvsem zagotovil, da je občinska uprava pripravljena na skupni poseg vseh krajevnih uprav pri deželi ter ob tem izrekel mnenje, da bi bilo bolje, ko bi te posege koordiniral Kraška gorska skupnost, ki je za to tudi poklicana.

V zvezi s konkretnimi vprašanji pa je poudaril pripravljenost, da tudi občina v okviru svojih moči poskrbi za javne posege v korist kmetijstva. Predloge za te posege bo izdelala posebna komisija, ki jo bodo imenovali že ta teden in v kateri bo zastopana tudi Kmečka zveza.

Taras Kermauner v DSI o zvestobi svoji vesti

Taras Kermauner je v ponedeljek obiskovalce Društva slovenskih izobražencev seznanil s svojim osebnim doživljanjem in razumevanjem tisočletne dileme, ki je človek še ni dokončno rešil: vprašanje zvestobe svoji vesti. Večer sta tokrat skupno priredila združenja Most in DSI. Svoje izrazito teološko predavanje je gost večera posvetil svojemu nekdanjemu prijatelju Primožu Kozaku, spominu na njune dolge debate in razprave o individualni in kolektivni vesti. Kozak je pojem vesti zamenjal z medlim »moralnim okusom«, ki izhaja iz narave in je odvisen od dobe, mode, norme časa. Kermaunerjev pogled na človekov »notranji glas« pa je bil že od vsega začetka povsem drugačen. Zanj je posluš za lastno vest primarna dolžnost ljudi, zamisel o skupinski odgovornosti pa je povsem neobstoja. Kolektivizem

nadomešča osebo z malikom rodu, stranke ali Cerkve — to pa je le sodobnejša oblika pravadnega poganstva. Nobena ustanova ne more in ne sme odgovarjati za dejanja posameznikov.

Totalitarni režimi hočejo svoje podrejene prevzgojiti v čredo, ki lastne vesti ne pozna in ji je osebna svoboda tuj pojem. Tako »ustrojeni« ljudje bodo slepo izpolnjevali ukaze in poenajali najhujše grozovitosti, svojo obremenjeno vest pa bodo oprali s kolektivno odgovornostjo. Če pa se želimo izoblikovati v civilno družbo in jo napolniti z občečloveškimi vrednotami, moramo takšno zadržanje odločno odkloniti. Brez pozitivnega jedra individualizma namreč tudi prava civilna družba ni mogoča, je zaključil svoja izvajanja Taras Kermauner.

Tudi LpT bo danes uradno začela volilno kampanjo

Spetič o nesramni kampanji proti Slovencem

SSk odločno za ohranitev deželne enotnosti

Kot zadnja med strankami bo danes tudi Lista za Trst uradno odprla volilno kampanjo za parlamentarne volitve 14. in 15. junija. Kot je znano, se Lista tokrat ne predstavlja s svojim volilnim znakom, pač pa njeni zastopniki kandidirajo kot neodvisni na listah PSI (Camber in Lapanje) in PLI (Bonat in Hermet). Prvi volilni shod bo imela Lista danes ob 18.30 na Trgu sv. Antona Novega, kjer bodo govorili Cecovini, Staffieri, Ventura in Gambassini.

Za KPI je Stojan Spetič na srečanju z volilci spregovoril o polemikah, ki jih nekatere stranke vodijo v zvezi s pravicami Slovencev. »Nesramna, pa tudi neodgovorna,« je dejal, »je tekma sredinskih (žal tudi demokratskih in laičnih) strank, kdo je pripravljen vzeti Slovence več pravic, nuditi čim manj. V tej tekmi so se žal znašli tudi tržaški socialisti, skupaj z Listo za Trst, vendar smemo upati, da njihovih stališč ne bo osvojila vsa socialistična stranka v državi, posebno še, če bodo uresničeni pogoji za korenit zasuk na levo.«

»Med drugim,« je nadaljeval Spetič, »je taka politika kratkovidna in škoduje vsem. Kdor špekulira s par sto delovnih mest v javni upravi, namenjenih Slovencem, ter z njimi straši mladino, pozablja, da je politika narodnostne napetosti in ločevanja preprečila tudi gospodarski razvoj našega področja. Slovencem branijo par sto mest v javni upravi, medtem pa je Trst v zadnjih petih letih izgubil skoraj 7 tisoč delovnih mest. Tudi sedaj so v veliki nevarnosti delovna mesta žveljske čistilnice, elektronske in drugih tovarn.

Vladne stranke veliko govorijo o Trstu kot središču znanstvenih raziskav, pozabljajo pa, da je za razcvet znanosti potrebna evropska odprtost, predvsem do sosednjega naroda,« je na koncu še poudaril Stojan Spetič.

Prejšnjo soboto se je v Nabrežini sestalo deželno tajništvo Slovenske

skupnosti. Obravnavalo je vrsto vprašanj, ki so povezana z volilno kampanjo, a deloma tudi s širšim političnim dogajanjem. Med drugim je potrdilo svoje stališče glede deželne enotnosti. »Deželno enotnost je treba ohraniti,« je med drugim rečeno v tiskovnem sporočilu SSK, »potrebno pa je v celoti spoštovati in izvajati deželni statut. Ovrednotiti je treba krajevne avtonomije z okrepitevijo decentralizacije, kot predvidevajo sporazumi 6-strankarske

Seghene (PSI) drevi na Radiu Opčine

V priljubljeni oddaji "L'altra Trieste" (Drugi Trst) Radia Opčine bo danes zvečer gost pokrajinski tajnik PSI Augusto Seghene, ki kandidira za poslansko zbornico na socialistični listi skupaj z dvema melonarskima predstavnikoma. Oddaja se bo začela okrog 21. ure in bo v živo, tako da bodo lahko tudi poslušalci posegli z vprašanji in pripombami na tel. štev. 212658.

Po podpisu pogodbe o prodaji gledališča

Rossetti od včeraj last Občine

Z včerajšnjim podpisom kupoprodajne pogodbe se je tudi formalno uresničil sporazum med Deželno, tržaško Občino in družbo Lloyd Adriatico, s katerim je gledališče Rossetti postalo občinska last. Dolgotrajna in dokaj zamotana pogajanja, katerih namen je bil vrniti mestu enega svojih najbolj reprezentativnih kulturnih središč, so se uspešno končala predvsem po zaslugi deželne uprave. Sporazum predvideva, da bo Občina odkupila stavbo od družbe Lloyd Adriatico v razmerah, v kakršnih se trenutno nahaja, in za ceno vrednosti, zapisane v bilanci lanske poslovne dobe, ki znaša 3 milijarde in 888 milijonov lir. K temu pa je treba dodati še strošek za vzdrževalna dela v znesku milijarde 122 milijonov lir, katerih projekt je bil priložen h kupoprodajni pogodbi in ki so bila delno že izvedena, zadevajo pa predvsem prilagoditev gledališča novim požarnovarnostnim predpisom.

Na ponedeljkovem zasedanju v Nabrežini

Občinski svet odobril vrsto upravnih sklepov

Ponedeljkovo zasedanje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je bilo v bistvu nadaljevanje tistega s konca preteklega tedna, saj so bili na dnevnem redu odgovori na vprašanja in interpelacije svetovalcev, resolucije in odobritev vrste sklepov občinskega odbora.

Z javnim glasovanjem je občinski svet odobril 65 sklepov, med katerimi jih je bilo veliko s področja socialnega skrbstva in skrbi za handikapirane občane, ostali pa so zadevali predvsem nekatera vzdrževalna dela in postopno dokončanje izgradnje nogometnega igrišča v Vižovljah oziroma odpravo škode, ki je nastala na objektu po tolikih letih zapuščenosti. Nekaj polemike je bilo le ob sklepu o kritju stroškov za prireditve "100 občin velike male Italije", ki je bila letošnjega februarja v Rimu in na kateri je sodelovala tudi devinsko-nabrežinska. Svetovalec KPI Širca je kritično pripomnil, da je imela ta udeležba prevelik odmev v tisku, medtem ko je župan Brezigar menil, da je šlo za sicer majhno, a pomembno dejanje uveljavitve narodnostno mešane občine na tako veliki razstavi.

S tajnim glasovanjem so nato svetovalci odobrili še 11 sklepov občinskega odbora in vzeli na znanje tiste sklepe, ki jih je občinski odbor sprejel s pooblastilom občinskega sveta. Poleg tega so soglasno sprejeli resolucijo, s katero obvezujejo župana in občinski odbor, naj posežeta pri področnem ravnanju državnih železnic oziroma pri podjetju ACT v zvezi s poletno ukinitvijo vlaka, ki odpelje ob 6.17 z železniške postaje Nabrežina-kamnelomol proti Trstu. V resoluciji je predlagano, naj bi uvedli nadomestno prevozno službo, ali pa premestili končno postajo jutranje avtobusne zveze iz središča Nabrežine v Nabrežino-Kamnelome.

Devinsko-nabrežinski občinski svet se bo znova sestel v petek, 29. maja, ko bo na dnevnem redu, poleg vprašanj in interpelacij, še odobritev treh resolucij in preostalih sklepov občinskega odbora.

skega odbora. Istega dne bo na županstvu tudi srečanje med upravitelji in vodstvom štivanske papirnice, med katerim bodo razpravljali o proizvodnih perspektivah tega obrata.

Študijsko zasedanje za bodoče gospodarstvenike

Mednarodno združenje študentov gospodarskih ved je študentska apolitična organizacija, ki deluje na več kot 500 ekonomskih fakultetah v 62 državah. Redno prireja študijska zasedanja, namenjena zlasti bodočim gospodarstvenikom in jim omogoča poklicno izobraževanje tudi po končanem univerzitetnem študiju. 29. maja bo to Združenje zasedalo v Trstu v Kongresnem centru, kjer bo govor o perspektivah in razvoju uvoza terizvoza v Furlaniji-Juljski krajini v pričakovanju carinske prilagoditve vseh držav, vključenih v Evropsko gospodarsko skupnost, ki je predvidena za leto 1992.

Zasedanje bo steklo v sodelovanju s trgovskimi zbornicami iz dežele, združenji Unioncamere, Archimede in Trieste-Consult, tržaško podružnico tovarne Olivetti, Tržaško hranilnico, podjetjem Illy Caffè in deželno upravo ter vladnim komisariatom. Posegli bodo tudi nekateri ugledni gostje, med temi evropski parlamentarec Mizzau, ter zastopniki številnih gospodarskih in političnih dejavnosti iz dežele. Na dan zasedanja bo odprta tudi fotografska razstava o razvoju deželne gospodarske stvarnosti in o nekaterih pobudah za mednarodno gospodarsko sodelovanje.

Slavisti iz Kopra na obisku v Trstu

Slavistično društvo iz Trsta bo imelo v soboto, 30. maja, v gosteh člane področnega Slavističnega društva iz Kopra. Gostje si bodo v dopoldanskih urah ogledali Rižarno in škedenjski Etnografski muzej, popoldne pa jih bo prof. Samo Pahor povedel na sprehod po zgodovinskem središču mesta, na katerega so vabljeni vsi člani tržaškega Slavističnega društva in tisti, ki jih tako vandranje od ene do druge znamenitosti mesta zanima. Obisk bo seveda lepa priložnost za izmenjavo mnenj o delovanju obeh društev in o tesnejšem medsebojnem sodelovanju.

Tatovi na delu v Šoli za tolmače

V nedeljo so tatovi vlomili v Višjo šolo za tolmače in prevajalce v Ul. D'Alviano. Čistilka, ki je v ponedeljek zjutraj odprla šolo, je prva opazila nezazeleni obisk. Tatovi so se v stavbo prikradli skozi okno profsorske zbornice, ki gleda na dvorišče. Iz zbornice so takoj našli pot do laboratorijev in tajništva, od koder so odnesli tri slušalke z mikrofonom, računalnik, pisarniške predmete in kovinski predal, kjer je bilo shranjenih približno 150.000 lir.

■ Deželni odbor je odobril predlog odbornika za kulturo Dario Barnabe in sklenil, da dodeli vsoto 450 milijonov lir za prenovitev najpomembnejših muzejev v deželi FJK. Vsota je namenjena dvajsetim ustanovam, ki hranijo kulturno in zgodovinsko pomembne predmete. Pri porazdelitvi vsote imajo prednost večji znanstveni muzeji in tisti, ki hranijo pomembne dokumente o kmetijski dejavnosti v deželi.

† Nenadoma nas je zapustila

Anna Purič vd. Lovriha

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Dolino.

Žalostno vest sporočajo sinova Franco in Boris (v Avstraliji), snahi Loredana in Erika, vnuka Adam in David, sestra Pierina, brat Carlo in drugi sorodniki.

Dolina, Taree, Adelaide, 27. maja 1987
(Pogrebno podjetje Ul. Zonta)

Razkrojenost večinske koalicije hromi upravo

Zaskrbljenost svetovalcev KPI glede delovanja tržaške Občine

Delovanje tržaške občinske uprave je močno pogojeno in oslabiljeno spričo krhkosti večinske koalicije, ki jo vodi, nesoglasij v samem občinskem odboru in brezbriznosti večinskih strank, zlasti krščanske demokracije, do rednega dela v občinskem svetu, kar vse hudo slabi odnos med upravitelji in občani. To je zelo zaskrbljena ocena komunistične svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu, kot so jo včeraj izrazili na posebni tiskovni konferenci ob prekinitvi skupščinskih del zaradi volitev načelnik Calabria ter svetovalci De Rosa, Spaccini in Poli na tržaškem sedežu KPI.

Razdvojenost večinske koalicije nazorno dokazuje dejstvo, je uvodoma naglasil Calabria, da nikakor ne more zaključiti »preverjanja«, ki ga je začela že kmalu po umestitvi, posledica njenih nesoglasij pa je opuščanje vsakega resnega načrtovanja upravnega dela in pri zasledovanju najbolj perečih krajevnih gospodarskih in družbenih vprašanj. Odkar je začela pred 10 leti Lista za Trst sama ali v koalicijah upravljati tržaško Občino, je vsilila svoje »liberistično« gledanje na javno upravljanje, ošibila je vlogo občinskih uradov in služb in spremenila občinski odbor v nekaj »poslovni odbor«, ki zgolj poverja dela zunanjim dejavnikom, brez dejanskega javnega nadzorstva in z večjimi stroški.

Jasna znamenja notranjih težav, ki jih koalicija prenaša tudi na delovanje skupščine in upravnega ustroja, so na primer dolgotrajno zavlčevanje pri

imenovanju občinskih predstavnikov v razne ustanove (ob izvolitvi Agnellija za superintendanta in Verdiju se je večina razbila), odlaganje odločitev kar zadeva zavrnitev lokacije elektrarne na premost (zaradi česar je blokiranih več zemljišč v industrijskem pristanišču, ki bi jih lahko uporabljala proizvodna podjetja) in v zvezi z reševanjem prometnih problemov (občinski odbor noče odločati, ker se ne mara zameriti nikomur).

Na področju javnih del se obnaša, po mnenju svetovalske skupine KPI, odbor povsem nesprijemljivo, saj so njegovi sklepi na robu zakonitosti. Povsem izvotlil je namreč vlogo tehničnih uradov in načrtno dodeljuje načrtovanje vedno istim zunanjim strokovnjakom, dela pa skoraj vedno istim podjetjem, kar močno diši po klientelizmu, poleg tega pa omejuje možnost nadzorstva nad stroški. Zato je tudi skupina KPI vložila več pritožb na nadzorne organe, glede dodelitve del za iztok greznice pa zahtevala celo izročitev aktov sodni oblasti.

Podobno mrtvilo vlada tudi v dejavnosti občinske uprave na področju šolstva, kulture in socialne politike, kar je vse pripisati razkrojenosti večinske koalicije, je zaključil Calabria, ki je kot primer navedel razdor, ki je v koaliciji nastal ob resoluciji o Slovencih po Staffierjevih programskih izjavah, ko je LpT glasovala proti, medtem ko so KD, PSI in SSK glasovali s KPI, in so se svetovalci PLI, PRI in PSDI vzdržali.

Nagrade »Odprta vrata« tudi slovenskim dijakom

Med letošnjimi nagradenci natečaja »Odprta vrata« so tudi štirje dijaki slovenskih višjih srednjih šol, in sicer Maja Štoka, Nataša Samsa in Elisabeth Oberdank s Trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« ter Matej Caharija z Znanstvenega liceja »France Prešeren«. Nagrade so skupaj z zmagovalci z italijanskih šol prejeli sinoči na slovesnosti, ki je potekala v dvorani Združenja trgovcev pod predstvom pokrajinskega odbornika za šolstvo Bruna Cavichiolija.

Natečaj je letos drugič priredila tržaška pokrajinska uprava v sodelovanju s Tržaškim združenjem industrijcev z namenom, da bi nekoliko približala študirajočo mladino krajevni gospodarski stvarnosti. Učenci in dijaki so lanskega decembra obiskali razna podjetja ter bili povabljeni, da na osnovi pridobljenih spoznanj in vtisov izdelajo sliko odnosno napišejo spis o možnostih zaposlitve v Trstu. Za slike so na včerajšnji slovesnosti podelili devet nagrad učencem italijanskih osnovnih in nižjih srednjih šol, za pisne izdelke pa osem nagrad dijakom italijanskih in tri nagrade dijakom slovenskih višjih srednjih šol (nagradenci so bili štirje, kajti drugo nagrado sta prejeli Samsova in Oberdankova za skupno delo).

Na sliki: dijakinja zavoda »Žiga Zois« Maja Štoka prejema prvo nagrado za slovenske šole.

mala črna kronika

Trčila sta motorja

V ponedeljek zvečer je v Miramarskem drevoredu prišlo do trčenja med dvema motorjema. Okrog 23. ure je v bližini Trga Libertà 32-letni Sergio Cociancich, bivajoč v Ul. Matteotti 28, z motorjem yamaha trčil v hondo, ki jo je upravljal 29-letni Maurizio Fiorentino iz Ul. Leopardi 3. S Fiorentinom se je peljala 29-letna soproga Fabiana. Sunek je vse tri vrgel s sedla, vendar se niso hudo poškodovali. Rešilec Rdečega križa je Cociancicha prepeljal v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelek za torakalno kirurgijo. Cociancich se je namreč močno udaril v levo stran prsnega koša in si zlomil rebro. Okreval bo v 20 dneh. Zakonca Fiorentino sta se pripeljala v bolnišnico z motorjem. Ker sta imela le površne odrgnine, so

jima v bolnišnici nudili le prvo pomoč.

Vandali ponovno vdrl v zavod »Gesù bambino«

V nedeljo so se vandali ponovno spravili nad vzgojni zavod Gesù Bambino v Ul. Petronio 26. Zavod je bil namreč že pred dvema tednoma tarča podobnih tepističnih dejanj. Vloma se je v ponedeljek zjutraj zavedel ravnatelj zavoda Silvano Spadaro. Ugotovil je, da so razbijali razbili številne okenske šipe, iztrgali vodne pipe iz umivalnikov, razbili en televizijski sprejemnik in odnesli drugega. Da bi vlomili v poslopje, so najprej prerezali verigo, s katero so bila zavarovana dvoriščna vrata, nato pa razbili šipe vhodnih vrat.

Zasedanje CGIL o turizmu v deželi

V Kongresnem centru v Trstu bo danes zasedanje o turizmu v Furlaniji-Juljski krajini, ki ga prireja sindikat CGIL. Organizatorji zasedanja z naslovom: »Predlogi za turistično politiko v deželi« želi v prvi vrsti iznesti nove pobude za razvoj ambientalnega in kulturnega bogastva ter podjetništva na deželnem območju.

Namen organizatorjev pa je obenem tudi spodbuditi turistični razvoj s pomočjo koordiniranega dela in novih načrtov. V ta namen je CGIL naročila posebno analizo, o kateri bo danes govor danes.

Zasedanja, ki se bo pričelo ob 9. uri, se bodo udeležili tudi deželni odbornik Vespasiano, zastopniki vseh večjih turističnih agencij iz dežele, Zveza trgovcev in gostincev, Zveza zadrug.

Promenadni koncerti: pobuda za ovrednotenje naših godb

Godba na pihala iz Ricmanj je prejšnji konec tedna priredila Promenadne koncerte. Na vaškem trgu sta se v soboto zvečer predstavila Pihalni orkester Breg, ki ga vodi Niko Persič, in Godbeno društvo Prosek, ki ga vodi Slavko Luxa. V nedeljo popoldan pa sta v istem prijetnem vaškem okolju nastopili še Godbeno društvo Vesna iz Križa pod vodstvom Livia Sullinija ter Godbeno društvo Nabrežina pod taktirko Stanka Misleja. S Promenadnimi koncerti, ki so tokrat doživeli svojo krstno izvedbo, so želeli ricmanjski godbeniki predvsem na drugačen način ovrednotiti godbeno delovanje in tako začeti serijo svojevrstnih prireditev na odprtem, ki bodo posvečene tej glasbeni vrstii. (dam)

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje danes, 27. t. m., ob 20.30 v Novem Sadu in jutri, 28. t. m., ob 19.30 v Beogradu s predstavo I. Cankarja »ZA NARODOV BLAGOR«.

TABOR MLADIH - MG »KRESNA NOČ«

Mladinsko gledališče »Kresna noč« gostuje v petek, 29. maja, ob 23. uri v sklopu XXX. srečanje gledaliških skupin Slovenije v Titovem Velenju s predstavo »Samo malo jih zaide v te kraje«.

Mladinsko gledališče »Kresna noč« ponavlja na splošno povpraševanje in predvidoma zadnjič v tej sezoni predstavo »Samo malo jih zaide v te kraje« v Prostvetnem domu na Opčinah v dne: torek, 2. junija, ob 20.30, četrtek, 4. junija, ob 20.30, petek, 5. junija, ob 20.30, sobota, 6. junija, ob 20.30 in nedelja, 7. junija, ob 20.30.

VERDI

Spomladanska simfonična sezona.

V petek, 29. t. m., ob 20.30 sedmi koncert. Ponovitev v soboto, 30. t. m., ob 18. uri. Dirigent Zoltan Pesko. Orkester gledališča Verdi bo izvajal Schubertove in Bartokove skladbe.

razstave

V galeriji Rettori Tribbio 2 razstavlja svoja dela slikar MARIANO CERNE.

Na Gradu sv. Justa bo do 28. junija odprta antološka razstava tržaškega slikarja PIETRA MARUSSIGA.

V galeriji Rossoni - Korzo Italia 9 - bo od 1. do 20. junija razstavljala slikarka LILI LUPIERI. Razstavo bodo odprli ob 18. uri.

V umetnostnem ateljeju Nadie Basanese bodo v soboto, 30. t. m., ob 18. uri odprli razstavo LYNN UMLAUF.

V galeriji Cartesius bo od 30. maja do 11. junija odprta razstava ANNE MOCAVERO.

kino

ARISTON - 17.00, 22.00 Radio Days, kom., ZDA 1987, 88'; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Seth Green.

EXCELSIOR I - 18.00, 22.15 Cronaca di una morte annunciata, dram., It. 1987; r. Francesco Rosi; i. Ornella Muti, Giannina Volontè.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 Gunny, pust., ZDA 1987; r. C. Eastwood, i. C. Eastwood, M. Mason, E. McGill, M. Gun.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 La legge di Murphy, krim., ZDA 1986, 100'; r. Jack Lee Thompson; i.Charles Bronson, Carrie Spodgress, □

NAZIONALE I - 17.45, 22.00 Platoon, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Willem Dafoe.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Voglio farlo con te, □□

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Il sergente di fuoco, i. F. Drjaer.

FENICE - 17.00, 22.15 Il ribelle, kom., ZDA 1987; 90'; r. Michael Chapman; i. Tom Cruise.

MIGNON - 16.00, 22.00 Basil l'investigatopo, ris., prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Fantastica Moana, porn., □□.

CAPITOL - Zaprto.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 Lui porta va i tacchi a spillo, dram., Fr. 1986, 84'; r. Bertrand Blier; i. Gerard Depardieu, Michel blanc.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 La famiglia, dram., It. 1986, 100'; r. Ettore Scola; i. Vittorio Gassman, Fanny Ardant.

RADIO - 15.30, 21.30 Sexy femme, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo danes, 27. t. m., ob 17. uri (točno!) v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, DUŠKO JELINČI predvajal in komentiral svoje diapozitive o vzponu v Himalaji. Vabljeni!

ŠD Mladina - baletni odsek priredi v nedeljo, 31. t. m., ob 20. uri v Domu A. Sirk v Križu zaključni letni nastop. Vabljeni!

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo danes, 27. t. m., ob 20. uri na OŠ 1. maj 1945 v Zgoniku.

Filatelistično-numizmatično društvo Lipica iz Sežane prireja 4. MEDNARODNO SREČANJE FILATELISTOV, NUMIZMATIKOV IN ZNAČKARJEV v hotelu Maestoso v Lipici v soboto, 6., ter v nedeljo, 7. junija. Gostom priporočamo, da rezervirajo sobe v hotelu Maestoso vsaj do 2. junija.

PD Mačkolje vabi na 25. PRAZNIK ČEŠENJ, ki bo v Mačkoljah v soboto, 30., v nedeljo, 31. t. m., in v ponedeljek, 1. junija. V nedeljo popoldne je na sporedu bogat kulturni program.

KD F. Venturini priredi zaključni večer jutri, 28. t. m., ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju. Nastopajo harmonikarji, otroški in moški pevski zbor. Vabljeni!

Mladinska skupina P. Tomažič vabi vse prijatelje, podporne člane in simpatizerje na krstno izvajanje recitala SPOMIN NA BODOČNOST, ki bo v dvorani krožka Che Gevara v Ul. Madonnina 19 v soboto, 30. t. m., ob 20. uri.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel v sodelovanju s pokrajinskim odborom prireja, ob 43. obletnici usmrtitve 10 talcev, tradicionalno žalno svečanost v nedeljo, 31. t. m., ob 10. uri pri spomeniku na travniku blizu proseške postaje. Sodelovali bodo Godbeno društvo Prosek, MPZ V. Mirk in člani amaterskega odra Jaka Štoka. Govorila bosta predstavnik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI.

IRRSAE priredi jutri, 28. t. m., in v petek, 29. t. m. v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu zaključni seminar tečaja VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V VEČJEŽIČNEM OKOLJU. Program: jutri, 28. t. m., ob 15. uri - prof. Olga Gnamuš Kunst - Razvijanje možnosti in tvorjenja besedil ter skrb za besedni zaklad; prof. Jože Toporišič - Jezik v večinskem dvojezičnem okolju. V petek, 29. t. m., ob 15. uri - prof. Ludvik Horvat - Vloga predšolske vzgoje v dvojezičnem okolju; prof. Riccardo Luccio - Dvojezičnost na razpotju med mentalno obogatitvijo in asimilacijo; prof. Darko Bratina - Jezikovni dualizem kot oprema okolja za dvojezičnost.

razna obvestila

Odbor tržaškega pokrajinskega Vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI) s sedežem v Ul. Crispi 3 (tel. 730306) obvešča svoje člane in stranke, da bo od petka, 29. t. m., dalje urad posloval samo v dopoldanskih urah in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 8.30 do 12. ure. Urada Združenja bivših deportirancev v nacistična taborišča (ANED) in Vsedržavnega združenja italijanskih antifašističnih političnih preganjancev (ANPPIA) bosta poslovala kot doslej.

Odbor skupnosti borcev 30. divizije IX. korpusa NOV vabi vse nacionalno združenje partizanov Italije (ANPI), borce in borke 17., 18. in 19. brigade in jurišnega bataljona na občni zbor, ki bo v Sežani v občinski dvorani v soboto, 30. t. m., ob 10. uri. Sledilo bo srečanje v Triglavu ter obujanje spominov NOV.

Danes, 27. t. m., ob 10. uri v Devinu v restavraciji Bisatto bosta tovariša Stojan Spetič in posl. Antonino Cuffaro orisala program, s katerim se Komunistična partija Italije predstavlja na volitvah. Vabljeni!

Sekcija KPI občine Dolina organizira v petek, 29. t. m., ob 20.30 v centru A. Ukmar pri Domju srečanje s kandidati KPI. Prisotni bodo Stojan Spetič, Antonino Cuffaro in Nives Košuta. Udeležite se!

Rainer Maria Rilke

Devinska elegija

recital
v slovenščini, italijanščini,
nemščini in hrvaščini

Izbor besedil: Niko Grafenauer
Režija: Jože Babič

S sodelovanjem občine Devin-Nabrežina in Tržaške pokrajine
Premiera v soboto, 30. t. m., ob 21. uri na gradu v Devinu, na dvorišču Zavoda združenega sveta.

Ponovitev v nedeljo, 31. t. m., ob 21. uri.

Danes praznuje 16. rojstni dan

KATIA MINEO

Obilo sreče, uspehov in zadovoljstva v življenju ji želijo Mimi, Pupo in vsi, ki jo imajo radi.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 27. maja
AVGUSTIN

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.41 - Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 4.47 in zatone ob 21.04.

Jutri, ČETRTEK, 28. maja
EMIL

PLIMOVANJE DANES: ob 4.15 najnižja -61 cm, ob 10.48 najvišja 26 cm, ob 15.45 najnižja -12 cm, ob 21.40 najvišja 51 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,7 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb ustaljen, veter zahodni 16 km na uro, vlaga 57-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Fabrizio Bosdachin, Ingrid Coren, Stefano Aschieri, Jennifer Hubbard, Luisa Crevatin, Alberto Milost, Luca Cecchini, Giulia Proietti Bocchini.

UMRLI SO: 78-letna Paolina Poropat, 74-letna Rosa Trevisan vd. Milelli, 87-letni giorgio Bartoli, 91-letna Berta Rian-dich vd. Niccoli, 87-letna Maria Rosman vd. Vessilli, 74-letni Luigi Mazzotta, 67-letni Romeo Cadel, 75-letni Duilio Bossi, 67-letna Maria Salvagno, 80-letni Alfredo Froemmel, 93-letna Antonia Martincich vd. Fiordelmondo, 77-letni Francesco Casagrande.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do sobote, 30. maja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Via Mascagni 2.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

ŽAVLJE (tel. 274630), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

ŽAVLJE (tel. 274630), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
prireja ciklus predavanj

Ekspresionizem na Slovenskem

3. predavanje
STANE BRNIK

Ekspresionistične tendence
v slovenski arhitekturi
in oblikovanju

Jutri, 28. t. m., ob 18. uri
Trst, Trgovinska zbornica
Ul. S. Nicolò 5

izleti

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja v nedeljo, 31. t. m., strokovni izlet k izviru Timave in k Doberdobskemu jezeru. Zbirališče ob 8. uri pred sodno palačo v Trstu ali ob 8.30 v Štivanu. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Združenje staršev OŠ J. Ribičič prireja 31. t. m. avtobusni izlet v Dolino Trente. Prevoz stane 12.000 lir. Razpoložljivih je še nekaj mest. Informacije na tel. 723009.

šolske vesti

OŠ A. Gradnik - Repentabor priredi v petek, 29. t. m., ob 20. uri v Kraški hiši v Repnu zaključno šolsko prireditev ter razstavo ročnih del in risb. Sodelovali bodo harmonikarji Glasbene matice pod vodstvom prof. Loredane Coceani. Vabljeni!

Učenci OŠ in otroškega vrtca v Barkovljah vabijo na zaključno prireditev ob 5. obletnici poimenovanja šole po Finžgarju. Prireditev bo v soboto, 30. t. m., ob 10.30 v prostorih barkovljanskega društva. Na ogled bo tudi razstava likovnih in ročnih izdelkov ter starega orodja.

Sindikat slovenske šole sporoča zainteresiranim, da lahko vložijo prošnjo za vključitev v pokrajinske lestvice suplen-tov za upravno, tehnično in pomožno osebje (ATA). Rok zapade 20. junija. Ustrezni obrazci so na razpolago na Sindikatu slovenske šole, Ul. Filzi 8/1, vsak ponedeljek, sredo in petek od 11. do 12. ure; v torek in četrtek od 16. do 17. ure.

prispevki

V spomin na drago mamo daruje Srečko Orel z družino 100.000 lir za MPZ V. Mirk, 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek in 100.000 lir za sekcijo KPI - Prosek-Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti dragega očeta Pavla Malalana darujejo hči in sinovi 50.000 lir za zadrugo Ban.

Za opravljeno delo daruje N. N. 50.000 lir za zadrugo Ban.

V spomin na Ivanko Šuligoy vd. Starc darujeta Anica in Drago Štoka 10.000 lir za MPZ V. Mirk ob priliki 100-letnice delovanja.

SEKCIJA KPI E. BERLINGUER

priredi jutri, 28. t. m., ob 20.30 v gostilni Gruden v Šempolaju.

Kulturni večer

Tatjana Rojc
in
Giorgio Depangher

Zmagovalca letošnje nagrade za poezijo narodnosti NOSSIDE 87 bosta prebrala svoje poezije.

Glasbena spremljava kitarista Igorja Starca.

mali oglasi

OSMICO je odprl Lucijan Košuta - Križ 202.

OSMICO je odprl Alojz Kante - Praprotno 18.

OSMICO so odprli pri Batkovich v Repnu št. 32. Točijo belo vino in teran.

OSMICO je odprl Ladi Rebula - Bajta 69.

DEKLE, izučeno za šiviljo, z izkušnjami v ročni obrti išče zaposlitev na področju šiviljstva ali umetniške obrti. Tel. 211815.

OSMICO so odprli pri Coljevih pod Javo v Samatorci. Točijo belo in črno vino.

PLASTIČNI MOTORNI ČOLN 4 m, 70 kg, z motorjem ENVIRUDE 20 hp prodam za 2.500.000 lir z vodnimi smučmi in vsemi potrebščinami. Tel. 413576.

DOPUST na morju - hišo z vrtom na Crvarju (JU) oddam julija in avgusta - tel. 0481/21711 med 8. in 14. uro.

LETOVANJE na Pagu. Oddajam apartmaje za 4-6 oseb v Mandrah. Za informacije tel. 003865/56424 od 20. do 22. ure.

ZAPESTNICO - drag spomin - sem izgubila v nedeljo na Opčinah, med Ul. Hermada in tramvajsko postajo. Poštenemu najditelju primerna nagrada. Tel. 212436 ob uri obedov.

PANDA 30, bele barve, v odličnem stanju, ugodno prodam za 3.600.000 lir. Tel. 52277 ob urah obedov.

SPREJEMAM naročila za izpolnitev prošenj za GRADBENI ODPUST. Tel. 231854 od 19. do 20. ure.

menjalnica

26. 5. 1987

Ameriški dolar	1283.—	Japonski jen	8.50
Nemška marka	719.—	Švicarski frank	876.—
Francoski frank	213.—	Avstrijski šiling	101.50
Holandski florint	638.—	Norveška krona	191.—
Belgijski frank	33.50	Švedska krona	203.—
Funt šterling	2116.—	Portugalski eskudo	8.50
Irski šterling	1900.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	189.—	Avstralski dolar	867.—
Grška dramma	9.—	Debeli dinar	1.80
Kanadski dolar	940.—	Drobni dinar	1.85

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

CASA DELLE ASTE srl

VILA »LA QUERCIA« — BRIŠČIKI 53 — Tel. 040/227487

SAVOIA EXCELSIOR PALACE

TRST — Nabrežje Mandracchio 4 — Tel. 040/7690166 — Telex: 460315

Le nekaj korakov od jame pri Briščikih je v vili
»LA QUERCIA«
razstava starinskih predmetov, ki jo je pripravila
»CASA DELLE ASTE ELITE«.

Poleg prijetnega dne na Krasu
si lahko tako do 30. septembra
vsak dan od 10. do 20. ure privoščite
tudi ogled bogate in strokovno urejene zbirke
umetniških predmetov.

Ogled razstave
lahko pomeni tudi priložnost
za nakup dragocenega predmeta
po izredno ugodni ceni.

DRAŽBA OD 17. URE DALJE

ti in morje

vojko colja

Francoska jadrnica gib'sea 242 za cenena in udobna križarjenja

Po vseh gliserjih in polizravnih motornih čolnih je skoraj obvezno, da nekoliko pogledamo k Pepelki italijanske navtike. Vsakdo lahko razume, da bomo predstavili jadrnico nižjega razreda. Tokrat smo se odločili za gib'sea 242 francoskega obrata Gibert Marine, ki jo v Italijo uvaža Attilio Donati iz Castelletta Ticina. Izbiro so narekovali izključno praktični razlogi, saj smo v bistvu že predstavili skoraj vse italijanske jadrnice tega razreda, da smo primorani pogledati k sosedom.

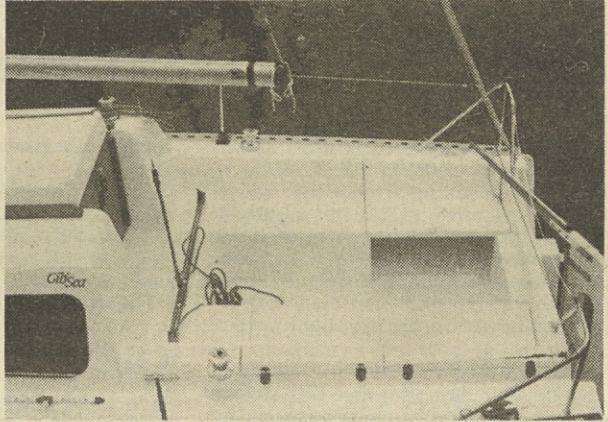
Gib'sea 242 je klasična potovalna jadrnica z vsemi vrli-nami in hibami francoskih jadrnic. Kot prvo naj navedemo razsežnosti in nekaj tehničnih podatkov. Jadrnica je dolga

7,30 metra, dolžina vodne črte je 6,30 metra (maksimalna teoretična hitrost znaša torej 6,37 vozla), široka pa je 2,48 metra, kar omogoča cestni prevoz z avtomobili višjega razreda, saj tehta 1.550 kilogramov. Že na prvi pogled nam je takoj jasno, da je to potovalna in ne regatna jadrnica. Kokpit je udoben in smotno urejen, pod njim je prostor za namestitev pomožnega krmnega motorja. Paluba je »čista«, da je prehod iz krme v premec enostaven, to seveda omogoča tudi sončenje, kar je na družinski potovalni jadrnici skoraj obvezno. Da je jadrnica zagledala luč v Franciji, opazimo šele, ko se spustimo v podkrovje. Nobenega odvečnega kiča, vse je do skrajnosti preprosto, ceneno in varčno. Uvoznik je le zamenjal prvotno kemično stranišče s pravim pomorskim vakumskim straniščem v zmotnem prepričanju, da bo jadrnica tako kaj pridobila. V bistvu je tako le nekoliko zvišal ceno, ošibil trup (odtočni ventil) in zagre-nil življenje naključnim uporabnikom.

Notranja oprema je podobna najcenejši kampingski opremi, celo gorilnik je za pomorske razmere prilagojeni resor campingasa. Kajuta je razmeroma nizka, da smo lahko vzravnani le pred gorilnikom in umivalnikom, z glavo pod milim nebom seveda. To pa navsezadnje ne moti, saj bi morali v podkrovju v bistvu le spati in morda prebiti kako urico, če nas med postanki zaloti dež. V zameno je najnuj-nejša oprema: osrednja miza, navigacijska mizica, police in stopnice iz tikovine, kar prav tako zniža vzdrževalne stroške.

Obrat izdeluje dve inačici, in sicer: z balastno in dvizno kobilico. O prednosti ene in druge variante so bile napisane debele knjige, ker pa vemo, da je gradbeni material pri manjših francoskih jadrnicah vse prej kot brezhiben, je ina-čica z dvizno kobilico smotrnejša, ker nam omogoča, da plovilo v bistvu hranimo na suhem. Nekoliko nas moti tudi oblika dna, ki je zelo ploščata, kar omogoča precejšnje hit-rosti, a tudi nestabilni kurz in zahteva večjega jadrca. Kot zadnje naj omenimo še ceno, ki je pri jadrnici s premično kobilico 21.100.000 lir brez davka IVA.

ženska in njena stvarnost bređa pahor

Med ljubeznijo in spolnostjo

Od vselej je človek opeval ljubezen. Toda če se dandanes zastavite na vi-dez izredno preprosto vprašanje »kaj je pravzaprav ljubezen« bi težko dobi-li ustrezen odgovor. Preučevanju »te neznanke« so se posvetili in se posve-čajo številni strokovnjaki raznovrstnih ved, še najmanj pozornosti pa so ji ves čas namenjali svečeniki vede, v katero ljubezen kot pojav nedvomno sodi. Veda o spolnosti se za ljubezen ni me-nila, temveč je obravnavala spolni na-gon in odnose na mehansko-tehniški ali, če želite, fiziološki ravni. Poenos-tavljeno vzeto, posvetila se je telesu in povsem zanemarila duh in čustva, ki imajo nenadomestljivo vlogo pri spro-žanju telesnih reakcij.

Sedaj skušata napako ali pomanj-kljivost odpraviti zgodovinska pred-stavnika vede o spolnosti, ameriška strokovnjaka William H. Masterson in Virginia E. Johnson. Pred približno dvajsetimi leti sta zaslovela širom po svetu zaradi teorij o spolnih odnosih med moškim in žensko, saj sta celotni potek opisala izredno natančno. Na osnovi teh svojih preučevanj in izred-no podrobnih zapisov o občevanju sta izdelala številne terapije za odpravo motenj v spolnih odnosih ter ustano-vila tudi slovit kliniko v mestu St. Luis. V zadnji knjigi, ki sta jo spolna tera-pevta kot ponavadi napisala štiriročno in ki nosi naslov Spolnost in ljubezen-ski odnosi, sta pregledanim teorijam in terapevtskim pristopom dodala še zajetno poglavje o ljubezni oz. o vpli-vu čustev na spolnost.

Sicer pa ameriška strokovnjaka za spolnost tudi tokrat ohranjata prven-stveno spolni pristop do obravnavane snovi: do poglavja o ljubezni ju na-mreč ne pripeljejo čustva, temveč ob-ravnava telesnih odnosov in številnih načinov, ki jih vsako telo ima na voljo, da ljubi drugo.

V knjigi sta Masters in Johnson med drugim zapisala, da sta lahko tako spolna želja kot ljubezen zelo strastna. Zato je težko ločevati ti dve čustvi na osnovi notranje napetosti, kot ključ za branje obstoječih čustev je torej treba jemati globino čustev.

Kako naj torej spoznamo, če dve osebi veže trajnejše čustvo ali gre-samo za minljivejšo slo? Partnerja bi morala po novem receptu Masterson-Johnson pritrilno odgovoriti na veči-no naslednjih vprašanj: sta si posa-

mezna partnerja svesta pomena las-tnega »jaza«; njun odnos koristi obe-ma; oba ohranjata vrsto zanimivih in-teresov izven njunega odnosa; sta vključila odnos v sfero njunega življe-nja ali pa po sferi ostajata ločena; zna-ta brzdati svojo posesivnost in ne one-mogočata osebne rasti drugemu; in končno, sta ljubimca tudi prijatelja? Na vsa ta vprašanja morata seveda partnerja odgovoriti odkritosrčno.

Vendar ponujata ameriška izveden-ca še naslednjo klasifikacijo oblik lju-bezni, ki jo je izdelal sociolog John Alan Lee. Njega citirata Masterson in Johnson v knjigi Spolnost in ljubezen-ski odnosi. Po mnenju navedenega so-ciologa, ki romantično ljubezen uvršča med eno izmed možnih oblik in ne med obvezno začetno fazo ljubezen-skega odnosa, moramo ljubezen kot pojav deliti vsaj v šest podskupin. Prvi je dal naslov »eros«, ki je dovolj zgo-voren: gre za odnos, ki ga prvenstveno označuje spolno privlačevanje med partnerjema. Druga je veselejša, ker jo opredeljuje »ludus«, se pravi igra, ki je ne obremenjujejo čustvene vezi. »Stor-ge« je ljubezen, ki se je razvila iz pri-jateljstva in je zato ne pretresajo čus-tveno-strastni valovi. Zato pa je »ma-nija« veliko bolj neuravnovešena, čus-tveno zahtevna in gospodovalna. Se-veda je naslednja oblika »pragma« bolj pragmatična, saj izvira iz skupnih interesov in nagnjenj, ki jih je razum pretresel. In končno še »agape«. Ta se oslanja na tradicijo krščanske vere, ki ljubezen istoveti s celovitim posveča-njem sebe čustvu in osebi, ki je čustvo izvala.

Toliko o znanstveni klasifikaciji ob-lik ljubezenskih odnosov. Po mnenju avtorjev je najbolj priporočljiva »prij-a-teljska ljubezen«, ker je »trdnejši afekt, ki je osnovan predvsem na skupnem doživljanju, na zaupanju, na globji zvezi, bolj kot na strasti. Ne gre za borben nadomestek romantične lju-bezni. /.../ To je mirnša in manj skrivnostna ljubezen od romantične, ki jo veliko ljudi izbere, ker jim daje občutek varnosti in zadostitve«. Ta oblika doživljanja ljubezni je seveda najprimernejša za zakonsko zvezo, ki je še vedno situacija, v kateri se dve osebi skušata ljubiti in zadostiti obo-jestranskim željam. Do tu strokovnja-ki, najprej pa mora izbirati vsakdo sam.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.20 Rubrika: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: Il ritorno del Santo
10.30 Rubrika o gospodarstvu
10.50 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nanizanka: Tata e il professore
12.05 Variete: Pronto... chi gioca?
13.30 Dnevnik
14.15 Dokum. oddaja: Quarkov svet
15.00 Dokumentarni oddaji: Pohištvo
15.30 Kolesarstvo: 70. Giro d'Italia
17.00 Dokumentarec: Svet je tvoj
17.55 Nogomet: Finska-Italija (Under 21), vmes (18.45) Dnevnik - krat-ke vesti
19.40 Almanah jutrišnjega dne
19.45 Vreme in dnevnik
20.30 Nanizanka: Due assi per un tur-bo - Esmeralda
21.30 Nadaljevalna: Casa Cecilia - Amore e telematica
22.30 Dnevnik
22.40 Filmske novosti
22.45 Šport: košarka mednarodni tur-nir (prenos iz Reggio Calabrie), odbojka Italija-Svedska (prenos iz Portugalske)
0.20 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2
11.15 Izobraževalna oddaja: Vzgajati in misliti
11.45 Rubrika: Cordialmente
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Knjižne novosti
13.30 Nadaljevalna: Quando si ama
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.50 Aktualna oddaja: Iz parlamenta
17.05 Rubrika: Bolj zdravi, lepši
18.15 Športne vesti
18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Suor Hilde
19.45 Dnevnik
20.10 Nogomet: Bayern-Porto, finale pokala prvakov (neposredni pre-nos z Dunaja)
22.05 Dnevnik - Doremifa
22.15 Volilna tribuna
22.40 Inf. odd.: Mixer - reportaža
23.30 Aktualnosti: Odprti studio, nato vremenska napoved
23.40 Film: Il mago di Lublino (dram., ZRN-Izrael 1979, r. Menahem Golan, i. Alan Arkin, Louise Fletcher, Shelley Winters)
2.50 Rugby: Argentina-Italija

RAI 3
12.10 Dokumentarna oddaja: Telefon - neznanec
12.45 Izobraževalna oddaja: Poizkusi v fiziki
13.00 Informativna oddaja: Celice - Potovanje v center življenja
13.35 Tečaj ruskega jezika
14.00 Izobraževalna oddaja: Pomoč pri domači nalogi
14.30 Mladinska oddaja: Jeans
15.45 Informativna oddaja: Stiffelius
16.45 Aktualna oddaja: Vse o nas
17.40 Film: Nonna Felicita (kom., It. 1938, r. Mario Mattoli, i. Dina Galli, Armando Falconi)
19.00 Dnevnik
19.40 Informativne oddaje deželnih te-levizijskih postaj
20.10 Izobraževalna oddaja: Fare e disfare
20.30 Film: La notte brava (dram., It., 1959, r. Mauro Bolognini, i. Ro-sanna Schiaffino, Elsa Martinel-li, Laurent Terzieff)
21.20 Dnevnik
21.25 Film (2. del)
22.55 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana
10.00 TV mozaik. Integrali
10.40 Matineja: TV drama - Dantonov primer (S. Przystewska, SNG Drame Ljubljana, pon.)
16.40 Tv mozaik (ponovitev)
17.20 Poročila
17.25 Mladinska nanizanka: Ko je po-mlad - Mama te želi spoznati (J. Bevc. Tudi v tej zgodbi je osnovni motiv ljubezen.)
17.55 Japonske pravljice: Čevljar in pomočnik
18.15 Poljudnoznanstveni niz: Živalski svet - Čudovit ptič pelikan
18.45 Risanke
19.00 Danes. Obzornik
19.26 Vreme in dnevnik
20.05 Šport: nogomet, finalna tekma Pokala prvakov Porto-Bayern (neposredni prenos z Dunaja)
22.10 Dnevnik
22.25 Dokumentarna oddaja: Mehika, dežela realnega surrealizma - Radio Felicidad (r. Marjan Fran-kovič, scen. Peter Povh in Mar-jan Frankovič, dok. esej v treh delih - 2. del)

TV Koper
14.00 TV Novice
14.10 Nanizanka: New Scotland Yard
15.00 Naniz.: Un topolino amaranto
15.25 Otroški spored
17.00 Nan.: Legende kan. Indijancev
17.30 Dokum.: Divji živalski svet
18.00 Nadaljevalna: Vite rubate
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

TRST — SSG na Sterijinem pozorju
TRST — Univerzidaja ZG 87 in za-grebška turistična ponudba
TRST-GORICA — Makedonski pes-niški večer
KRIZ — Ob 100-letnici rojstva Al-bera Sirka

19.30 TVD Stičiče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Il re del quartiere
20.25 TV dnevnik
20.30 Variete: Crazy boat
21.45 TVD Vsedanes
21.55 Dokum.: Ljubezen do narave
22.35 Nogomet: Porto-Bayern
23.45 TV festival v Portorožu

CANALE 5
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.10 Risanke
7.50 Rubrike: Gost, Maga-zine, Forum
9.00 Nanizanka: Aspettan-do il domani
9.25 Rubrika: Come stai?
10.00 Nan.: General Hospi-tal
10.25 Rubrika: Il resto è vita
11.10 Kvizi: Tuttin famiglia
11.55 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nanizanka: Sentieri
14.30 Film: Desiderio sotto gli olmi (dram., ZDA 1958, r. Delbert Mann, i. Sophia Loren, An-thony Perkins)
16.30 Nanizanki: Alice, 17.00 L'albero delle mele
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanki: Love Boat, 19.00 I Jefferson
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Film: Silkwood (dram., ZDA 1983, r. Mike Nic-hols, i. Meryl Streep, Kurt Russell)
23.05 Dossier: Silkwood, vodi Jas Gawronsky
23.50 Aktualnosti: Eletto-rando (M. Costanzo)
24.00 Nanizanki: Mississip-pi, 1.00 Missione im-possibile

RETEQUATTRO
8.30 Nanizanke: Ironside, 9.20 I giorni di Brian, 10.10 Strega per amo-re, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moo-re, 12.30 La piccola grande Nell
12.50 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Lucy May, Candy Candy, Masters
14.30 Nadaljevalni: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, 16.40 Ka-nadska narava
17.20 Nad.: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colom-bo, 22.20 Spenser
23.10 Film: Taxi da battaglia (vojni, ZDA 1956, r. Herbert L. Strock)
0.40 Nanizanki: Ironside, 1.30 Switch

ITALIA 1
8.30 Nan.: Fantasilandia
9.15 Film: Paura nel buio (shr., ZDA 1973, r. John Newland, i. Kim Dar-by, Jim Hutton)
11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy,

12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affit-to
14.00 Zabavni oddaji: Can-did Camera, 14.15 Dee-jay Television
15.00 Nanizanka: Time Out
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risan-ke Il mago di Oz, Ge-orgie, Lupin
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days, 20.00 Licia dolce Licia
20.30 Kviz: O.K. Il prezzo è giusto
22.35 Nanizanke: Master, 23.35 Ai limiti dell'in-credibile, 0.30 Toma, 1.30 Simon & Simon

TELEPADOVA
13.00 Ris.: Casper, Top Cat
14.00 Nadaljevalni: Happy end, 15.00 Signore e padrone
16.30 Rubrika: La buona ta-vola
16.30 Risanke: Gigi, Hurri-cane Polimar, Tran-sformens, Kyashan il superman, Ghostbus-ters
19.00 Nanizanki: Sanford & Son, 19.30 Flamingo Road

20.30 Film: La valle delle bambole (dram., ZDA 1967, r. M. Robson, i. B. Perkins, P. Duke)
22.30 Film: Tropicana Caba-na Hotel (kom., ZDA 1985, r. William Sachs, i. Joe Rubbo)
0.30 Film: Il canto dell'u-signolo (pust., Šp. 1957, r. A. Del Amo Algara)

TELEFRIULI
13.30 Nad.: Rosa de Lejos
14.30 Dražbi: Il tappeto ori-entale, Roberta Pelle
15.30 Glas. odd.: Music box
17.45 Dokumentarec: Oce-anska dimenzija
19.00 Dnevnik
20.00 Informativna oddaja: Zdravstvo danes
20.30 Rubrika: Župan in nje-govi ljudje
22.00 Nanizanka: La signora e il fantasma
22.30 Dnevnik
23.30 Variete: Il cappello sulle 23
0.30 Glasbena oddaja: Spe-ciale La Grotta
1.30 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 Pravljica, glasba; 8.10 V objemu gora; 8.40 Glas-beni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Film v Sloveniji, Opoldanska rubrika, Mozaik; 13.20 Z revije Primor-ska poje 87; 13.40 Skice; 14.10 Gospod. problematika; 14.40 Glasbene skice, 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kultur-na kronika; 17.10 Mi in glasba: Poroči-lo o letošnjem Glasbenem bienalu v Zagrebu; 18.00 Kulturni odmevi; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranjik spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Angleščina; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Ju-goslaviji; 12.10 Orkestri; 12.30 Kmetij-ski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Glasba; 14.05 Razmišljamo, ugo-tavljamo; 14.25 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in od-mevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V stu-diu; 18.00 Zbori; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.50 Li-kovni odmevi; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 Naši interpreti 21.05 Iz opere Se-viljski brivce (Rossini); 22.30 Melodije; 22.50 Lit. nočno; 23.05 Jazz za vse.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glas-ba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Pesmi in plesi naših naro-dov; 14.40 Zanimivost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o; 17.35 Zag-rebski bienale '87; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prisr-čno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezi-kovna pravila; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popevka; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Umetnost; 15.45 Sintoni-zirani; 16.00 Srečanje s psihologinjo; 16.35 Made in Yu; 17.00 Bubbling; 18.00 High power; 19.00 70. leta; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE
Oddaja na frekvencah: 100,3 MHz za Kras; 100,4 MHz za Trst; 100,5 MHz za Vzhodni Kras.
10.00 Za vsakogar nekaj; 16.00 Bese-de in glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Os-tali Trst; oddaje povezuje glasba.

Velik pomen trgovskih dejavnosti za ublažitev krize na Goriškem

Trgovski sektor je za goriško gospodarstvo neprecenljive važnosti, čeprav se mnogi tega ne zavedajo. Ta je osnovna ugotovitev iz poročila predsednika Maria Morassija na obnem zboru Goriškega združenja trgovcev, ki je bil v ponedeljek v Palace hotelu. Morassi je svojo trditev podkrepil z zgovornimi podatki.

Na Goriškem deluje približno 3.500 komercialnih podjetij (vključno z gostinsko-turističnimi), od teh je v Združenje včlanjenih 3.200. Po razmerju števila majhnih trgovin glede na prebivalstvo je Gorica na prvem mestu v Italiji, na petem mestu med italijanskimi pokrajinami pa je kar zadeva veliko distribucijo.

Pomemben je tudi doprinos, ki ga trgovina deja zaposlovanju. »Pred 25 leti,« je dejal Morassi, »so trgovska podjetja zaposlovala nekaj nad 7 tisoč ljudi, oz. 13,4% delovne sile v pokrajini. Takrat je bilo v industriji okrog 27 tisoč zaposlenih. Z leti je postopna deindustrializacija spremenila to razmerje, tako da je danes trgovina po številu zaposlenih že skoraj dohitela industrijo: trgovska podjetja zaposlujejo namreč 13.500 oseb, industrijska pa 15 tisoč.

Trgovina je torej v vseh teh letih igrala pomembno vlogo v omejevanju brezposelnosti in ustvarjanju bogas-

tva. To bi morali v večji meri upoštevati politiki pri načrtovanju gospodarstva. Žal, je še ugotovil predsednik, se družba še ni zgebila predsodkov do trgovcev. Odtod po njegovem mnenju krivični pritisk z uvedbo registrskih blagajn, raznih fiskalnih obveznosti, ti, takso na zdravje. Se posebno negodovanje povzroča oster pritisk s strani finančne straže, saj so pri nas zaradi mejnih struktur pregledi pogostejši kot drugod po Italiji.

Glede razvojnih perspektiv Gorice se trgovci zavzemajo za uresničitev cestnih in drugih infrastruktur, ki lahko pozitivno učinkujejo na trgovino. Z zadovoljstvom gledajo na uresničevanje avtocestnega odseka Razdrto-Vrtojba, zahtevajo pa prilagoditev povezav med Gorico in Trstom, Vilešem, Vidmom. Tudi uresničitev Univerze in šole za finančne stražnike lahko prinese kisika goriški trgovini. Utrditi je treba turizem v Gradežu, razviti turistično središče v Trzinu, povečati tovarno postajališče pri Štandrežu. Zaskrbljenost pa povzročajo predpisi o obrazcih, ki naj bi jih tuji državljani morali izpolnjevati ob vstopu v Italijo. Trgovci menijo, da je za Jugoslavijo, tako kot že za Svico, Avstrijo in Turčijo, treba predvideti izjemo.

Na skupščini so spregovorili še predstavniki tržaških trgovcev Donag-

gio, deželni odbornik Brancati in župan Scarano. Skupaj s senatorjem Battellom, poslancem Rebullo, prefektom, kvestorjem in drugimi oblastmi so nato podelili priznanja trgovcem, ki že desetletja opravljajo svoj poklic. Z diamantnim orlom za 50 let dela so bili nagrajeni: Marija Debenjak Furlan iz Gorice, Maria Brumat Corsi iz Zagorja, Gualtiero Plet iz Krmina in Guerri Tomasini iz Škocjana. Nagrado za štiridesetletnico so prejeli Claudia Appiani Lutman iz Gorice, Antonio Bordon iz Dolenja in Gigino Paron iz Gorice, za tridesetletnico pa Francesco Selovin iz Gorice in Fausto Taurian iz Ronk.

Po skupščini so se sestali načelniki sekcij in izvolili nov odbor. Za predsednika je bil potrjen Mario Morassi, podpredsednik je Hadrijan Corsi v odboru pa so še Nereo Visintin, Sergio Rovis, Elio Franco, Gianni Leoni, Antonino Costanzo, Emilio Riavez, Giovanni Bisesi, Enzo Comelli, Vinko Levstik, Francesco Scorianz, Luigi Gratto, Mario Selva in Pietro Maruccci. Nadzorni odbor sestavljajo Ezio Zoppolatti, inž. Claudio De Colle in dr. Sergio Falzari ter namestniki Denise Russian Flamio, Ferruccio Zuberti in Egidio Zottar.

Nocoj srečanje v Kulturnem domu

Makedonski književniki o kulturi in narodnosti

Ustvarjalnost in narodnostni trenutek Makedonije bosta drevi označili vsebino srečanja s književniki makedonskega PEN Centra. Srečanje bo v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 20.30 na pobudo Zveze slovenskih kulturnih društev. Naslov večera je "Na velikem jezeru v malem čolnu", predstavili pa se nam bodo trije makedonski literarni ustvarjalci, Slavko Janevski, Meto Jovanovski in Vlada Urošević.

V kulturnem programu bosta sodelovala tudi mešani pevski zbor Oton Župančič iz Štandreža in Gledališka skupina Gorica. Štandreški pevci, ki so prav pred nekaj tedni bili na gostovanju v Makedoniji bodo poskrbeli za pevski uvod v večer. Trije mladi člani gledališke skupine, Barbara Rustja, Igor Pahor in Alenka Florenin, bodo prebrali v slovenskem prevodu pesmi in odlomke iz del makedonskih ustvarjalcev.

Nocojsnji gostje so med najvidnejši predstavniki kulture naroda, ki je precej soroden slovenskemu. Mlada, dinamična makedonska književnost je pravi razcvet doživela šele v povojnem času, ko se po eni strani oprta na lastno tradicijo, po drugi pa

pozorna do sočasnih tokov v svetu, suvereno vključuje v evropsko ustvarjalnost. Kot kultura majhnega naroda pa se težko uveljavlja izven svojih jezikovnih okvirov in je zato še premalopoznana.

Srečanje bo priložnost tudi za razgovor o današnji makedonski stvarnosti. Tudi v tem pogledu nekateri aspekti združujejo Slovence in Makedonce. Na primer manjšinska problematika, ki se za makedonsko prebivalstvo v Grčiji in Bolgariji postavlja v morda še bolj surovi obliki kot za nas zamejske Slovence. In še, drugačne izkušnje in različni pogledi na odnose med narodi in republikami v Jugoslaviji predstavljajo tehten razlog za srečanje in pogovor z uglednimi gosti.

Slavko Janevski, rojen 1920 v Skopju, glavni urednik Makedonske knjige, piše pesmi, romane, povesti za otroke. V slovenščini je izšel njegov roman Vas nad sedmimi jeseni. Meto Jovanovski, rojen 1928 v Bračinu ob Prespi, je urednik na TV Skopje. Piše prozo in prevaja iz vzhodnih književnosti. Vlada Urošević, rojen 1934 v Skopju, piše poezijo, prozo, kritike in prevaja.

Srečanje v števerjanski občini z delegacijo deželnega vodstva PSI

Marinig o izkušnjah v Beneški Sloveniji

Uresničevanje obveznosti glede pravnega varstva slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in problemi števerjanske občine so bili osrednja tema nedeljskega srečanja v Kulturnem domu na Bukovju, med predstavniki števerjanske občinske uprave in delegacijo deželnega vodstva socialistične stranke, ki jo je vodil tajnik Ferruccio Saro. Srečanja, ki je imelo tudi predvolilni prizvok, sta se udeležila tudi socialistična kandidata za poslansko zbornico, špetski župan Marinig in odvetnik Gianluigi Devetaj.

V pozdravu je pokrajinski svetovalec Jože Cej podčrtal zaskrbljenost slovenskih socialistov zaradi sporazuma z Listo za Trst ter se obenem zavzel, da bi deželno vodstvo stranke v še večji meri sledilo problemom slovenskih občin na Goriškem. O najbolj aktualnih vprašanjih števerjanske občine je govoril župan Ivan Humar. Na prvem mestu je dograditev vodovoda, nujno pa so potrebni posegi za utrjevanje bregov in preprečevanje vse pogostejših usadov.

O narodnostni problematiki in njeni povezanosti z gospodarskimi in upravnimi problemi je govoril špetski župan in pokrajinski svetovalec v Vidmu, Firmino Marinig. Ob tem se je navezal na izkušnje v Beneški Sloveniji in še posebej v Špetru, kjer z odpiranjem delovnih mest postopoma zaustavljajo izseljevanje in tudi tako pomagajo k utrjevanju in oživiljanju narodnostne zavesti. Odbetnik Devetaj se je v svojem posegu v prvi vrsti zastavil ob sociogospodarskih problemih Goriške. Po njegovem je gospodarska in družbena rast naših krajev možna le z odpiranjem proti sosed-

njim državam, v prvi vrsti pa s krepitvijo gospodarskega sodelovanja s sosednjo Jugoslavijo. V tem okviru imajo Slovenci še posebno mesto. Socialistični parlamentarci se bodo tudi v novi zakonodajni dobi zavzeli za izglasovanje zakonskih ukrepov za razvoj obmejnih območij.

V zaključnem posegu je deželni tajnik stranke, Ferruccio Saro zavrnil bojzani, da se bo PSI oddaljil od dosedanjih stališč glede slovenske narodnostne manjšine. Po njegovem je sporazum z Listo izključno volilnega značaja. Trst je treba obravnavati kot problem zase, kot atipičen primer. Saro je tudi dejal, da sporazum z Listo v nobenem primeru ne sme ogroziti dediščine poslanca Loris Fortune, tudi glede zahtev po zaščiti slovenske manjšine.

Saro je naglasil pripravljenost deželnega vodstva stranke, da se okrepi stike z upravitelji slovenskih občin.

Delegacija deželnega vodstva PSI je te dni imela vrsto srečanj tudi v drugih krajih na Goriškem.

Pokrajinski svet

Jutri popoldne se bo sestal goriški pokrajinski svet. Seja je napovedana za 17. uro. Na dnevnem redu je tokrat vrsta ratifikacij, številna imenovanja predstavnikov pokrajine v raznih ustanovah in organih in pa sprejem nekaterih sklepov v zvezi s proračunom.

Ob tem velja zabeležiti, da je zadnja seja pokrajinskega sveta, ki je bila napovedana za 19. maj, odpadla, zaradi nesklepnosti. Kako bo jutri?

Stališče članov svetovalske skupine KPI

Nujna je reorganizacija službe za nadzorstvo nad kvaliteto okolja

Kljub naraščajoči nevarnosti okuževanja zraka, voda in tal, skratka življenjskega okolja, Krajevna zdravstvena ustanova ni uspeła zagotoviti primerno in učinkovito za spremljanje teh pojavov. Tako izhaja iz daljšega tiskovnega poročila o zasedanju komisije za varstvo okolja in članov skupščine KZE, ki so bili izvoljeni na listi KPI.

Razloge za tako stanje je treba iskati v dejstvu, da doslej niso bili vloženi potrebni napor za ustrezno organizacijo te službe. Nasprotno: potem ko so pokrajinski laboratoriji za higieno prešli v pristojnost KZE, namesto, da bi jih ustrezno reorganizirali in jim dodelili potrebno opremo, da bi opravljali nove naloge, v smislu dež. zakona 32/83, se je začel obraten postopek: krčenje osebja in zmanjševanje struktur.

Zelo malo pozornosti za reševanje te problematike, tako piše v tiskovnem poročilu, so pokazali pri službi za koordinacijo pri KZE. Malo pozornosti je bilo s strani Upravnega odbora KZE. Nikoliko ni bilo točnih smernic za delo, niti specifičnih programov za posege in nadzorstvo na posameznih področjih.

Tako stanje je nevzdržno. Nujno potrebno je zato čimprej ustrezno reorganizirati to službo, ji zagotoviti kolikor toliko primerne pogoje za delovanje.

Predstavniki KPI v medobčinski skupščini KZE bodo zahtevali da se izdela točen program posegov na pod-

ročju nadzorstva kakovosti in varstva okolja.

Stanje v katerem se nahaja ta služba danes je nevzdržno. Sicer pa je bilo o tem v zadnjih mesecih v sredstvih javnega obveščanja precej besedi. Bolj malo pa je bilo stvarnih ukrepov za izboljšanje položaja.

Občni zbor KD Briški grič

V Kulturnem domu na Bukovju bo v petek, 29. t.m., ob 20.30, občni zbor KD Briški grič. Podali bodo obračun opravljenega dela, ki je bilo uspešno predvsem na področju športne in rekreativne dejavnosti ter se pomenili o nalogah v prihodnje.

V Štandrežu tradicionalni praznik špargljev

V Štandrežu se bo ob koncu tedna pričel tradicionalni praznik špargljev, v priredbi prosvetnega društva Štandrež. Prireditve se bodo pričele v soboto, 30. t.m., nadaljevale pa tudi v nedeljo 31. t.m. in nato ob koncu naslednjega tedna. Sobotni program je namenjen pretežno prosti zabavi, vsebinsko bogat pa je nedeljski program. 31. maja ob 16. uri bo slikarski ex tempore za otroke ki obiskujejo vrtec, osnovno in srednjo šolo, ob 19. uri bo

nastopila baletna in ritmična skupina iz Štandreža, ki se bo tokrat predstavila z novimi nošami in novim programom. V gosteh bodo tudi člani podobne skupine iz Nove Gorice.

Razvejan je tudi program v nedeljo, 7. junija. Nastopil bo mladinski pevski zbor iz Štandreža, zbor Rupa—Peč in pa dramska skupina z veseloigro Cloveška pamet. V nedeljo, 7. junija bodo podelili tudi nagrade slikarskega ex tempore.

Prireditelji zagotavljajo tudi, da bodo ob prazniku ponujali pristne štandreške šparglje, jedi na žaru in dobro kapljico.

Mladinska sekcija SSK SMReKK
Predstavitev brošure

Navodila za spremembo poitalijančenih priimkov in imen

Uvod predstavnika SMReKK; Brošuro bosta predstavila Damjan Terpin in Renco Frandolič
Kulturni dom
v četrtek, 28. t. m., ob 20.30

kino

Gorica

VERDI 17.30-22.00 »Lui portava i tacchi a spillo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Figli di un dio minore«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Fantastica Moana«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

OBČINSKO GLEDALIŠČE Zaprto. EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Zaključno dejanje« ob 20.30 »Impotencia«.

DESKLE 19.30 »Top gun«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
San Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale 1, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Olga Radinja iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ivanu in na pokopališče v Pevmo, ob 11. uri Domenica Gramaticopollo vd. Paliaga iz Firenc v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, ob 12.30 Paulina Sosol vd. Turel iz Ul. Faiti 61/F v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Koristne telefonske številke

Prva pomoč v bolnišnici 83991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 85550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 22222 (v Trzinu 72222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 83156.

Pred županstvom v Sovodnjah odprta prenovljena gostilna

Veliko domačinov se je v soboto proti večeru zbralo na dvorišču prenovljenega gostinskega objekta pred županstvom v Sovodnjah. Gostilno je prevzel domačin Marino Luvisutti, do nedavnega obrtnik, ki se je odločil menjati poklic. Gostilno bo vodil skupno s hčerko Katrin.

Na dvorišču so bili ob pogrtni mizi in ob dobrem kozarcu vina zbrani domačini, zastopniki občinske uprave, domače posojilnice, SDGZ, gostinci, prijatelji. Tudi iz sosednih krajev.

Gostilno, ki je bila zaprta od konca leta, so v tem času temeljito prenovili in uredili. Prostori so zelo sodobno in okusno urejeni. V gostilni bodo stregli z dobro pijačo in tudi s hrano. V poletnem času bodo na dvorišču pekli meso na žaru.

Nov, oziroma prenovljen gostinski obrat v tem predelu našega podeželja je zelo dobrodošel. Pobuda novega gostilničarja je hvalevredna. Prav gotovo bodo tako domači gostje kot tisti, ki bodo v Sovodnje prišli od drugod zadovoljni.

Vrsta prometnih nesreč: štiri osebe v bolnišnico

Štiri osebe so se ranile predsinočnim in včeraj v prometnih nesrečah. V Ul. Baiamonti se je v ponedeljek okrog 18.30 ponesrečil 45-letni Aldo Paulin. V splošni bolnišnici so mu ugotovili zlom stegenice. Sprejeli so ga v ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 70 dneh.

Manj hude poškodbe je dobil 37-letni policist Viljem Velisecek z bivališčem v policijski kasarni pri Rdeči hiši. Ponesrečil se je na prometnem vozlišču pri štandreškem mejnem prehodu.

Včeraj dopoldne so sprejeli na zdravljenje dve ženski. 66-letno Egidio Braini iz Ul. Formica 12 je zbil motorist. Ženska je pri padcu dobila zlom rame. Predvidoma se bo morala zdraviti dva meseca.

V Podgori se je okrog 11. ure ponesrečila 40-letna Silvia Brumat iz Škabrijelove ulice 33. Verjetno zaradi slabosti je izgubila nadzorstvo nad svojim avtomobilom in se v Ul. IV novembra zalezla v zid. Zdi se, da v nesreči ni dobila težjih poškodb.

Danes proces zaradi pretepa

Na goriškem sodišču se danes ob 11. uri nadaljuje proces proti devetim mladim Videmčanom, ki jih dolžijo, da so pred desetimi dnevi sodelovali pri množičnem pretepu ob robu praznika Unità v Moši. Obtoženci odgovarjajo-

zaradi nedovoljenega združevanja, nasilja, pretepa, nedovoljene posesti palice in nožev, povzročitve škode na avtomobilih. Obravnava se je pričela že prejšnji teden, a se je zaradi zamudnega zasliševanja vseh obtoženih in številnih prič zavlekla do večera. Danes bodo zaslišali še nekaj prič, sledili bodo posegi tožilca in odvetnikov, nakar bodo sodniki - po vsej verjetnosti šele v poznih popoldanskih ali večernih urah - izrekli razsodbo.

razna obvestila

Slovensko poletno središče v Gorici bo odprto od 29. junija do 10. julija. Prijave sprejemajo v Dijaškem domu ob delavnih, razen sobot, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Informacije tudi po telefonu 83495.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi enodnevni avtobusni izlet v Logarsko dolino v soboto, 13. junija 1987. Odhod avtobusa iz Gorice ob 5.30, iz Dola ob 5.40, iz Jamelj ob 5.50, od Sabličev ob 6. uri. Vpisujejo Ettore Moro, Mario Semo-lič in Cvetko Krulc.

Slovensko planinsko društvo vabi 14. junija na 16. SREČANJE SLOVENSKE PLANINCEV, ki bo v Vratih. Organiziran bo avtobusni prevoz. Prijave v trgovini Baucon do 5. junija.

novost na knjiži polici

Izšla je knjiga novel pesnika K. Koviča »Iskanje Katarine«

JANEZ POVŠE

Sicer znani slovenski pesnik Kajetan Kovič je že nekajkrat izbral prozo za način svojega razmišljanja in upodabljanja sveta, sredi katerega se posameznik, da ne rečemo slehernik, nahaja vedno in nepreklicno v posebnih, po svoje vedno spreminjajočih odnosih do vsega, predvsem pa do samega sebe.

Tudi v knjigi petih novel »Iskanje Katarine«, ki je izšla v zbirki Nova slovenska knjiga Mladinske knjige v Ljubljani, je pravzaprav obravnavanje pesniško zgoščenega občutenja in »plavanja« v gibljem času zunanjih ter toliko bolj notranjih silnic, več kot nazorno in otipljivo. In omenjeno dejstvo daje novelam vrednost, globino, miselnost, filozofski pa tudi umetniški volumen.

Vse novele razen poslednje so iskanje samega sebe, vendar ne Proustovega časa, pač pa svoje identitete, svoje poti v soočanju z žensko, ljubeznijo, stikom dveh bitij. Slednji v odnosu med obena principoma in stvarnostima sveta - nekako tako kot velja to za spoj zemlje in neba, dneva in noči, preteklega in prihodnjega, pozabljenega in spomnjenega - do največje možne mere, namreč usodni stik dveh bitij, osvetli in osvetljuje naravo in smisel bivanja. To bivanje pa je po svoje težko, pa tudi lepo, nepredvidljivo in nezavarovano, polno vprašanj in neznank, v kolikor seveda hočemo nanje odgovorjati. »Rapsodija v modrem«, prva novela v knjigi, je občuten zapis slovesa med Njim in med Njo. Očitno je šlo za pristno, tudi duševno zvezo, vendar ne tolikanj močno in življenjsko zavezano, da je ne bi. Njegov odhod na boljše delavno mesto, daleč proč, nepreklicno razvezal, razdril in razkrojil. Odlika Kovičevega pogleda na stvari je globina doživetja in razumevanja življenja, saj oba, On in Ona, takorekoč v hipu spoznata, da je med njima brezprizivno konec, kar pa ne pomeni scen medsebojnega obračunavanja, obtoževanja, pač pa novo, sicer bridko zavest, o dogodku, ki je obstojen po višji ali globlji logiki stvari. Vzdušje slovesa je bridko, kot je pač bridko katerokoli slovo pristnega odnosa, pred obema zazija prepada osamljene prihodnosti, besede so zategadelj zamolčane, medsebojni odnos pa je v bistvu lep, čist, do kraja razumevajoč in brez senc. Najzgovornejša je najdaljša novela, po kateri nosi knjiga ime, »Iskanje Katarine«, v kateri lahko zlahka povzamemo Kovičovo filozofijo življenja, ljubezni in ne nazadnje tudi poetike in njenih nalog. Tukaj gre za osrednjega junaka, ki je razpet med že začrtano pot življenjske zveze v smislu meščanskega, mir-

nega, racionalnega življenja in prihodnosti, ter Katarino, ki je prispodoba živosti, eruptivnosti življenja, kjer se stvari ves čas spreminjajo in kar pogosto odprto, skorajda tvegano pot, za katero se po čudni logiki človek težje odloči, čeprav bi bila zanj srečnejša. Naš junak obstane sredi obeh principov, zavre prvega, ne more pa objeti in zajeti drugega, se pravi — Katarino. Vrtinci življenja ga namreč stalno ločujejo od nje, razpeta sta med velike razdalje in odsotnosti, Katarina postane že vizija, sanjska pot in konkretno bitje, Katarina postane junak sam, njegova usoda, njegova identiteta, njegova narava, ki se pač ni mogla docela, dokončno in odločilno opredeliti. — Tudi in predvsem v noveli o Katarini Kajetan Kovič predstavlja tisto videnje ljubezni oziroma srečevanja med moškim in žensko, ki je absolutno razrešeno vsakršne zgolj otipljive tvarnosti, zgolj oprijemljive erotike, kjer gre bolj za prepričanje v dobesedno kot pa duševno obstojnost in ki je po svoje docela ločena od bistvenih silnic življenja. Za Koviča so srečevanja na ravni moškega in ženske bistvena in nujna prilagodnost sa-

mouresničevanja, torej povezana z najgloblji temelji zavesti, da ne rečemo podzavesti. Oba srečevalca na ta način, povezana z lastnim bistvom, v odnosu drug do drugega, pravzaprav postaja človeka, so-človeka, enaka in enakovredna, enako sama v samotnosti in enako odrešenain izpolnjena v celovitem srečanju. Oba se zavedata situacije, ne slepita se z občutkom trajnosti stika, kakor sta po drugi strani zgrožena nad minljivostjo in se je seveda boji, čeprav ne moreta ničesar ukreniti zoper njo. In na koncu, ob slovesu, kljub vsemu ostane stik, kontakt, nikoli ni v takšnem primeru stvar izgubljena, če ne drugače — tako Kajetan Kovič — nam bo v takšnih primerih pomagal spomin, tisti spomin, ki nas bo počasi zapuščal, nam manjšal stisko zaradi izgubljenega človeka, nikakor pa ne absurdno ukinil njegove vrednosti in njegove udeležbe v zgodbi. — Na vsak način občutena knjiga skorajda neobičajnega miselnega in emotivnega nivoja, ki povezuje ljubezen in eksistenco v združeno enoto, lahko bi tudi rekli v tiho in globoko človečnost.

Nastopi gojencev GM

Tudi za šolo Glasbene matice in za njene podružnice, od Milj do Devina, se bliža konec šolskega leta. Interni nastopi - v letošnjem letu jih je bilo kar okrog 30 - sicer niso zanilici tega, saj so se začeli že meseca novembra in nadaljevali vse do dveh zadnjih nastopov v Gallusovi dvorani in v Finžgarjevem domu. So pa bili nekakšna predpriprava za nekatere gojence, ki jih bomo lahko poslušali na zaključnih akademijah GM, ki bodo v evangeličansko-luteranski cerkvi (Trg Panfil), eden pa v dvorani Krožka za kulturo in umetnost.

Prvi koncert bo že jutri ob 20.30. Nastopili bodo: Maja Grgič, Janja Šuligoj in Vesna Zuppin na klavir, Corrado Rojac na violončelo, Miran Košuta in Mitja Stocca na klarinet, Massimiliano Viola na kitaro, Erika Buzečan in Metka Zeriali na flauto, duo kitar z Barbaro Briščik in Marjanom Miličem; klavirska spremljava Aljoša Starc in prof. Mojca Šiško.

Temu prvemu koncertu bo nato sledilo še šest; zadnji bo 18. junija. Izkoristili smo čas priprav na te zaključne akademije za kratek razgovor z ravnateljem Glasbene šole GM Svetom Grgičem.

»Res smo se z našimi gojenci dobro pripravili na teh sedem zaključnih akademij, ki bodo prikaz dela in rasti naših gojencev, od najmlajših pa vse do tistih, ki končujejo, ali bodo končali svoj glasbeni študij. Opozarjam na primer že na drugo akademijo, ali kot smo jo poimenovali klavirski koncert. Tu se bodo predstavili najmlajši, pa tudi starejši gojenci tako, da bo njihov nastop nekaj pregled znanja gojencev, ki se pri nas učijo klavirja. Zanimiv bo tudi večer, posvečen gojencem Oddelka za kompozicijo, ki je začel delovati na naši šoli v letošnjem letu in ga vodi prof. Aldo Kumar. Tu se bodo predstavili naši mladi umetniki Ozbič, Pegan, Purič, Rojac in Starc s svojimi skladbami, ki jih bodo imeli udeleženci večera priložnost poslušati prvič v raznih izvedbah. Naj tu omenim tudi koncert, na katerem bodo nastopili naši pevski zbori, ki jih vodi Stojan Kuret in ki bo v dvorani Krožka za kulturo in umetnost.«

Za konec nam je ravnatelj Grgič omenil še nastop šolskega godalnega orkestra, ki ga vodi prof. Borut Logar in se je že lani z uspehom predstavil občinstvu; opomnil pa nas je tudi na nastop diplomanta Mirana Košute na klarinetu in čeliste Slokarjeve, ki je tudi pred diplomom.

Zanimiva pobuda naše glasbene šole, na katero že sedaj opozarjamo vse ljubitelje glasbe in petja. (N. L.)

V počastitev umetnikove osemdesetletnice

Številne pobude, namenjene umetnosti L. Spacala

V počastitev visokega življenjskega jubileja — osemdesetletnice slovenskega tržaškega slikarja in grafika Lojzeta Spacala (praznoval jo bo 15. junija letos) — se vrste številne predstavitve njegovega življenjskega opusa. Čeprav že velikokrat predstavljen, a v resnici nikoli dokončno razkrit, odkrit in spoznaven izpovedni svet, ki ga razbiramo v njegovih grafikah in slikah, tapiserijah in objektih, je bil ponovno prezentiran konec novembra in v decembru lani na antološki razstavi in tržaški galeriji Cartesius, pa tudi v monografiji, ki jo je prav ta čas izdala italijanska založba Venetembli. Tako kot na razstavi je tudi v monografiji zajet pregled Spacalove grafične ustvarjalnosti od leta 1935 do 1986 in to na način, ki nam s sugestivnostjo in do potankosti razkrije Spacalovo sporočilo. Celotnega retrospektivnega pregleda Spacalovega likovnega udejstvovanja pa se nadejamo letos poleti, ko bo odprta Spacalova galerija v obnovljenem štanjskem gradu.

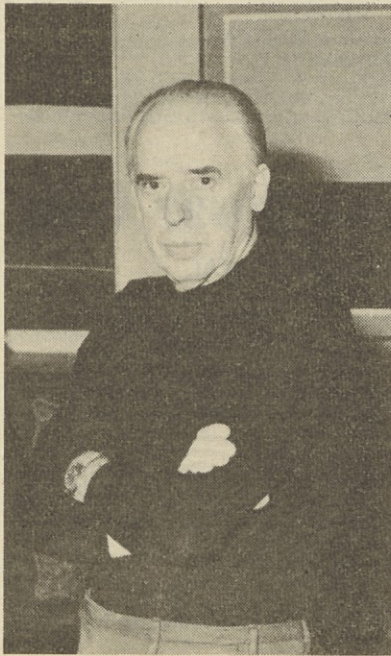
O Spacalovi ustvarjalnosti so od leta 1940, ko je v Trstu priredil svojo prvo samostojno razstavo, pa vse do danes, saj Lojze Spacal še vedno ustvarja in razstavlja, pisali številni tuji in domači umetnostni zgodovinarji, kritiki in poznavalci likovne umetnosti v različnih strokovnih revijah in časnikih, katalogih in v devetih različnih monografijah. Avtor zadnje monografije pa je Lojzeta Spacala bolj kot kdorkoli prej tesneje vpel v evropski in v italijanski kulturni prostor, med avtorje, pomembne za ta čas in za razvoj sodobne likovne misli, čeprav ne zanika povezav in izvirov v regionalni, kraški prvobitnosti. Avtorja knjige, ki je izšla konec novembra lani pri založbi Venetembli v nakladi 1200 izvodov z originalnim, podpisanim in oštevilčnim barvnim lesorezom (v šestih različnih variantah, vsake po 200 komadov), sta Vittorio Sgarbi in Mario Al-

banese in njen naslov je Spacal. L'opera grafica 1935-1986. Catalogo generale. Monografija, ki jo je med drugim sredi decembra lani v TK Galeriji predstavil tudi dr. Jure Mikuz, so natisnili v novembru 1986 v Grafolitu, Dosson, Treviso.

Zadnja knjiga nam za razliko od ostalih monografij (doslej se jih je po letu 1949, ko sta izšli prvi dve - v italijanščini Marcella Paolija in v slovenščini Borisa Pahorja - zvrstilo še šest, zadnja pri Mladinski knjigi 1982. leta), ki vsaka na svoj način predstavljajo zaokrožen avtorjev slikarski in grafični opus, ponuja celovit pregled Spacalove grafične ustvarjalnosti. To je v bistvu zelo natančen, z vsem potrebnim strokovnim instrumentarijem opremljen katalog vseh grafičnih listov od leta 1935 do 1986. Tako je odličen dokument Spacalove grafične ustvarjalnosti in osnova za vse kasnejše strokovne obdelave in proučevanja. Dvesto petindvajset strani obsežno monografijo, ki jo v večini izpolnjujejo črno-bele oz. barvne reprodukcije, lahko delimo v tri dele.

Prvi del predstavlja študija Vittoria Sgarbija L'istinto della ragione: naturalismo e estrazione in Spacal (Razumski nagon: naturalizem in abstrakcija v Spacalovih delih), ki je prevedena v angleščino, nemščino in slovenščino, ilustrira pa jo dvajset celostranskih ali obojestranskih predvsem barvnih fotografij del, ki jih Sgarbi v tekstu omenja. Tako kot že številni italijanski kot slovenski in drugi kritiki pred njim, tudi Vittorio Sgarbi meni, da je Lojze Spacal umetnik evropskih razsežnosti, a močno navezan na svoje korenine, saj je znal poiskati ustvarjalni navdih v sožitju s pokrajino in v stiku z raznoliko kulturo, ki mu jo ta specifični prostor ponuja. Sgarbi nato poudari, da je naloga kritike, ob upoštevanju tega spoznanja, da preveri »iz katerih virov je umetnik zajemal v

specifični tradiciji moderne umetnosti in v kakšni meri je njegova govorica odkrila in odkriva značilne avtonomne iznajdljivosti«. Avtor uvoda začenja svoje razmišljanje z ugotovitvijo, da je Lojze Spacal prav z navezovanjem na simbolne vrednote, predvsem na predpodobo križa, ki se kaže v skupini del, ki jih je naslikal med drugo svetovno vojno (»Talci v Ulici Ghega«, »Tesonobni prostor«, »Vojno pokopališče«, »Ruševine na Krasu«...), prešel do abstrakcije. V nadaljevanju se avtor študije navezuje na ugotovitve dveh italijanskih kritikov in dobrih poznavalcev Spacalovega ustvarjalnega opusa, na ugotovitve Gilla Dorflesa in Marca Valsecchia, ki kažeta na povezavo in na izhodišča Spacalovih grafik v kraški pokrajini, v življenju in navadah

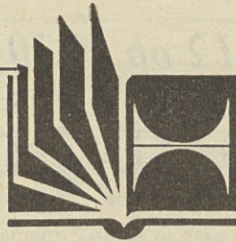
njenih prebivalcev. Geometrijske sinteze, ki povezujejo Braquovo kromatsko prefinjenost, Mondrianovo matematično razumskost in Kleejev čustveni lirizem, ugotavlja po Sergiu Molesiju tudi Sgarbi, imajo globoke korenine v stvarnosti, in naravi in v etnostu. V petdesetih letih so Spacalova zadnja figurativna dela v bistvu že izražena v popolni geometrijski sintezi s prevladujočo notranjo klasično arhitekturo. Ko Sgarbi nadaljuje z analizo Spacalovih del, se najprej dotakne primerjav z deli Benečana Santomasa, Umbrija Burrija, Giorgia Morandija in Grka Kounellisa in nepreklicno ugotovi, da Spacala pridih narave ne zapusti niti v najbolj abstraktni in razumski kompoziciji. Spacal na eni strani podoba sintetično reducirano, na drugi strani pa ohranja povsem naraven in pristen odnos do materialov, oboje pa je podprto z izredno tehniko in obrtno izkušnostjo. Spacal svojo kraško pokrajino preobrazila v »čiste prostorske slutnje: gre za daljna obzorja, za terasaste planjave, za polja, ki jih v svetli mesečini ograjujejo zidovi in plodovi...«, vse to s svojevrstnim naturalizmom, brez vsakršne literarne sugestije, brez liričnega ozivljanja spomina, brez vsakršnih projekcij sanjskih prividov, brez Mušičeve skladnosti spomina. Sgarbi je v svoje primerjave vpletel tudi slovenskega slikarja Zorana Mušiča, »drugačnega velikega umetnika, povezanega s temi kraji«. Spacalova pot proti abstrakciji, pravi Sgarbi, je značilna po globoki izvornosti, krepko zakoreninjena v tradiciji, je hkrati izvirna, pristna in enkratna izkušnja. V nadaljevanju teksta je najzanimivejša Sgarbi-jeva primerjava in vzporednica s Spacalovimi vrstniki, vendar ti niso niti slikarji niti grafiki, pač pa je to arhitekt Carlo Scarpa, v čigar opusu se prav tako prikriva dvojna polarnost racionalizma in naturalizma, le da pri Spacalu še bolj izstopa arhitektova

konstruktivna napetost brez sleherne dekorativnosti. Spacalova iskanja so na pragu osemdesetih let pripeljala do realizacij »poetičnega prostora«, ko »višek realizma izhlapi v abstrakcijo«. In proti koncu svojega razmišljanja Vittorio Sgarbi zapiše: »V zadnjih Spacalovih stvaritvah se matematika in poezija, red v stvarih in red v umu vraščata drug v drugega. Dolga pot do bistvenosti je prehojena; Spacal je videl božjo podobo odtisnjeno na steno, vtisnjeno na skrinjo njegovega Krasa. Povzpela se je tako visoko samo zaradi tega, ker je veroval v moč umtnosti.«

Osrednji del knjige je namenjen katalogu, ki zajema pregled 354 grafičnih listov od leta 1935 do 1986. Vsak grafični list, oz. reprodukcija dela, je opremljena s preciznimi podatki o delu, ki vsebujejo poleg naslova dela, tehnike, mer in letnice, tudi podatke o založniku in tiskarju grafičnega lista ter podatke o številu odtisov posameznega lista (npr. Kraška struktura, 1980, lesorez v 4 barvah + relief, 454x375 mm, založnik: Mladinska knjiga Ljubljana, tiskar: ročno avtorjevo tiskanje, 50 izvodov). Ti pomembni in dragoceni podatki nam med drugim natančno povedo tudi število grafike, kar ni ravno običajno za kataloge in za monografije, tiskane v Sloveniji.

Tretji in zaključni del monografije pa predstavlja biografija izrod peresa Maria Albaneseja z naslovom Za neko biografijo, v kateri nas s toplimi in prisrčnimi besedami, polnimi občudovanja in razumevanja Spacalove življenjske in umetniške poti, popelje iz njegove domačije v Škrbini na Krasu v življenje, v delo, v svet. Pred nami se razstre osemdeset let iskanja, naporov, odločitev, veselja in uspehov slikarja in grafika Lojzeta Spacala, ki je zarezal globoko sled v kulturo svojega naroda in v zakladnico evropske likovne tvornosti.

NELIDA SILIČ NEMEC

Založništvo tržaškega tiska

Danielle Steel

LE ENKRAT V ŽIVLJENJU

str. 340, lir 18.000

Roman na zelo impresiven način opisuje težko življenje mlade žene, ki ji usoda ni bila naklonjena, saj ji je kar nakajkrat vzela tisto, kar je bilo najljubše v njenem srcu. Zgodba te žene se začneja v srčnem družinskem trikotniku: ob možu in ljubki deklici, toda zgodi se, da v strahotnem požaru, ki zajame hišo, umreta oba. Zdi se, da je njeno življenje s tem izgubljeno... potem pa se izkaže, da je še pred požarom zanosila...

Rodi sinka, ki pa je gluhi. Z vsem srcem se mu posveča...

Naprodaj v:
TRŽAŠKI KNJIGARNI in
KNJIGARNI TERČON, Nabrežina

Nogomet: drevi (tudi po RAI 2 ob 20.10) finale pokala prvakov Bayern favorit proti Portu

DUNAJ — Drevi bo na Dunaju finalna tekma pokala evropskih nogometnih klubskih prvakov med zahodnonemško ekipo Bayerna iz Münchna in portugalskim moštvom Porto iz Oporta. Tekma, ki bo ob 20.10 (tudi po RAI2 in po TV Montecarlo), bo vsekar zanimiva, pa čeprav ima absolutnega favorita: to je Bayern, ki uvršča v svoji sredi mnoge državne reprezentante. Vendar pa vemo, da ni nujno, da tista ekipa, ki je favorit, na koncu tudi osvoji tekmo. Dovolj je, da pomislimo na lanski finale, ki ga je povsem presenetljivo osvojila romunska ekipa Steaua iz Bukarešte.

Bayern se je uvrstil v superfinale, potem ko je v polfinalu odpravil Real Madrid. To je bil pravi anticipirani finale, ki so ga zahodnonemški igralci osvojili z gladko domačo zmago 4:1 in tesnim porazom na tujem z 1:0. Porto pa je v polfinalu povsem presenetljivo odpravil lanskega zmagovalca pokala pokalnih prvakov, Dinamo iz Kijeva.

Doma in na tujem je namreč zmagal z 2:1.

Obe ekipi bosta drevi okrnjeni: Pri Bayernu bodo manjkali kar trije standardni igralci in sicer Wolhfarth, Augenthaler in Borfner. Okreval pa je stober ekipe in državne reprezentance Matthaeus. Porto pa bo nastopil brez svojega najboljšega nogometaša, srednjega napadalca Gomesa, katerega bo nadomestil Juary, ki je italijanski pub-

liki prav dobro znan, saj je že igral za Avellino, Inter, Ascoli in Cremonese.

Finska - Italija under 21

HELSKINKI — V finskem glavnem mestu bo danes ob 17. uri prijateljska nogometna tekma med reprezentanca under 21 Finske in Italije. Maldini-jevo vrsto bodo sestavljali: Gatta, Maldini, Lorenzini, Zanoncelli, Benedetti, Lucci, Berti, Desideri, Galderisi, Nataristefano, Scarafoni. Rezerve so Gregori, Brambati, Costacurta, Cucchi, Onorati, Lerda in Giunta.

Nogomet: polfinale italijanskega pokala

Državni prvak v Cagliariu

Danes bosta na sporedu prvi polfinalni tekmi italijanskega nogometnega pokala. Ob 16.30 se bosta namreč v Bergamu pomerili Atalanta in Cremonese, ob 20.30 pa bosta v Cagliariu igrala domača ekipa in državni prvak Napoli. Absolutni favorit srečanja v Cagliariu in sploh za osvojitev italijanskega pokala je Napoli, ki pa bo drevi stopil na igrišče brez De Napolija, Ferrare, Renice, Bagnija in morda še brez bivšega tržaškega igralca Romana.

Univerziada Zagreb '87

Univerziada Zagreb '87 oziroma turistična ponudba Zagreba in njegove širše okolice: temu je bila sinoči posvečena vrsta pobud na tržaškem Gradu. Najprej so organizatorji in številni sponzorji univerzitetnih iger na tiskovni konferenci novinarjem predstavili mesto, ki bo od 8. do 19. julija letos gostilo 14. svetovne študentske igre. O Zagrebu in o njegovih kulturno-gospodarskih značilnostih je govorila predvsem podpredsednica mestne skupščine Mirjana Djurić-Filipan, medtem ko je v imenu organizacijskega komiteja o pripravi in prijavah na zagrebško univerziado spregovoril Saša Ivančević. Po tiskovni konferenci je na grajskih okopih s krajšim programom nastopil folklorni ansambel Ivan Goran Kovačić iz Zagreba, vmes pa je bila modna revija, a na koncu bogata gastronomska ponudba.

»Giro«: skupna lestvica nespremenjena

Planckaertu množični šprint

TERNI — Po prvih razburljivih etapah, ki so prinesle tudi vrsto presenečenj, kot npr. huda zaostanka Saronnija in Baronchellija, so se včeraj kolesarji nekoliko umirili. Čeprav etapa ni bila povsem ravninska, saj sta bila tudi dva blaga vzpona, je prišla glavnina kolesarjev strnjena na cilj, tako da so tokrat prišli na svoj račun pravi sprinterji. Udeleženci »Gira« so se nekoliko razživali le v zadnjih kilometrih, ko so pač vedeli, da je vključen neposredni televizijski prenos. Tudi reklama nekaj pomeni...

V naletu je malo pred ciljem silovito potegnil Rosola, kot senca pa mu je sledil Belgijec Planckaert, ki ga je naposled prehitel. To je bil tipičen šprint za Bontempija, ki pa je zamudil ključni trenutek, ko so se pripravljali na nov nalet. Ostal je zaprt v oklepu kolesarjev, ki jih ta nalet ni zanimal.

Skupna lestvica je seveda ostala nespremenjena, favoriti pa so mislili pred-

vsem na današnjo zelo težko gorsko etapo, ki se zaključila na mitičnem Terminillu. Argentin in Visentini bosta tako danes lahko preizkusila svoje sposobnosti, prav tako pa tudi roza majica Roche. Favorit za osvojitev etape je škot Robert Millar, imenovan »gams iz Highlands«. Bo slednji znal upravičiti, tako... gorski naziv?

Vrstni red včerajšnje etape: 1. Planckaert (Bel.), ki je 208 km dolgo progo prevozil v 5.15.17" s povprečno hitrostjo 39,583; 2. Rosola (It.); 3. Boffo (It.); 4. Mantovani (It.); 5. Baffi (It.); 6. Chesini (It.); 7. Riccò (It.); 8. Longo (It.); 9. Jurco (ČSSR); 10. Van Brabant (Bel.), vsi isti čas.

Skupna lestvica: 1. Roche (Irs.) 18.35.38"; 2. Visentini (It.) po 32"; 3. Casani (It.) po 1'09"; 4. Breukink (Niz.) po 1'10"; 5. Argentin (It.) po 1'14"; 6. Piasecki (Pol.) po 1'26"; 7. Leali (It.) 1'36"; 8. Andersson (Avstr.) po 1'38"; 9. Giupponi (It.); 10. Chiappucci (It.), oba po 2'14".

Tenis: mednarodno prvenstvo Francije

Vrsta presenečenj že na startu

PARIZ — Že prvo kolo mednarodnega teniškega prvenstva Francije na Roland Garrosu je prineslo nekaj presenečenj. Med drugimi je izpadel tudi McEnroe, sreče pa nista imela niti Živojinović in Jaošovec. Nekaj izidov 1. kola:

Moški: Pugh (ZDA) - Cash (Avstr.) 3:6, 6:3, 6:2, 7:6; Anger (ZDA) - Fitzgerald (Avstr.) 7:6, 7:5, 6:3; Krickstein (ZDA) - Masur (Avstr.) 6:3, 6:3, 6:4; Osterthun (ZRN) - Leconte (Fra.) 6:3, 6:3, 6:7, 6:1; Mecir (ČSSR) - Witsken (ZDA) 6:2, 6:1, 6:3; Jarryd (Sve.) - Fioroni (It.) 6:3, 4:6, 6:3, 6:1; Edberg (Sve.) - Leach (ZDA) 6:2, 6:3, 6:3; Gomez (Ekv.) - Stadler (Švi.) 6:4, 6:2, 6:1; McNamee (Avstr.) - Canè 6:0, 6:3, 6:2; Arias (ZDA) - Scanlon (ZDA) 6:2, 7:6, 6:2; Sanchez (Špa.) - Živojinović (Jug.) 6:4, 6:3, 3:6, 7:6; Noah (Fra.) - Kley (Bra.) 6:0, 6:2, 6:2; Wilander (Sve.) - Colombo (It.) 3:6, 6:2, 6:1, 4:3; Annaccone (ZDA) - Perez Roldan

(Arg.) 6:1, 6:3, 6:2; Lendl (ČSSR) - Agenor (Haiti) 7:5, 7:6, 0:6; 6:3; Berger (ZDA) - Pistolesi (It.) 6:1, 6:2, 6:3; Nystroem (Sve.) - Kriek (ZDA) 6:7, 6:2, 6:2, 6:1; Tulasne (Fra.) - Rostangno (ZDA) 3:6, 6:3, 1:6, 6:4, 6:2; Vilas (Arg.) - Potier (Fra.) 6:3, 7:6, 6:4; Jaite (Arg.) - Schwaier (ZRN) 6:2, 6:3, 6:4; Skoff (Av.) - Delaître (Fra.) 6:4, 7:6, 6:1; De la Pena (Arg.) - McEnroe 4:6, 6:2, 6:4, 6:2.

Ženske: Ruzici (Rom.) - Bohmova (ČSSR) 6:3, 6:2; Graf (ZRN) - Cserepy (Madž.) 6:1, 6:1; Porwik (ZRN) - Bon-signori (It.) 6:7, 6:4; Sukova (ČSSR) - Van Resenburg (J. Af.) 6:1, 6:1; Navratilova (ZDA) - Tanvier (Fr.) 6:3, 7:6; Mandlikova (ČSSR) - Jaušovec (Jug.) 6:0, 6:0; Evert (ZDA) - Pfaff (ZRN) 6:1, 6:3; Reggi (It.) - Singer (ZRN) 6:4, 6:1; Garrone (It.) - Fernandez (ZDA) 6:1, 6:2; Sabatini (Arg.) - Van der Torre (Niz.) 6:1, 6:1; Hanika (ZRN) - Dias (Braz.) 6:2, 6:1.

kratke vesti

Odbojka: kvalifikacije za EP

MADRID — Danes se v Kadizu v Španiji začela kvalifikacijski turnir za udeležbo na finalu evropskega prvenstva, ki bo jeseni v Belgiji in katerega se udeležuje tudi Jugoslavija. Njeni nasprotniki bodo Danska, Izrael, Turčija, Poljska in Španija. Le prvi dve ekipi se uvrstita v finalni del.

Usodne »galantne avanture« nizozemskega trenerja

ŽENEVA — Včeraj je neki ljubosumni mož z nožem zabodel bivšega trenerja nogometne ekipe Ajax iz Amsterdama, 54-letnega Kurta Linderja, ki sedaj vodi nizozemsko državno reprezentanco under 21. Linder je po nujnem zdravniškem posegu še izven smrtno nevarnosti. Napadalec, zdravnik iz Berna, je za zapahi.

Nogomet: Francini k Napoliju

TURIN — Branilec Torina in državne nogometne reprezentance Giovanni Francini je tudi uradno prestopil k Napoliju.

Atletika: v hoji na 10 km

Ruzzieru deželni rekord in nastop na DP

TRST — V idealnih vremenskih pogojih je naš atlet Fabio Ruzzier na sobotnem pokrajinskem tekmovanju v Trstu v hoji na 10 km z izrednim ritmom, ki ga je diktiral skozi vso tekmo, dosegel ne le normo za državno prvenstvo (43'30"), ki bo od 27. do 29. julija v Rimu, ampak tudi nov absolutni deželni rekord, ki je bil še eden redkih, ki mu ni pripadal. S časom 43'08"4 je tako zabrisal prejšnjo znamko (43'13"8) Videmčana Ficca (prejšnji Ruzzierov rekord je znašal 43'53"7).

Omeniti moramo, da ta rezultat le še potrjuje dejstvo o velikem kakovostnem skoku, ki ga je naš atlet opravil letos, kar je sad predvsem izredno ostrih vsakodnevnih treningov ter seveda neprecenljivih nasvetov trenerja Enza Stere iz Neaplja, ki je bil svoj čas že državni reprezentant.

Povejmo še, da je Ruzzier doslej tretji zamejec (po Vojku Cesarju ter Gorazdu Pučniku), ki je v moški konkurenci dosegel normo za nastop na absolutnem državnem prvenstvu.

Balinanje: zamejsko prvenstvo

Gneča pri vrhu

Prvi del 7. zamejskega balinarskega prvenstva se bliža koncu. Lestvica postaja iz kola v kolo bolj zapletena, posebno na vrhu, kjer je kandidatov za končno zmago vse več. V hudo krizo so zašli Repenci, ki so se z zadnjih dveh gostovanj (Bazovica in Opčine) vrnili celo brez osvojene točke, kar predstavlja že svojevrsten rekord za zadnjih dveh prenovljenih izvedb zamejskega prvenstva. Poletovci pa polagoma prihajajo v pravo formo in se jim v zadnjih nastopih so pokazali svojo realno moč. Razpolagajo namreč z odličnim Belichem in v enojkah se jim v večini primerov točka ne more izmuzniti. To je Carisio dokazal tudi tokrat, ko je brez velikih težav premagal Carla Suca, ki se doslej v prvenstvu res ni proslavil, saj je v štirih nastopih bil le enkrat uspešen. Zmago bi si tokrat zaslužila gostujoča četverka, saj je skoraj docela, kljub številnim neizkoriščenim priložnostim, nadoknadila velik zaostanek (2:10 do 9:10). Vendar so Tavčar in tovariši pravočasno uredili svoje vrste in so srečanje, čeprav z ve-

liko težavo, vendarle osvojili. Prijetno pa je presenetila Gaja, ki je favoriziranemu Sokolu iztrgala kar dve točki in prav malo je manjkalo, da ni prišla do celotnega izkupička, saj je Ladi Milkovič med posamezniki proti Ušaju napravil neverjetno priložnost. Že danes bomo lahko preverili trenutno formo padriško-gropajskih balinarjev, ki bodo sprejeli v goste prvouvrščeni Kras. Danica z Vrha je povsem nepričakovano gladko, a tudi povsem zaslužen premagala Zarjo in se pridružila zgoraj omenjeni dvojici na vrhu lestvice.

Izidi 5. kola: Gaja - Sokol 2:1 (9:11, 11:3, 11:8); Danica - Zarja 3:0 (11:9, 11:8, 11:7); Polet - Kraški dom 3:0 (11:7, 11:3, 11:9); Kras je bil prost.

Danes: Gaja - Kras (19.00 na Padričah); Sokol - Polet (19.00 v Nabrežini); Kraški dom - Danica (19.30 v Repnu); Zarja je prosta.

Začasna lestvica: Kras, Polet in Danica 8 točk, Sokol 7, Zarja 6, Kraški dom 5, Gaja 3. (Z. S.)

Nogomet: v 2. amaterski ligi

Danes izredno pomembna tekma S. Sergio - Zarja

V okviru nogometnega prvenstva 2. amaterske lige bo danes popoldne (ob 16. uri) bazoviška Zarja igrala pri Sv. Sergiju zaostalo tekmo z istoimensko ekipo. To srečanje je sodnik zaradi blatnega in razmočenega igrišča prekinil t.m., ko so domačini vodili kar s 3:0. Izid današnjega dvoboja bo izredne važnosti za obe ekipi. San Sergio se namreč poteguje za napredovanje, Zarja pa se bori za obstanek v ligi. Tržačani so prejšnjo nedeljo zgubili proti Campi Elisi in sedaj zaostajajo dve točki za vodečim Primorjem, kar pomeni, da morajo danes kot tudi v nedeljskem poslednjem kolu proti Muggesani nujno zmagati in obenem upati na poraz Primorja z Opicino. Le v tem primeru bi nato prišlo do odločilnega dvoboja.

Zato je povsem razumljivo, da bo San Sergio danes igral na vse ali nič, a tudi Bazovci ne smejo popuščati, ker je njihov položaj na lestvici po novem remiju (17. prvenstvenem) še vedno kritičen. Zarja mora v teh dveh naslednjih tekmah zbrati vsaj točko, kar pa ne bo lahko, ker jo po San Sergiu čaka še gostovanje v Starancanu. Usoda Zarje se bo torej verjetno tudi letos odločila prav v poslednjem kolu. Njeni navijači so sicer takih napetih zaključkov že vajeni, saj se ekipa že večkrat prav v zadnjem hipu rešila izpada. Zato ni nič čudnega, da ji med našimi moštvimi pripada rekord obstanka v drugi amaterski ligi. Bazovci namreč igrajo v tej ligi še 16 prvenstev zaporedoma (od sezone 71/72). Poleg tega ne smemo pozabiti, da zarjani držijo še en rekord: iz sedem prvenstev niso zamenjali trenerja, to je Vojka Križmančiča. Prav Križmančič pa ima danes zaradi izključitev in poškodb velike probleme pri sestavi moštva. Zato je pričakovati, da bo ekipi na gostovanju pri Sv. Sergiju sledilo pre-

cej navijačev, ker njihova pomoč zna biti odločilna.

Vsekakor je upati, da Zarja le ne bo igrala tako slabo kot na zadnjem derbiju proti Krasu: »Ko tako nujno potrebujemo točke kot sedaj, je po nedeljskem srečanju menil Boris Grgič, ki zaradi izključitve ni igral, »se nas loti nervoja.« Posledice take nervoze so bile jasno vidne: slaba obramba, slaba sredina in na koncu je odpovedal še napad.

Je možno, da proti San Sergiu iztržite vsaj neodločen izid?

»Ne vem, pestijo nas poškodbe, izključitve. Težko bo sploh zbrati enajst igralcev. Točka bi bila v teh razmerah skoraj čudež.«

Presenečenje nad igro Zarje je v nedeljo izrazil tudi trener Krasa Ellini: »Od ekipe, ki se bori za obstanek, sem pričakoval več odločnosti. Morda pa je bil pomen tekme prevelik,« je skušal najti razlago, »in v takih razmerah se nekaterim igralcem dogaja (seveda jih je treba poznati in v tem primeru ne morem dajati sodb), da ne pokažejo tega, kar zmorejo, breme jih ohromi. Na primer tisti igralec, ki se je poškodoval (Sulčić, op. ur., zvil si je koleno); nekajkrat sem ga videl igrati, bil je gotovo boljši kot tokrat, bolj sproščen, tokrat pa je morda preveč občutil pomen tekme in to je nanj bolj negativno kot pozitivno učinkovalo.«

Upati je torej, da se bazovci otresejo te psihološke stiske, pokažejo kaj znajo in s tega težkega gostovanja vrnejo vsaj s točko.

Poleg Zarje in San Sergia je danes na sporedu še ena zaostala tekma in sicer Zaula - Olimpia. Tudi ta izid bo zelo važen, posebno za Olimpio, ki se bori za obstanek v ligi.

Na sliki vidimo akcijo z nedeljskega derbija med Zarjo in Krasom.

V soboto start na Travniku

Rally Goriških gričev

Ljubiteljem športnega avtomobilizma se v soboto in nedeljo obeta zanimiva prireditev, 4. rally Goriških gričev, ki ga tokrat prireja skupaj društvo Scuderia Gorizia Corse ter novogoriško Avto-moto društvo. Letošnje pobude, ki bo veljala za italijansko prvenstvo ter za pokal Alpe-Jadran, se bo udeležilo rekordno število pilotov, nad 160, ki bodo tekmovali na 430 km dolgi progi, ki je speljana tako na italijanski kot na jugoslovanski strani. Na sporedu bo 12 hitrostnih preizkušenj (Kromberk, Lokve, Potok, Podidrijsko, Jenkovo in Kalvarija), ki dajejo takim tekmovanjem poseben pečat in privlačijo veliko občinstva.

Start prvega avtomobila bo v soboto ob 18. uri na Travniku, konec dirke pa je predviden za 5.30 v nedeljo na parkirišču Espomega. Tudi na letošnji dirki je glavni favorit za končno zmago Goričan Rodolfo Aguzzoni "Bambi", ki brani naslov iz lanskega leta. Tokrat bo vozil lanco 037.

Za srečanje na Ravnah

Jutri prvi trening

Zadnje dni junija bo na Ravnah na Koroškem 11. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Na srečanju bodo odigrali tudi vrsto tekem v namiznem tenisu, nogometu, rokometu in košarki. Kar zadeva nogomet, bo naše zamejstvo predstavljala združena ekipa z Goriškega, ki jo vodi trener Evgen Ferfolja.

V okviru priprav na to srečanje bo prvi trening jutri, 28. t. m., ob 18.30 v Doberdolu. Na njem sodelujejo naslednji igralci: D. Gergolet, D. Zanier, D. Vižintin, P. Hmeljak, D. Ljaković, M. Černigoj, S. De Lorenzo, M. Guljin, P. Perić, Č. Černić, D. Argentin, M. Argentin, Sambo, S. Černić, K. Lavrenčič, L. Colja, L. Tomšič, R. Devetta, V. Tonzar in M. Frandolič.

Šolski nogometni turnir

ZAČETNIKI

SKUPINA D (Prosek)

Šempolaj, Slivno - Prosek 1:0

STRELEC: Kuk; POSTAVI: ŠEMPOLAJ, SLIVNO: Švara, Šemec, Gruden, Carli, Paulina, Sirca, Kuk, Lovrenčič, Rebula, Kozma; PROSEK: Emili, Luxa, Risante, Trampuž, Stoka, Husu, Ostrouška, Starc.

CICIBANI

IGRIŠČE V TREBČAH

Prosek, Križ - Dolina, Boljunc 3:0

STRELCA: Pertot 2, Starc 1; POSTAVI: PROSEK, KRIŽ: Košuta, Gruden, Prašelj, Tence, Bukavec, Pertot, Husu, Rupel, Starc; DOLINA, BOLJUNEC: Lovriha, Prašelj, Slama, Baldi, Goran, Kocjančič, Jercog.

Tenis: visok poraz Gaje

ITALIJANSKI POKAL

GAJA - TC TRIESTINO 1:5

Pregarc - Riccobon 4:6, 2:6; Corbo - Azzopardo 3:6, 6:7; Baldissin - Zlateo 6:2, 6:1; Gomizelj - Openheim 6:7, 6:4, 6:8; Riccobon, Azzopardo - Pregarc, Corbo 6:3, 6:4; Zlateo, Openheim - Baldissin, Coretti 6:2, 4:6, 6:2.

Igralci Tennis cluba Triestino so zelo dobro igrali in našli so se jim še kar upirali, a več kot častne točke niso dosegli.

»OVER 35«: Gaja - TC Villanova 2:1

Čuk - Belinetti 6:1, 6:0; Gomizelj - Bortolussi 5:7, 3:6; Čuk, Gomizelj - Belinetti, Bortolutti 0:6, 7:5, 6:2. To je druga Gajina zmaga, ki je v tej kategoriji dosega več prestižnih uspehov.

»UNDER 16« (ŽENSKO): Gaja - ATO 0:3

Rudež - Lisja 1:6, 2:6; Mauri - Dellanora 1:6, 1:6; Rudež, Volpi - Lisja, Dellanora 1:6, 1:6. Naše so se kot novinke v ekipi dobro upirale bolj kotiranimi nasprotnicam, a več niso zmogle. (E. P.)

Mladinske igre: z zmago na meddeželnem delu v Rovigu

Odbojkarji »Trinka« drugič v Rim

Odbojkarjem nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice je tudi letos uspel veliki met. Na meddeželnem finalu prvenstva v okviru Mladinskih iger v Rovigu, so si namreč že drugo leto zapored zagotovili vozovnico za državni finale, ki bo septembra v Rimu.

Nastop na meddeželnem finalu v Rovigu so naši dijaki izbojevali, potem ko so brez večjih težav zmagali na občinski, pokrajinski in deželni ravni. V vseh treh prvenstvih so pokazali, da so za razred boljši od nasprotnikov iz dežele in da sodijo med najboljše postave v Italiji, seveda na nižjesrednješolski ravni.

»Začetek tekmovanja v Rovigu je bil dokaj težaven,« nam je v pogovoru povedal trener postave prof. Aleksander Kodrič, ki je že lani vodil odbojkarje šole Trinka. »V Rovigu so nastopile najboljše postave iz Toskane, Tridentinske, Furlanije-Juljske krajine, Mark in Veneta. Naša ekipa je igrala v prvi skupini s Tridentinsko in Toskano. Prvo srečanje je bilo odločilnega pomena. Zmagali smo z 2:1 in povedati je treba, da so igralci pokazali zvrhano mero zagrizenosti in borbenosti. Prvi set smo namreč izgubili, v drugem pa smo že zgubljali s 13:6. Tridentinski pa ta prednost ni bila dovolj. Naši so odtej igrali odločno in set osvojili s 16:14. Še bolj dramatično je bilo v odločilnem nizu. Pri stanju 14:9 za Tridentinsko, sem skoraj obupal. Fantje pa so začeli nizati točko za točko in so zmagali s šestnajstico.

Drugo srečanje z ekipo iz Toskane pa ni bilo težko. Možnost nastopa na državnem finalu smo nato dosegli že v polfinalnem srečanju z Veneton, ki je v B skupini

izgubil z ekipo iz Mark. Gotovo je bilo to naše najboljše srečanje in fantje so pokazali vse, kar znajo. Za uspeh, ki nam je odprl vrata za rimski finale, se moram za resnost in zagrizenost zahvaliti vsem fantom. Posebno pohvalo pa si zasluži mladi Marušič, ki je v zadnjem trenutku zamenjal standardnega podajalca Bizaja, ki je zbolel.

Finalno srečanje z ekipo iz Mark, ki je odločalo o končnem zmagovalcu meddeželnega dela, je bilo le prestižnega pomena, saj sta si obe sesterki že prej zagotovili sodelovanje na državnem finalu. Naši fantje so igrali precej nezbrano in opaziti je bilo, da so tudi utrujeni.

Odbojkarje nižje srednje šole Ivan Trinka iz Gorice čaka še zadnja preizkušnja, ki je najbolj pomembna, saj bo šlo za državni naslov. Vsi, tako so nam zatrdili, bodo dali vse od sebe, da bodo septembra v Rimu dosegli čimveč.

IZIDI

Skupina A: Toskana - Tridentinska 2:0, Trinka - Tridentinska 2:1 (11:15, 16:14, 16:14), Trinka - Toskana 2:0 (15:2, 15:11).

Skupina B: Marke - Veneto 2:0.

Polfinalna srečanja: Trinka - Veneto 2:0 (15:7, 15:10), Marke - Toskana 2:0.

Finale za 1. mesto: Marke - Trinka 2:0 (15:8, 15:11).

TRINKO: Černic, Dornik, Marušič, Pisk, Petejan, Terpin, Uršič, Kobal, Koršič. Trener: A. Kodrič.

Rudi Pavšič

naše peterke v pokrajinskih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

Na Goriškem

DOM - PALLACANESTRO **45:59 (24:34)**

ISONTINI

DOM: Semolič 10, Čubej 6, Košuta 2, Bensa, Bregant, Ziani 15, Rinelli 4, Čubrijo, Kocjančič 9.

Semoličevi varovanci so spet izgubili, tokrat na račun solidne ekipe iz Ronk. Gostje so bili vseskozi v vodstvu, predvsem po krivdi nerazpoložljivih domovcev, ki jim met ni šel od rok. V drugem polčasu je belo-rdečim le uspelo zaigrati nekoliko bolje, toda v ključnih trenutkih niso znali izkoristiti napak nasprotnika. Tokrat je dobro igral le Ziani. (M. Čubej)

Tolazična skupina B

SOKOL - DOPOLAVORO PT **98:87**

SOKOL: Rosati 19, Golemac 2, Ušaj 17, Velussi 15, Vidoni 6, Čaharija 8, Stanissa 6, Devetak 15, Žbogar 4, Klanjšček 6.

3 TOČKE: Ušaj 5, Devetak 2.

V zadnji domači tekmi je bil Sokolov nastop izpod vsake kritike. Naši so namreč igrali nezbrano in demotivirano in samo zelo nizka tehnična raven nasprotnikov je omogočila, da so Nabrežinci osvojili tekmo. V začetku drugega polčasa, ko so gostitelji igrali »manj slabo«, so si takoj priigrali 28 točk prednosti. V zadnjih minutah pa so si jo skoraj vso napravili, saj so se jim nasprotniki približali na samih osem točk. K sreči pa so bili naši vseeno toliko prisebni, da so osvojili sicer nepomembno zmago. (Mitja)

LESTVICA: Cicibona 8, Express B 6, Sokol 4, CUS in Dopolavoro PT 2, CRT 0.

Skupina D

SANTOS - BOR **68:73 (39:45)**

BOR: Oblak, Merku, Slobec 8 (2:2), Canciani 25 (1:3), Baitz 6, Krečič 1 (1:2), L. Furlan 20 (1:2), P. Furlan 13 (2:8).

TRI TOČKE: L. Furlan 2.

V zaostali tekmi je Bor povsem zaslužen v gosteh premagal močni Santos, ki uvršča več mladincev, ki redno nastopajo v promocijskem prvenstvu. Po negotovem začetku (29:20 za domačine v 13. min.) so borovci prav ob izteku polčasa prevzeli rahlo vodstvo; v začetku d. p. so prednost povečali na 14 točk, ob polovici polčasa pa se je Santos spet približal na samih 8 točk (59:51). Tedaj sta zagrešila četrto napako Borova centra Peter Furlan in Baitz. Z edinim centrom Slobcem in z neobičajno nizko postavo pa so borov-

ci proti vsakemu pričakovanju ob odlični igri Cancianija in Luke Furlana ponovno povečali vodstvo (71:53 v 16. min.). V zaključnih minutah pa so le pazili, da mine čas.

Ob zaključku prvenstva naj še objavimo nekaj statističnih podatkov.

BOROVCI STRELCI: Krečič 167 (13 odigranih tekem, povprečje 12,84), Udovič 139 (11; 12,63), Canciani 133 (10; 13,3), Luka Furlan 105 (9; 11,67), Oblak in Slobec 75 (13; 5,76), Jančar 46 (10; 4,60), Baitz 40 (10; 4,00), Merku 39 (10; 3,90), Sestan 25 (7; 3,57), Andrej Furlan 2 (10; 0,20) in Štavar 2 (1; 2).

KOŠI ZA 3 TOČKE: Luka Furlan 13, Oblak 8, Canciani 3 in Udovič 2.

KONČNA LESTVICA: SGT 24, Inter 1904 20, Ferroviario 19, Santos 16, Libertas 14, Bor 12, Barcolana in Kontovel Electronic Shop 2.

V skupini D 1. moške divizije (brez pravice do napredovanja) sta v letošnji sezoni nastopali tudi postavi Bora in Kontovela El. Shop

Indules 10, Libertas in San Marco 4, Robur 0.

MINIBASKET

Trofeja Jadrana

DOM - BREG **42:75 (18:41)**

DOM: Jakin 2, Feresin, Prinčič 2, Zuljan, Sošol, Silič 30, Lisci 8.

BREG: Novak 6, Gobbo 9, Koren 2, Tul 12, Cah 8, Mingot, Žerjal 4, Vodopivec, Samec 34.

Tudi v povratnem srečanju so povsem zasluženoma slavili Dolinčani. Gostje so bili vseskozi v vodstvu, saj so bili za razred boljši. Ekipi sta nastopili v okrnjenih postavah, to pa je bilo zlasti opaziti pri domovcih. Pri gostih sta se izkazala Samec, ki je dosegel kar 34 točk in pa Tul, pri belo-rdečih pa Silič in Feresin. (M. Čubej)

SOKOL - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP **27:54**

SOKOL: Gherli 8, Legiša 8, Peric 2, Devetak 4, Kobal, Umek, Širca 5, Masten, Vaupetič.

KONTOVEL: Cingerla 2, Emili 8, Gruden 8, A. Spadoni 6, Danieli 3, M. Spadoni 4, Černe 2, Križman 3, Budin 18, Škrk, Colja, Danieli.

Na nabrežinskem odprtem igrišču je vodilni Kontovel povsem zasluženoma odpravil Nabrežince. Gostje so bili še zlasti učinkoviti v prvem polčasu, po odmoru pa je bila igra bolj izenačena. Na igrišču je bil Budin za razred boljši od ostalih, pri Sokolu pa sta se izkazala Legiša in Širca. (Mitja)

V skupini D 1. moške divizije (brez pravice do napredovanja) sta v letošnji sezoni nastopali tudi postavi Bora in Kontovela El. Shop

naše šesterke v pokrajinskih ligah - naše šesterke v pokrajinskih ligah

Borovi mladinci (na sliki z mladim trenerjem Tulom - prvi na levi) so sklenili nastope v 1. moški diviziji na sredini lestvice, kar je zanje zadovoljiv dosežek, saj so nastopili letos z obnovljeno postavo

1. MOŠKA DIVIZIJA

BOR - VOLLEY CLUB **2:3**

(6:15, 17:15, 16:14, 13:15, 13:15)

BOR: Jablanšek, Sedmak, Clemen-te, Jercog, Starc, Švab, Plasi.

Zadnje prvenstveno tekmo so borovci nerodno izgubili. Po zelo slabem začetku so naši odpravili pretirano živčnost in prevzeli vaje igre. Vodili so tudi v četrtem nizu, a na koncu so le zmagali gostje, za kar se imajo zahvaliti predvsem sodniku. (Tul)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

OMA ARMES - SLOGA KOIMPEX **3:0 (15:1, 15:6, 15:8)**

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Zitter, Černem, Čufar, Fabrizi, Foschini, Gregori, Kocman, Lupinc, Marucelli, Rebula, Škerk.

V predzadnji tekmi tega prvenstva so slogašice povsem odgovedale. OMA, ki upravičeno zaseda prvo mesto na lestvici, je igrala neprimerno bolje kot v prvi tekmi, slogašice pa ji niso nudile skoraj nobenega odpora. Slabe so bile zlasti v sprejemu, servisu in obrambi, kar je seveda onemogoči-

naši nogometaši v mladinskih ligah

Prvenstva so se končala

NARAŠČAJNIKI

CAMPANELLE - PRIMORJE 2:1 (2:1)

STRELEC: Štoka iz 11-metrovke

PRIMORJE: Štolfa, Lukša, Praselli, Princival, Gerbassi (Ligozzi), Škabar, Žagar (P. Štoka), Mitja Štoka, Tence, Mesar, Tomasetig.

Prvi so prešli v vodstvo Prosečani iz 11-metrovke, ker se je nasprotnikov branilec dotaknil žoge z roko. Kljub temu, da gostje niso igrali dobro, so imeli več pobude, a Tržačani so najprej izenačili z lepim prostim strelom in nato še povedli. Imeli so na razpolago celo 11-metrovko, a je niso izkoristili. Za rdeče-rumene pa je Tomasetig zadel prečko. V drugem polčasu so imeli naši veliko število priložnosti, a Tržačani so igrali dober del v devetih zaradi izključitve dveh igralcev. Tomasetig je iz prostega strela spet zadel prečko, ob številnih predložkih pa so za las zgrešili strel z glavo Tence, Štoka in Škabar, strel Presellija pa je dobro ubranil vratar. (M. Š.)

KONČNA LESTVICA: Muggesana 60, Portuale 52, Montebello in Fortitudo 51, CGS 45, Vivai Busà 39, Olimpia 37, Giarizzole 36, Zaule 32, S. Andrea 25, Junior 22, Domio 21, Costalunga 19, Opicina in Campanelle 15, Primorje 13, Campi Elisi 11.

NAJMLAJŠI

FORTITUDO - BREG **1:0 (0:0)**

BREG: Gilifanò, Ota, Strain, M. Gombač, Švab, K. D'Azzara, Mauri, R. Gombač, Impelizzari, P. D'Azzara, Grilanc (v d. p. Vrše), Degrassi.

Potem ko so v zaostali tekmi s CGS Brežani osvojili le točko (končni izidi 1:1, strelac za Breg je bil Ravel Gombač), je bilo jasno, da prvega mesta ne bodo mogli več doseči, zato so v zadnjem kolu na gostovanju v Miljah igrali brez prave motivacije in nerodno izgubili. Naši so vseskozi napadali in imeli veliko smole pri zaključkih. V d. p. pa je nasprotnikov napadalec prevrnil našega vratarja in zadel. Naši so imeli le skromno reakcijo, ki ni prinesla zaželenega zadetka.

Vseeno lahko prvenstvo označimo za pozitivno, saj so plavi dosegli, kar so obljubili ob začetku prvenstva in osvojili dobro končno četrto mesto. (R. G.)

ZAULE - PRIMORJE **4:2 (4:1)**

STRELCI: Battigelli in Štoka.

PRIMORJE: Franza, De Carli, Pahor, Škabar, Trampuž, Ligozzi, Husu, Lukša, Battigelli, Ozi (Puntar), Štoka.

Rdeče-rumeni so prešli prvi v vodstvo z Battigelijem. Gostitelji so reagirali in dosegli kar 4 zaporedne gole. Kriva je bila slaba obramba. Proti koncu prvega polčasa je Battigelli preigral dva igralca, a njegov strel je bil netočen. V drugem polčasu so rdeče-rumeni igrali bolj zagrizeno in so stalno napadali. V 5. minuti je Štoka zadel z močnim strelom po podaji Lukše. Tudi Žavljani so bili nevarni v protinapadu, a drugih golov ni bilo. (M. Š.)

KONČNA LESTVICA: Olimpia 53, San Sergio in San Giovanni 50, Breg 49, Triestina in CGS 47, Giarizzole 45, Portuale 44, Montebello 40, Campi Elisi 36, Fortitudo 29, Vivai Busà 26, Zaule 24, Don Bosco 21, S. Andrea 19, Opicina 12, San Vito 11, Primorje 9.

ZAČETNIKI

TURRIACO - MLADOST **0:2 (0:0)**

STRELEC ZA MLADOST: Marko Devetak (2).

MLADOST: Ferfolja, Petean, Pahor, Lakovič, Marušič, M. Petean, Narduzzi (A. Ferfolja), Dario, Devetak, Gergolet, Kobal.

Začetniki združene ekipe Mladost so v zadnjem prvenstvenem srečanju beležili zmago in s tem sklenili letošnje prvenstvo na odličnem tretjem mestu s samo eno točko zaostanka za

vodilnima San Michelejem in Ronchijem. Čeprav so Kraševci nastopili v okrnjeni postavi, so pokazali boljše igrigro od gostiteljev in z Markom Devetakom, ki je s 33 zadetki najboljši strellec prvenstva, dosegli zmago. (M. P.)

ROMANA - MLADOST **0:2 (0:2)**

STRELEC ZA MLADOST: Marko Devetak (2).

MLADOST: Ferfolja (Zanier), Narduzzi (Pahor), Zampar, Lakovič (Peršolj), Marušič, Petean, P. Gergolet, Dario, Devetak, D. Gergolet, Kobal, A. Ferfolja, M. Petean.

V zaostalem srečanju je doberdobska Mladost zmagala tudi v Tržicu proti Romani. Doberdobci so v prvem polčasu igrali zelo dobro in povsem nadigrali gostitelje. (M. P.)

Dopolnilno prvenstvo

PRIMORJE - OPICINA **5:0 (3:0)**

STRELCI: Zaccagna, Vodopivec 2, Digovič in Sardoč.

PRIMORJE: Ciacchi, Gerbassi, Ferluga, Štolfa, M. Trampuž, Zaccagna, Vodopivec, Manuel Trampuž, Digovič, Sardoč, Doljak.

Rdeče-rumeni so končali to prvenstvo z visoko zmago nad Opicino. Razlika med ekipama je bila prevelika. Prosečani so vseskozi napadali. Open-ci so le enkrat streljali v vrata. Kronika zadetkov: Zaccagna je svoj gol dosegel po lepem predložku, Vodopivec je bil uspešen kar dvakrat: najprej je po osebni akciji na krilu prodril do vrat in realiziral, potem pa je po predložku z natančnim strelom izkoristil gnečo v nasprotnikovem kazenskem prostoru. Četrti zadelek je padel po strelu Digoviča, žogo pa je nato preusmeril branilec. Zadnji zadelek je dal Sardoč. (M. Š.)

DON BOSCO - BREG **2:0 (1:0)**

BREG: Rapotec, Calzi, Bajec, Mondo, Lavrica, Čuk, Bandi, Punis, Corbatti, Kermac in Argenti.

Bregovi začetniki so nezasluženo premagani zapustili igrišče. Kljub razmeroma mladi postavi, so plavi imeli na razpolago nekaj zrelih priložnosti. Bolj kot nasprotniki, je botrovala porazu sodnikova neodločnost. Pohvalo si zaslužijo Corbatti, Argenti in Kermac. (R. G.)

CICIBANI

Dopolnilno prvenstvo

BREG - DOMJO **0:12 (0:6)**

BREG: Argenti, P. Paoletti, Sancin, A. Paoletti, Corbatti, Jercog in Kermac.

Slab dan igralcev je botroval negativnemu izidu. Tekma je potekala enosmerno in zaman je bil trud trenerja Kocjančiča, da bi zaustavil nasprotnikove igralce. (R. G.)

S. GIOVANNI - BREG **6:1 (3:0)**

STRELEC: Kermac

BREG: Argenti, Sancin, P. Paoletti, A. Paoletti, Corbatti, Kermac.

Proti prvoouvršeni ekipi S. Giovanni so mali Brežani igrali dobro, kljub temu da so nastopili v okrnjeni postavi, saj se je dober del igralcev udeležil solskega izleta. (R. G.)

PRIMORJE - OPICINA **5:5 (4:2)**

SUPERCAFFE'

STRELCA: Nadlišek 3, Širca 2.

PRIMORJE: Rebula, Purič, Guštin (Braini), Nadlišek, Sardoč, Širca, Kuk (Princival), neuporabljen Švara.

Po zelo napetem začetku so naši v 8. min. vodili s 4:2. V nadaljevanju sta si obe ekipi napravili vrsto zadetkov. Že v uvodnih minutah drugega polčasa so gostitelji dosegli peti zadelek, po katerem so s lahkoto obdržali visoko prednost. Ko je že zdelo, da bodo rdeče-rumeni zmagali in si predčasno priborili kvalifikacijo v finalni del prvenstva, so v zadnjih desetih minutah popustili in prejeli kar tri zadetke.

Pohvalo zaslužijo Nadlišek in Širca, ki sta dobro igrala v napadu ter vratar Rebula, ki se je izkazal z nekaterimi dobrimi posegi. (Maksi)

lo Slogin napad. Sloga Koimpex je tako osvojila drugo mesto v svoji skupini, kar obenem tudi pomeni, da so igralke povsem izpolnile društveni načrt, saj je bil pred prvenstvom cilj ekipe ta, da se uvrsti vsaj na peto mesto, ki omogoča obstanek v ligi. Za mlado ekipo predstavlja torej osvojitve drugega mesta lep uspeh. (Inka)

UNDER 14 ŽENSKÉ

Skupina A

OMA ARMES - SLOGA A **2:1**

(15:3, 8:15, 15:8)

SLOGA A: Križmančič, Čebulec, Grčić, Škerk, Purič, Drasič, D. in S. Jogan.

Tudi v povratnem srečanju slogašicam ni uspelo premagati drugouvrščenih Tržačank. Naše igralke so nasprotnicam iztržile drugo niz po skoraj polurnem boju in si tako zagotovile pomembno točko v boju za uvrstitev v finalni del. Za doseg tega cilja pa bosta bržkone odločilna derbija z Bregom. Prvi od teh bo že danes ob 19. uri v Dolini.

BREG A - DLFC **3:0**

(15:2, 15:1, 15:1)

BREG A: Giorgi, Kralj, Gaburro, Pertot, Seganti, Rossetti.

Igra ni bila kvalitetna, saj so Brežanke premočno zmagale. Večkrat so dobro napadale in si s tem pridobile veliko točk, vsekakor so jim bile nasprotnice nedorasle. (T. S.)

Skupina B

CUS - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP **1:2 (2:15, 15:11, 12:15)**

TRAJANJE SETOV: 18, 20 in 24 min.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Košuta, Rebula, Gruden, Regent, Sedmak, Bogatec.

Po gladki zmagi v prvem setu je izgledalo, da Tržačanke ne bodo nudile večjega odpora. V drugem nizu pa so pokazale svoj resničen obraz. Treba je priznati, da so izboljšale svojo igrigro v primerjavi s prvim delom prvenstva. Zlasti sta se izkazali dve igralki: ena z močnimi servisi, kar je redko še v višjih ligah, druga pa z odličnim napadom. Kljub temu pa so se Kontovelke res izkazale z borbenostjo in z izredno voljo do zmage. Igrale so pametno in tako tudi slavile zmago, čeprav so zgrešile precej servisov.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, tedenski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglašni 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglašni 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglašni iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. maja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Tarča naj bi bila pomembna politična osebnost ZDA za zveze na Bližnjem vzhodu

V Kairu neuspel atentat na trojico ameriških diplomatskih predstavnikov

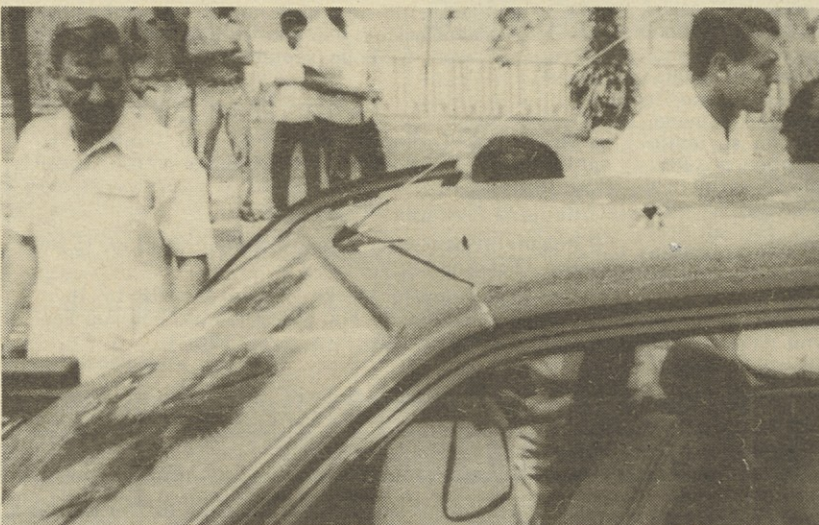
KAIRO — Včeraj zjutraj je prišlo v rezidenčni četrti Kaira do atentata na tri ameriške diplomate. Gre za administrativnega funkcionarja Dennisa Williamsa in za dva varnostnika ameriškega veleposlaništva v Egiptu, Johna Huckya in Johna Forda; prva dva sta bila v atentatu lažje ranjena, medtem ko je Ford ostal nepoškodovan.

Dinamika atentata še ni povsem pojasnjena, vendar pa je znano, da so na diplomate streljali iz avtomobila, ki je prehitel avto ameriškega veleposlaništva. Atentatorji so pobegnili kljub temu, da je rezidenčna četrt Maadi, v kateri živijo domala vsi diplomati in tuji predstavniki, zelo strogo zastražena in praktično obkrožena s policijskimi silami. Bajje ameriških diplomatov niso ranili neposredno s strelnim orožjem, ampak so jih ranili drobci avtomobilskih šip, ki so se razleteli po avtomobilu.

Tiskovni urad ameriškega veleposlaništva je uradno sporočil, da so ranjencema le nudili prvo pomoč in ju nato odslovili iz bolnišnice Al Salam, ki je v neposredni bližini kraja atentata. Egiptovske oblasti pa več kot pet ur po atentatu niso hotele objaviti nobene informacije o atentatu. Šele v popoldanskih urah je egiptovsko notranje ministrstvo sporočilo, da so bili napadalci trije in da so streljali z vojaškimi puškami, opremljenimi z glasilcem; nato so se oddaljili in izginili v reki prometa na nabrežju Nila.

Neuradni ameriški viri so sinoči sporočili, da je Williams baje zelo pomembna osebnost in je odgovoren za vzdrževanje stikov na Bližnjem vzhodu. Izbira »žrtve« naj bi bila torej točno določena in ne bi bila samo nekaj naključnega.

Sicer pa to ni bil prvi atentat v četrti Maadi, saj je bil prav tam leta 1985 ubit neki izraelski diplomat.

Število afganskih beguncev raste

ISLAMABAD — Afganistanska vlada je januarja sprožila diplomatsko ofenzivo tako imenovane narodne sprave, številni predstavniki vlade v Kabul pa že dalj časa v raznih mednarodnih forumih izjavljajo, da je bila ta akcija nadvse uspešna, da se je v domovino iz sosednjega Pakistana vrnilo kar 50.000 afganskih beguncev.

Te izjave je včeraj kategorično zanikal pakistanski komisar za begunce Fahimulah Hatak, ki je dejal, da se ni nihče od številne skupnosti afganskih beguncev v Pakistanu vrnil v domovino. Hatak je ob tem dodal, da se tudi letos ponavlja trend iz prejšnjih let, ko je novih beguncev v Pakistanu v poletnih mesecih približno za polovico manj kot v zimskih; pozimi prestopi afganistansko-pakistansko mejo povprečno 8 tisoč Afgancev dnevno, poleti pa jih je teh okrog 4 tisoč. Visoki komisar za begunce je sicer dejal, da se je nekaj nomadskih plemen vrnilo v domovino, to pa je le običajna sezonska migracija.

Aretirali 22 ljudi, ker so prekupčevali z novorojenčki

NEAPELJ — Karabinjerji so aretirali včeraj 22 oseb zaradi trgovanja z novorojenčki, nadaljnjih 6 pa iščejo. Središče, ali bolje, supermarket dojenčkov je bil zdravstveni dom Maione v občini Villaricca, ki leži tik ob severozahodnem predmestju Neaplja. Posredniki brez predsodkov so stopali v stik z mladimi materami in jim ponujali 10 do 50 milijonov lir za otroka, kolikor je pač mogel plačati naročnik, to je oče, ki iz tega ali onega razloga ni mogel do posinovitvenca ali pohčerenke po zakoniti poti. Preiskovalci so ugotovili do sedaj 10 primerov sramotnega prekupčevanja, prepričani pa so, da jih je bilo veliko več; »prodajna mreža« je bila namreč razpredena skoraj po vsem Apeninskem polotoku in preiskava se nadaljuje (zdaj predvsem v Rimu, Mesini in Reggio Calabrii).

Med aretiranimi so porodničarka Edda D'Alterio (49 let), iz Villaricce, ginekologa Aniello Caporale (39) iz Marana in Antonio D'Angiolella (38) iz Pareteja, policijski agent Mic-

hele Napoletano (43) iz Casalbe, a službujoč pri rimski kvesturi, in podčastnik vojaškega letalstva Nicola Nicchirillo (43) iz Trentole Dugente. V sesterici, ki se skriva, pa je celo visok funkcionar finančnega ministrstva. Posredniki so opravljali svoj umazan posel pod potuho obeh ginekologov in porodničarke, ki so jim pomagali vpisovati novorojenčke na matičnem uradu kot otroke očeta-kupca in neznane matere. Zaradi tega so tudi obtoženi lažne prijave z obtežilno okoliščino izkoriščanja službenega položaja. Preiskovalci skušajo dognati še morebitne odgovornosti lastnikov klinike, ki je namenjena skoraj izključno ginekologiji. Kupci otrok so pretežno malomeščani, matere pa iz revnih družin s kopico otrok; dojenčkov, ki so jih rodile, še videle niso, ker so jih takoj oddali. Stroške za specialistične preglede in porod so krili kupci. Zadeva je prišla na dan zato, ker so prihajale matere roditi v Villaricco tudi iz oddaljenih krajev.

Potonilo kar 100 ljudi?

DŽAKARTA — Šele zdaj se je zvedelo, da se je 20. maja potopila v morju blizu Jave potniška ladja s 125 osebami. Posadka neke honduraške tovorne ladje je dan pozneje rešila 22 ponesrečencev, ribiči pa dva dni nato še enega, medtem ko vse druge pogrešajo. Gre za delavce, ki so se peljali iz Tanjungpinanga na otoku Karimunjawa oziroma iz Johora (Malaizija) v Bawean, to je domov, in sicer praznovati zadnji dan ramadana. Upanja, da bi pogrešane našli še žive, skorajda ni, saj je v ondodnih morskih vodah skoraj nemogoče preživeti več kot en dan in še to le, če se te ne lotijo morski psi. Oblasti niso povedale, koliko je bila ladja velika, lahko pa sklepamo, da je bila preobremenjena, kot se na žalost v tem delu sveta redno dogaja.

S sodišča v zapor s taksijem

LONDON — Sodnik obsojencu: »Zdaj pa kar v taksi in marš v zapor!« Šala? Nikakor ne. Britansko sodstvo toži, da ima premalo osebja, zlasti pa varnostnikov, ki bi po obsodbi ljudi spremljali v jetnišnico. Pa so poskusili z zaupanjem: v 70 dosedanjih primerih je bilo vse v redu, le ta ali oni si je privoščil izlet po mestu, preden je stopil v kaznilnico... Taksij plača seveda notranje ministrstvo.

Koristna reklamna poteza

Angleškima zakoncema Jacobssen se je z umetno oploditvijo rodilo kar pet moških potomcev; letalska družba Singapore Airlines bo številno družino 31. maja brezplačno prepeljala nazaj na Otok (Telefoto AP)

Varnostne sile so po 9 urah truda pomirile uporne poljske zapornike

VARŠAVA — Včeraj okrog 3. ure zjutraj so varnostne sile zadušile upor, ki se je v ponedeljek zvečer vnel v zaporu Potulice pri Bydgoszczu na Poljskem. Predstavniki poljske vlade Jerzy Urban je včeraj izjavil, da je v upor sodelovalo okrog 1700 zapornikov, preostalih 417 »gostov« zapora pa je bilo medtem na prisilnem delu ali na zdravljenju. V tem zaporu so bili izključno prvici obsojeni kaznjenci, 300 izmed teh pa ni še dopolnilo 21. leta starosti.

Po prvih informacijah se je upor pričel iz solidarnosti z zapornikom, ki so ga pazniki podvrgli specialni kazni in so ga nato zaradi nekontroliranega in za okolico nevarnega obnašanja privezali k postelji. Kaznjenci so po takem obnašanju jetniških paznikov nemudno zahtevali preklic kazni, ko pa niso pristojni upoštevali njihovih zahtev, so prešli k nasilnemu nastopu. Kaznjenci so pri uporih uničili kar trideset celic, razbili stekla na oknih dveh paviljonov, manjši skupini upornikov pa je uspelo zbežati iz svojega oddelka.

Upornike je poskusilo umiriti 200 paznikov, ker pa niso mogli biti kos vsem upornikom, so jim priskočili na pomoč še gasilci in policijski agenti. Z uporabo solzilcev in vodnih topov jim je po več urah le uspelo prisiliti upornike, da so se umaknili v celice. Ob tem pa so uporniki povzročili požar, ki so ga gasilci le s težavo pogasili. Šele naknadno so se odgovorni organi odločili, da bodo zadušili upor z uporabo bolj »prepričljivih« sredstev.

Vladni predstavnik v Varšavi ni včeraj zjutraj znal povedati, če je bil kdo ranjen, preiskavo o okoliščinah upora namreč vodi specialna ministrska komisija, ki še ni izdala nobenega uradnega sporočila.

V poljskem tisku so v zadnjem času večkrat priklicali pozornost na slabe življenjske pogoje v zaporih. V državi so po uvedbi vojnega stanja sprejeli izredne kazenske ukrepe za omejitve visokega naraščanja kriminala, kar pa ni bistveno vplivalo na porast kaznivih dejanj. Od uvedbe vojnega stanja se je število gostov v poljskih zaporih zvišalo kar za 37,2 odstotka.

Preplah v zbornici zaradi Ciccioline

RIM — Bo Cicciolina izvoljena ali ne? In če bo, kako se bo vedla v poslanski zbornici? Elena Anna Staller ali Ilona Staller, Madžarka po poreklu in porno-show-girl brez spolnostnih predsodkov, razvema duhove tudi na Montecitorio. Nekateri govorijo celo že o »rdečem alarmu...« »Nekoč smo se hudovali, ker je radikalec Ciccio-messere hodil po naših hodnikih v coklih, kaj bo pa zdaj, res ne vem!« pravi eden najresnejših kurirjev, ki slušbuje v zbornici polnih dvajset let.

Kaj pa kvestorji? Luciano Radi (KD) meni, da je treba narediti red, češ, v zbornici so se dolžni poslanci in poslanke dostojno vesti in oblačiti. Mauro Seppia (PSI) naglašja, da so parlamentarci podvrženi posebnemu vedenjskemu pravilniku in da mora veljati ta prav za vse. Rubes Triva (KPI) pa si ne dela preglavic, saj se ni še enkrat kandidiral, sicer pa zadeve noče komentirati: »Zaupam v resnost volivcev.«

Izobraževanje pogoj za izhod iz nerazvitosti

BEOGRAD — Današnja doba je doba velikih znanstvenih dosežkov, zmanjšuje se razdalja med Zemljo in Luno, medtem ko nekatere države načrtujejo polete na Mars, številne druge pa se sprašujejo, kako bi odpravile nepismenost. Po podatkih UNESCO je v deželah v razvoju več kot 814 milijonov prebivalcev starejših od 15 let nepismenih, v sami Indiji pa jih je preko 430 milijonov. Najhuje pa je to, da število nepismenih nevrzdržno raste, saj nimajo nerazvite države denarnih sredstev, da bi se spoprijele z vprašanjem izobraževanja.

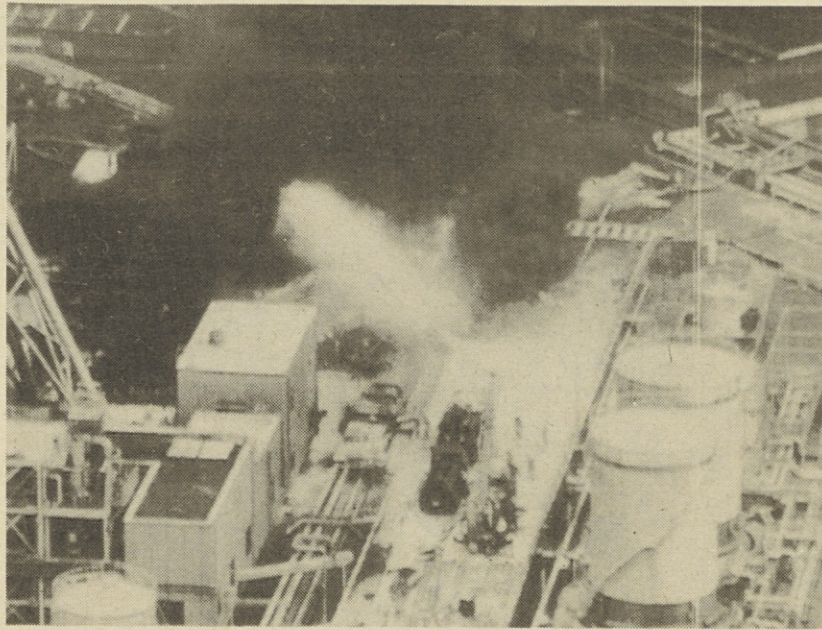
Strokovnjaki, ki se ubadajo z osvajanjem in transferom novih tehnoloških dosežkov trdijo, da je osnovni pogoj splošna izobrazba prebivalstva, le tako namreč sprejmejo neobhodne inovacije, na katerih se lahko zasnove splošni razvoj države. Najboljši primer za razvoj, ki je osnovan na splošni izobrazbi prebivalstva, je Japonska, država brez naravnih bogastev, ki uvaža 90 odstotkov potrebnih surovin in vso nafto, nima pa nepismenega prebivalstva. Na drugi strani pa so

države v razvoju, kjer je 65 odstotkov prebivalcev nepismenih.

Pomemben dejavnik za razvoj lastne tehnologije, osnovane na sodobnih znanstvenih dosežkih so visoko izobraženi kadri, 95 odstotkov teh kadrov je zaposlenih v razvitem svetu, kjer za njihovo izobrazbo letno vlagajo 100 milijard dolarjev, v nerazvitem svetu pa v to investirajo le skromni dve milijardi dolarjev. Izmed maloštevilnih visokoizobraženih tehnikov v deželah v razvoju je kar tri četrtine zaposlenih na vojaških projektih, nobena izmed držav v razvoju — vključno članice OPEC — pa ni v stanju, da bi sama finansirala razvoj šolstva.

Bitka za hitrejši razvoj znanosti v nerazvitem svetu bo uspešna samo, če se v nerazvitem svetu zaustavi »beg možganov«, nekontroliran odhod domačih visoko izobraženih tehnikov. V letih 1960-75 se je npr. samo v Kanado in v ZDA izselilo 300 tisoč znanstvenikov, tem pa je treba še dodati na desetine tisočev tujih študentov, ponavadi iz nerazvitih dežel, ki se odločijo da kar ostanejo v deželah blagostanja.

Huda eksplozija v Tokiu

V tokijski termoelektrarni sredi močno obljudene mestne četrti Šinagava je zaradi uhajanja surovega petroleja iz cisterne izbruhnil požar, ki je povzročil silno eksplozijo: tri osebe so mrtve, več je ranjenih, eno pa pogrešajo. K sreči se ogenj ni razširil na druge cisterne (Telefoto AP)